

V9 123087

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางวิไลลักษณ์ ไชยอาจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุมัติวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ
ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย : นางวิไลลักษณ์ ไชยอาจ

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ ตีเมืองซ้าย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรรณู ชูยกระเดื่อง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาลวรคำ)

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ
ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย : นางวิไลลักษณ์ ไชยอาจ

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรค้ำ

ปีการศึกษา : 2560

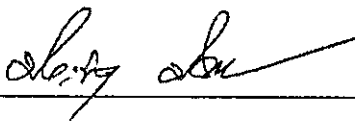
บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการ
กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 (2) เพื่อพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ
ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
80/80 (3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ
SQ4R ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ (4) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน
ด้วยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่าน
แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้แบ่งการดำเนินการเป็น 4 ระยะ
คือ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอน
วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ ระยะ
ที่ 2 เพื่อพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธี
สอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
แหล่งข้อมูลในการหาประสิทธิภาพ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอักษรอดุลยวิทยา
โรงเรียนบ้านหมากก่องฝ้ายแตก และโรงเรียนเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์ จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้คือ
แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระยะที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวัดความสามารถอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ และระยะที่ 4 เพื่อประเมินความพึงพอใจของ นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แหล่งข้อมูล คือ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินความ พึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่าน แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบ Wilcoxon Signed Rank Test

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 คือ นักเรียนอ่านเนื้อหาได้แต่สรุปใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ และขาดการฝึกฝน แนวทางในการแก้ไข คือ ให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความตามขั้นตอนและให้นักเรียนได้ ฝึกบ่อย ๆ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทั้งหมด 10 แผน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, S.D. = 0.50) และประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรม มีค่าเท่ากับ 80.18/81.22 ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D. =0.43)

คำสำคัญ: การวิจัยและพัฒนา, กิจกรรมการเรียนรู้, ความสามารถในการอ่านจับใจความ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Development of Learning Activities for Improving Reading Comprehension Ability Using SQ4R Technique for 6th Grade Students

Author : Mrs.Wilailak Chaiart

Degree : Master of Education (Educational Research and Evaluation)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Associate Professor Dr.Piyatida Panya
Associate Professor Dr.Paisarn Worakham

Year : 2017

ABSTRACT

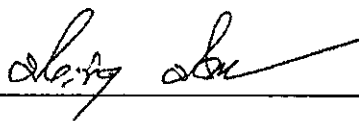
The purposes of this research aimed to The purpose of this research were to (1) study the problems and development of learning activities to promote reading ability for 6th grade students. (2) to develop learning activities to enhance reading ability by SQ4R reading method for 6th grade students to be effective on the basis of 80/80 (3) to compare the ability to read and comprehension of 6th grade students learning by learning activities to enhance their reading ability. How to read SQ4R before and after class. And (4) to evaluate students' satisfaction in learning by organizing learning activities to enhance their reading ability. With the SQ4R reading method for 6th grade students. The research was divided into four phases, Phase 1, to investigate the problems and development of learning activities to enhance the reading comprehension ability for 6th grade students by interviewing Thai language teachers. There are 10 students in Prathomsuksa 6.Used tools This is the second phase of the interview to develop learning activities to promote reading ability. The SQ4R reading instruction for 6th grade students was 80/80 effective. The data for efficiency were 6th grade students, Ban Makkongfaitak School 42 schools and Laowfaipadungwit schools. The tool used is A learning management plan to promote reading comprehension With the SQ4R reading method for 6th grade students, phase 3, to compare Thai language learning activities to enhance reading ability. With the SQ4R reading method for 6th grade students during the first semester of the sixth grade students, Hadkhambon wattana school. The instrument used was the ability to read comprehension. For 30 6th grade students and Phase 4 to evaluate students' satisfaction with Thai language learning activities to enhance their reading comprehension. With the SQ4R reading method for 6th grade students. The

source of information was the sixth grade students at Hadkhambonwattana School. Student Satisfaction Assessment Model with Learning Activities to Promote Reading Comprehension With the SQ4R reading method for 6th grade students, the statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and test statistics. The Wilcoxon Signed Rank Test.

The research findings were as follows: (1) The problems of teaching on reading comprehension in Thai were some students could read, but couldn't conclusion, they should be often practices in conclusion process. (2) The learning plans for improving reading comprehension ability for 6th grade student were 6 plans with high level of appropriately ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.50) and their efficiency were 80.18 / 80.22 (3) After learning activity plans managed, the 6th grade students' reading comprehension ability was higher than before managed statistically significant at .01-level. (4) The students' satisfaction towards learning activities for improving reading comprehension ability for 6th grade student were the highest level ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.43).

Keywords: Research and Development, Learning Activities and Reading Comprehension Ability.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาชี้แนะและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณา อนุเคราะห์ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้มีความ สมบูรณ์ ตลอดจนให้ข้อคิด ที่เป็นประโยชน์ คุณค่าให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดี เสมอมา

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ใน งานวิจัย ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข พร้อมคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย จนเครื่องมือมีความสมบูรณ์ เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล และให้ คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู และนักเรียน โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ อนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในทุกส่วน ที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยจนทำให้ประสบผลสำเร็จด้วยดี และขอขอบคุณรุ่นพี่ที่ 4 และเพื่อน นักศึกษา รุ่น 5 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม (ศูนย์หนองคาย) ทุกคนที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือในเรื่อง ต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ คุณแม่ถนอม ทักษิณบุตร มารดาผู้ให้ชีวิตและอบรมเลี้ยงดูอย่างดี ขอขอบคุณนายบุญชัย ไชยอาจ สามี ขอขอบคุณนางดวงใจ หาญเชิงชัย พี่สาว ขอใจนายชนกฤต ไชยอาจ เด็กหญิงกฤติมา ไชยอาจ และเด็กชายอัครชัย ไชยอาจ บุตรธิดา ที่คอยให้กำลังใจ คอยช่วยเหลือ ห่วงใย สนับสนุน เป็นกำลังใจเสมอมา คุณงามความดี คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจาก วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดาและครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ซึ่งท่านทั้งหลายที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนมีพระคุณที่มี ส่วนช่วยให้ผู้วิจัยได้สำเร็จการศึกษาดังที่ตั้งใจไว้

นางวิไลลักษณ์ ไชยอาจ

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.3 สมมติฐานการวิจัย	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	11
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	13
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	14
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย	14
2.2 การอ่าน	22
2.3 ทฤษฎีและรูปแบบการสอนอ่านแบบ SQ4R	27
2.4 แผนการจัดการเรียนรู้	31
2.5 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	38
2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้	39
2.7 ความพึงพอใจในการเรียนรู้	49
2.8 งานวิจัยและพัฒนา	54
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	62
2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย	68

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	70
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	70
ระยะที่ 2 การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	73
ระยะที่ 3 เปรียบเทียบพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	80
ระยะที่ 4 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	83
บทที่ 4 ผลการวิจัย	90
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	113
5.1 สรุป	113
5.2 อภิปรายผล	114
5.3 ข้อเสนอแนะ	118
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	127
ภาคผนวก ข แบบประเมินและผลการประเมินความเหมาะสม	130
ภาคผนวก ค ตารางคะแนน	135
ภาคผนวก ง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	137
ภาคผนวก จ แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	151
ภาคผนวก ฉ คะแนนทดสอบหลังเรียน	160

หัวเรื่อง

หน้า

ภาคผนวก ช แบบสอบถามความพึงพอใจ	163
ประวัติผู้วิจัย	165ds

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	21
3.1	รูปแบบการทดลองโดยใช้แบบแผนกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง	80
4.1	ผลการสังเคราะห์แนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้	102
4.2	ผลการประเมินความเหมาะสมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	106
4.3	ประสิทธิภาพของของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ	109
4.4	เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	110
4.5	ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	111

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	69
-----	--------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเจริญก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้งและมีผลกระทบต่อสภาพสังคม เศรษฐกิจ การสื่อสารยิ่ง มีความสำคัญมาก เพราะมนุษย์มีความจำเป็นต้องสื่อสารและใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข อีกทั้งภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้และความคิด ในระดับการวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ ภาษาจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่ชาติตลอดไป (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554, น. 1) นอกจากนี้ภาษายังช่วยให้คนรู้จักคิดและแสดงออกของความคิด ด้วยการพูด การเขียนและการกระทำเป็นผลจากการคิด ซึ่งเป็นพลังของภาษา ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์ช่วยให้มนุษย์พัฒนาความคิด ทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ช่วยเหลือกันด้วยการใช้ภาษาติดต่อสื่อสารกัน ภาษาช่วยให้มนุษย์เกิดการพัฒนาใช้ภาษาในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอภิปรายโต้แย้งเพื่อนำไปสู่ผลสรุป ภาษายังมีพลังในตัวของมันเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 4) ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือ ในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลข่าวสารสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนการนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษทางวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า

ควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่ชาติตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2552, น. 37)

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหา
ความรู้ การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์และสนองความ
อยากรู้อยากเห็น การแสวงหาความรู้ที่ยั่งยืนจึงอาศัยการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญกล่าวคือ มนุษย์มีความ
อยากรู้อะไรต่าง ๆ โดยธรรมชาติ ถ้าความอยากรู้ได้รับการสนองตอบคือได้รับคำตอบสามารถ
แสวงหาคำตอบด้วยตนเองได้ก็จะเกิดความพอใจและอยากรู้ต่อไปให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่ง ถ้าหาก
สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ก็ยิ่งเห็นคุณค่าในการแสวงหาความรู้มากขึ้น ผู้มีความรู้
เมื่อได้รับการสนับสนุนจากสังคมแวดล้อมก็จะพยายามแสวงหาทางสนองความอยากรู้ของตน
ต่อไป การอ่านได้และอ่านเป็น เป็นวิธีการหาความรู้เพื่อสนองความอยากรู้ของคนเราได้อย่างดี
การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้และความคิดเพราะเรื่องราวแต่ละ
ประเภท ผู้เขียนได้นำเสนอความรู้และสอดแทรกความคิดของตนเอง ซึ่งผู้อ่านจะได้รับความรู้และ
ความคิด เมื่ออ่านสารหลายประเภทจำนวนมากขึ้นความรู้และความคิดก็มากขึ้นช่วยให้เป็นผู้รอบรู้
สามารถใช้ความรู้เป็นกรอบการดำเนินชีวิตมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,
2549, น. 5) การอ่านที่จะเกิดผลสำเร็จต้องอาศัยวิธีการหลายอย่าง มิใช่ขึ้นอยู่กับการหยิบหนังสือ
มาอ่านแล้วจะพบความสำเร็จได้ การอ่านเกี่ยวข้องกับวิธีและกระบวนการคิด การรู้จักเลือกใช้วิธี
อ่านได้ถูกต้อง ซึ่งได้แก่ อ่านสำรวจ อ่านปกติ อ่านละเอียด อ่านเร็ว และอ่านคร่าว ๆ หากเลือกใช้ให้
ตรงตามวัตถุประสงค์ของแต่ละวิธีก็จะช่วยให้บรรลุผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2552, น. 48)

การอ่านจับใจความมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของบุคคลความสามารถใน
การอ่านของประชาชนในชาติย่อมแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของประเทศนั้น ซึ่งบังเกิดผลทั้ง
ทางตรงและทางอ้อมด้านเศรษฐกิจความรู้ที่ได้จากการอ่านสารที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจจะเป็น
ประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนระบบผลิตการบริโภคและการเลือกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับตนเอง
ด้านการเมืองเกี่ยวข้องกับการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านสารการเมืองไปพัฒนาความรู้ความเข้าใจ
เพื่อใช้เป็นพื้นฐานของการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่าให้ถูกต้องตามหลักประชาธิปไตย
อันเป็นระบอบการปกครองของประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้านสังคมการอ่าน
จับใจความจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ความคิดของผู้อ่านให้กว้างขวาง เพื่อนำมาใช้พัฒนา
คุณภาพชีวิตในครอบครัวและประเทศชาติให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นสามารถช่วยลด
ปัญหาทางสังคมในระดับหนึ่งหากมีการจัดกิจกรรมทางการอ่านให้สอดคล้องกับความสนใจและ
ความต้องการของประชาชน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550, น. 159-161) และการอ่าน

จับใจความเป็นทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ รวมทั้งการพักผ่อนที่ใช้การอ่านจับใจความเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นสารที่อ่านจึงมีทั้งสารวิชาการที่ให้ความรู้ด้านต่าง ๆ และสารบันเทิงที่ให้ความสนุกสนานคลายความเครียด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, น. 5) ก่อนที่จะสอนหรือฝึกฝนให้เด็กอ่านควรศึกษาองค์ประกอบ ซึ่งจะส่งผลต่อการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นระดับสติปัญญาเด็กมีสติปัญญาไม่เท่าเทียมกันย่อมมีผลอย่างยิ่งต่อการอ่านจึงไม่ควรเน้นให้แต่ละบุคคลอ่านได้เท่ากันในเวลาเดียวกันวุฒิภาวะและความพร้อมในการอ่านต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบย่อย ๆ เช่น ทักษะการใช้สายตาการใช้ข้อนิ้วเกี่ยวกับการออกเสียง ดังนั้นการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการเริ่มต้นการสอนอ่านแรงจูงใจ แรงจูงใจมีทั้งภายนอกและภายในภายนอก ได้แก่ พ่อแม่ครู ฯลฯ ภายใน ได้แก่ การค้นพบด้วยตนเองว่าชอบหรือไม่อย่างไร สภาพร่างกายที่สมบูรณ์จะช่วยให้สุขภาพจิตดีร่าเริงแจ่มใสมีความกระตือรือร้นมากกว่าร่างกายที่อ่อนแอและเจ็บป่วยสภาพอารมณ์ที่มั่นคง สม่่าเสมอแจ่มใสไม่มีแรงกดดันจากความคาดหวังของครูหรือผู้ปกครองจะทำให้เด็กอ่านได้ดีสภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนจะมีอิทธิพลต่อการอ่านสูงมาก เช่น บุคคลใกล้ชิดชอบอ่านที่โรงเรียน มีหนังสือให้อ่าน มีห้องสมุดที่น่าเข้าไปศึกษาค้นคว้ามีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่น่าสนใจและเหมาะสมกับความพร้อมของเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การวางแผนการอ่านให้เด็กนอกจากวิธีสอนและสื่อแล้วการวางกำหนดให้อ่านก็มีส่วนช่วยส่งเสริมการอ่านให้มากกว่าเดิม

เมื่อวิเคราะห์ปัญหาในการสอนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อ่านจับใจความไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่อง ที่อ่าน สาเหตุของปัญหาดังกล่าวขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ด้านผู้เรียน ผู้เรียนขาดความสนใจในด้านการอ่าน ไม่ตระหนักในความสำคัญของการอ่าน อ่านไม่แตกฉาน จับใจความและสรุปประเด็นของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ส่วนด้านครู ครูยังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ไม่เน้นผู้เรียนปฏิบัติจริง เน้นการเรียนรู้เนื้อหามากกว่าด้านกระบวนการเรียนรู้ ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ขาดวิธีสอนที่หลากหลายที่สามารถเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ ขาดการใช้สื่อ อุปกรณ์ ขาดเทคนิควิธีสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาในเรื่องการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ คือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน รู้สึกเบื่อหน่าย มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาไทย เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ คิดค้นหาวิธีการ สื่อ เครื่องมือ นวัตกรรม เข้ามาช่วย กิจกรรมต้องกระตุ้นหรือเพิ่มแรงจูงใจให้เกิดความอยากรู้อยากเรียนมีกิจกรรมหลากหลาย เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยและเปิด โอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในด้าน

ความคิด วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยเรื่องที่อ่านอย่างเต็มที่ การอ่านจับใจความต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับนักเรียนมากที่สุด ผู้สอนต้องกำหนดแนวทางการทำกิจกรรม แบบฝึกทักษะหรือใบงาน มาช่วยสอนเสริมอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องเป็นอย่างดี สื่อการสอนต้องตรงกับความสามารถความสนใจ ความต้องการของนักเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนด้านความเข้าใจในการอ่านของช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้อ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น. 40) นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นทักษะหนึ่งที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด เป็นจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ต้องอ่านคล่อง อ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น. 5) ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ (สมถวิล วิเศษสมบัติ, 2554, น. 73) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่นักเรียนใช้สำหรับเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว ผลของการเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้นการสอนอ่านควรมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ รู้เรื่องราวของข้อความที่ได้อ่านและอ่านได้รวดเร็วเป็นสิ่งสำคัญเพื่อจะช่วยให้นักเรียนได้อ่านมาก ทำให้มีความรู้มาก และสามารถทำงานที่ครูมอบหมายให้ทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ ได้เสร็จเรียบร้อยในเวลารวดเร็วและมีคุณภาพดี นอกจากนั้นการอ่านยังเป็นการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อีกด้วย

จากการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา พบว่า ประสบกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นความสามารถของนักเรียนและกิจกรรมไม่เหมาะสมกับระดับความสามารถและความแตกต่างของนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนหาดคำบอนวัฒนาเป็นโรงเรียนที่อยู่ใกล้ตัวจังหวัด การเดินทางสะดวกสบายจึงทำให้ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีรายได้สูงนิยมส่งลูกไปเรียนในโรงเรียนในตัวจังหวัด ดังนั้นนักเรียนที่เข้าเรียนโรงเรียนหาดคำบอนวัฒนาส่วนใหญ่จึงเป็นเด็กด้อยโอกาส ผู้ปกครองมีฐานะยากจนต้องหาเช้ากินค่ำ ไม่มีเวลากำกับดูแลเอาใจใส่ต่อการเรียนของลูกเท่าที่ควร จึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นผลการประเมินระดับชาติ o-net ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนข้างต่ำ

ผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินผลการศึกษา รอบสาม เมื่อปีการศึกษา 2556 ตามมาตรฐานด้านผู้เรียน (มาตรฐานที่ 5) นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (โรงเรียนหาดคำบอน

วัฒนา, 2557, น. 9) และจากประสบการณ์ ผู้วิจัยเป็นครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เห็นปัญหาของนักเรียนแต่ละรุ่นอย่างหลากหลาย และปัญหาการอ่าน เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง การอ่านจับใจความมีปัญหามากที่สุด จากการเก็บข้อมูลจากนักเรียน ในปีการศึกษา 2556-2558 คือ ปีการศึกษา 2556 นักเรียนทั้งหมด 13 คน นักเรียนที่อ่านจับใจความ ผิดบ่อย ๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ปีการศึกษา 2557 นักเรียนทั้งหมด 14 คน นักเรียน ที่อ่านจับใจความผิดบ่อย ๆ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ปีการศึกษา 2558 นักเรียนทั้งหมด 8 คน นักเรียนที่อ่านจับใจความผิดบ่อย ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 คน

จากความสำคัญของการอ่าน สภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้พัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ให้มีความภาคภูมิใจในตนเองมีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย สามารถเรียนรู้กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน อีกทางหนึ่ง ปัจจุบันนี้การสอนอ่านจับใจความยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ พบว่าปัญหา ที่ทำให้การอ่านจับใจความไม่ประสบผลสำเร็จ มีสาเหตุมาจากครูผู้สอนขาดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมนักเรียนด้านความสามารถในการอ่านจับใจความ จากปัญหาดังกล่าวควรให้ความสำคัญ ของการอ่านจับใจความให้มากและควรแก้ปัญหาข้อบกพร่องด้วยการพัฒนากิจกรรม การเรียน การสอน ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองอย่างเพียงพอ ครูไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง จึงทำ ให้นักเรียนไม่สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนรักการอ่านน้อยลงและ มีผลการเรียนต่ำ (ชวาทกรณ์ ชื่อสัตย์, 2552, น. 11)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาการอ่านจับใจความ จึงเลือกศึกษาการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเลือกใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R ในการฝึกฝนการอ่าน เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ผลของการศึกษางานวิจัย ในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการในรายวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและ พัฒนานักเรียนให้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2.2 เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2.4 เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละระยะออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เป็นการศึกษาสภาพปัญหาแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาอย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ระยะที่ 2 พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ในระยะนี้เป็นการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ได้กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา จำนวน 2 ท่าน รวมเป็น 5 ท่าน

1.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมือง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 42 คน โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลในการทดลอง ดังนี้

1.2.1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอักษรอศุขวิทยา จำนวน 3 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ

1.2.2 ทดลองแบบกลุ่มเล็ก ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมากก่องฝ้ายแตก จำนวน 9 คน เพื่อหาคุณคุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้และดูความเหมาะสมในเรื่องเวลา

1.2.3 การทดลองกลุ่มใหญ่ผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ที่ปรับปรุงแก้ไขจากการทดลองกลุ่มเล็กไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มใหญ่ จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหา ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มีองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- 2.1 มาตรฐานการเรียนรู้
- 2.2 สาระสำคัญ
- 2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2.4 สาระการเรียนรู้
- 2.5 กิจกรรมการเรียนรู้
- 2.6 สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 2.7 การวัดและประเมินผล

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ระยะที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ในขณะนี้เป็นการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยไปนำใช้กับกลุ่มทดลอง

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนหาดคาบอนวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 8 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การทดลองเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสะท้อนข้อมูลหลังจากเรียนด้วยกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R เนื้อหาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย เนื้อหาจากบทความนิยายสาร ข่าวกานหนังสือพิมพ์ เรื่องสั้น นวนิยาย โดยเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายาก

- 2.1 หลักการและกลวิธีการอ่านจับใจความ
- 2.2 การอ่านจับใจความเรื่องสั้น
- 2.3 การอ่านจับใจความบทเพลง
- 2.4 การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง
- 2.5 การอ่านจับใจความสารคดี
- 2.6 การอ่านจับใจความบทความ
- 2.7 การอ่านจับใจความข่าวและเหตุการณ์
- 2.8 การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง
- 2.9 การอ่านจับใจความบทสัมภาษณ์
- 2.10 การอ่านจับใจความโฆษณา

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้น

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความ

ระยะที่ 4 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการออกแบบประเมินของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 จำนวน 8 คน ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจำนวนข้อคำถาม 12 ข้อ

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ แบบประเมินความพึงพอใจในการเรียนกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปรตาม คือ ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.5 นวัตกรรมเฉพาะ

“สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง ผลจากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอนคือ 1) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ 2) ปัญหาที่เกิดจากผู้เรียนในการส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ 3) ปัญหาจากการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ 4) ปัญหาจากการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล 5) ปัญหาในการใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ

“แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย” หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ที่เหมาะสม ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ท่าน เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

“กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย” หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านจับใจความเพื่อถ่ายทอดให้กับผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้ไปในทิศทางที่เหมาะสมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย

“การอ่านจับใจความ” หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องเข้าใจในเรื่องที่อ่านและจับประเด็นของเรื่องที่อ่านได้ สามารถแยกข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นที่ได้การอ่านการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

“วิธีการอ่านแบบ SQ4R” หมายถึง เทคนิคการสอนอ่านที่เป็นระบบ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านด้วยตนเอง ซึ่งมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสำรวจ (S-Survey) หมายถึง ขั้นตอนให้ผู้สอนให้นักเรียนอ่านบทอ่านและคำถามจากบทอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อเป็นการมองภาพรวมของเรื่องราว

2. การตั้งคำถาม (Q-Question) หมายถึง ขั้นตอนให้ผู้เรียนตั้งคำถามจากบทอ่าน โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะแนวทางให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม

3. การอ่านอย่างรอบคอบ (R1-Read) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจและตอบคำถามจากบทที่อ่านที่ตั้งไว้

4. การจดจำ (R2-Recite) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนทำความเข้าใจคำตอบ แล้วจดบันทึกย่อ เพื่อเตือนความจำของตนเอง

5. การเขียนสรุปใจความ (R3-Write) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนบอกคำตอบได้แล้ว ซึ่งครอบคลุมความหมายเดิมมาเขียนสรุปใจความด้วยภาษาตนเอง

6. การทบทวน (R4-Review) หมายถึง ขั้นตอนที่นักเรียนทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

“ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความสนใจและความเหมาะสมของนักเรียนกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้น ควรเน้นทักษะ กระบวนการเรียนรู้เป็นกลุ่ม

“ประสิทธิภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง คุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ในการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยค้นคว้าใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพ ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ใช้เกณฑ์ 80/80 โดยวิธีตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้วยวิธีกำหนดมาตรฐานไว้ล่วงหน้าดังนี้

80 ตัวแรก (E1) หมายถึง คุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง พิจารณาจากร้อยละของผลการทำกิจกรรมใช้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน คะแนน ใบงาน โดยคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง (E2) หมายถึง คุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้โดยพิจารณาจากคะแนนจากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R จำนวน 30 ข้อ โดยคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ต้องได้คะแนน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

“แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ” หมายถึง ชุดของข้อคำถามวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดความรู้ความสามารถและพฤติกรรมของนักเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

“ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ” หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบวัด ทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R และคะแนน จากการทำ

แบบทดสอบหลังเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

“ความพึงพอใจ” หมายถึง ความรู้สึกและเจตคติที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากข้อคำถามทั้งหมด 12 ข้อ และเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ประเมินหลังจากจบการเรียนรู้

“การวิจัยและพัฒนา” หมายถึง เป็นการพัฒนานวัตกรรมด้วยการแสวงหาความรู้ใหม่จากองค์ความรู้เดิม โดยใช้กระบวนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนได้นวัตกรรมที่เป็นต้นแบบและนำไปใช้แก้ปัญหาได้ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 6 ขั้นตอน คือ การกำหนดเป้าหมาย การสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาหรือความต้องการการสร้างและพัฒนาการทดลองใช้ การประเมินผลเพื่อปรับปรุงและการเผยแพร่

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 โรงเรียนทราบสภาพปัญหาที่แท้จริงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนของโรงเรียนหาดคาบองวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

1.6.2 โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.6.3 เป็นข้อมูลสำหรับครูใช้เป็นในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นต่าง ๆ และช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความดียิ่งขึ้น

1.6.4 นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ไปใช้ในการดำรงชีวิตและเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงต่อไป

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย
2. การอ่าน
3. ทฤษฎีและรูปแบบการสอนอ่านแบบ SQ4R
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความพึงพอใจ
8. การวิจัยและพัฒนา
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยคการอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไป ปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน

2. การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกพูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผลการพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

4. หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทยการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกรักใคร่ คำนิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.1 ธรรมชาติของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายในการแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ คำในภาษาไทยย่อมประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ และประกอบด้วยความหมายของคำ ถ้าคำมีเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน ความหมายของคำก็เปลี่ยนแปลงไป เช่น ป่า ป่า ป่า ทำให้ภาษาไทยมีคำใช้มากขึ้น จากการออกเสียงวรรณยุกต์ที่ต่างกัน นอกจากนั้นคำในภาษาไทยยังมีเสียงหนักเบา สั้นยาวต่างกัน เช่น คำว่า กระเช้าและเช้านี้ จะออกเสียง คำว่า เช้า ต่างกัน ภาษาไทยยังมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เช่น แต่ก่อนเราใช้คำว่า หล่อน ในความหมายของผู้ถูกกล่าวถึง เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ในเชิงยกย่องแต่ปัจจุบันคำว่า หล่อน ไม่ค่อยมีการใช้แล้ว และถ้าใช้ก็เป็นทำนองการดูหมิ่นเหยียดหยาม เป็นต้น ภาษาจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคน และสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ คนที่ได้รับการศึกษาสูงจะใช้ภาษาที่สูงกว่าคนในแหล่งที่มีระดับชีวิตและการศึกษาที่ต่ำ การใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ภาษาต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การพูด การฟังและการดูสื่อต่าง ๆ ผู้ใช้ภาษาต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษาในการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพและใช้คล่องแคล่ว ใช้ภาษาในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีเหตุมีผล และใช้ภาษาอย่างมีคุณธรรมและอย่างมีมารยาท

ภาษาไทยยังมีคุณสมบัติสำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก คำที่ใช้พูดประกอบด้วยเสียงและความหมาย มีการใช้ถ้อยคำที่เป็นระบบมีระเบียบแบบแผนที่เป็นกฎเกณฑ์ทางภาษาประการที่สองภาษามีพลังทำให้ผู้อ่านผู้ฟังเกิดอารมณ์แห่งความชื่นชมหรือความเศร้าใจ เพราะถ้อยคำที่ใช้ทำให้ผู้รับสารมีอารมณ์ไปตามถ้อยคำที่ใช้ นอกจากนี้ยังสามารถนำคำมาประกอบเป็นถ้อยคำและประโยคสื่อความคิดได้มากมาย ประการที่สาม ภาษาเป็นการใช้สัญลักษณ์หรือสมมติร่วมกันในความหมายและยอมรับความหมายนั้น ๆ ร่วมกัน

ภาษาไทยยังมีคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เหมือนกับภาษาอื่น ๆ ในโลก คือ ความไม่จำกัดเพศของผู้ส่งสารไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง เพศชาย คนแก่หรือเด็ก ย่อมใช้ภาษาในการส่งสารและรับสารได้และใช้ภาษาพูดทั้งอดีต ปัจจุบันและอนาคต สื่อสารกันได้ รับรู้เรื่องราวไม่จำกัดกาลเวลา ดังนั้นภาษาจึงมีคุณสมบัติเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและวิทยาการต่าง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาอีกด้วย

2.1.2 ความสำคัญของภาษาไทย

กรมวิชาการ (2545, น. 3-7) กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการราชการ และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ภาษาไทยมีวิวัฒนาการต่อเนื่องมานับเป็นพันปี และมีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าของชาติ พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทย (ลายสือไทย) ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1826 และอักษรไทยได้เปลี่ยนแปลงมาตามลำดับตกทอดมาเป็นอักษรไทยที่ได้ใช้อยู่ในปัจจุบัน ทำให้คนไทยมีอักษรของชาติไทยใช้ในการติดต่อ การบันทึกเรื่องราวการเรียนรู้ การดำเนินชีวิตในสังคม ฯลฯ ภาษาไทยจึงมีความสำคัญ จำเป็นที่คนไทยทุกคนจะต้องศึกษาและฝึกฝนจนเกิดทักษะ เพื่อใช้ติดต่อระหว่างคนไทยหรือชนชาติอื่นที่รู้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เมื่อเรามีความคิด มีอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการ ฯลฯ และต้องการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและความต้องการนั้น เราก็จะใช้ภาษาสื่อความหมายไปสู่ผู้อื่นด้วยการพูดและการเขียน รวมทั้งใช้ภาษาทำความเข้าใจเรื่องราว ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ฯลฯ ของผู้อื่นด้วยการอ่าน การฟัง และการดูภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน มักเป็นการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุย การสนทนา การพูดโทรศัพท์ การเขียนจดหมายส่วนตัว เป็นต้น ผู้ใช้มักมุ่งให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างรวดเร็วและมักไม่เคร่งครัดระเบียบ กฎเกณฑ์ในการใช้ภาษา เช่น ภาษาของวัยรุ่น ภาษาในการสื่อสารมวลชน เป็นต้น ส่วนการสื่อสารที่เป็นทางการไม่ว่าจะเป็นการพูด การเขียน ผู้ใช้ภาษามักเคร่งครัดระเบียบกฎเกณฑ์การใช้ภาษา เลือกสรรคำที่ใช้ติดต่อสื่อสารให้ถูกต้องตรงตามความหมายเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

2. เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ความรู้และประสบการณ์อันมีคุณค่าของบรรพบุรุษ ได้มีการใช้ภาษาบันทึกและบอกเล่าสืบต่อ ๆ กันมาผ่านยุคสมัยมารุ่นแล้วรุ่นเล่า คนรุ่นหลังจะใช้ภาษาเป็นเครื่องมือศึกษาแสวงหาความรู้ ประสบการณ์และรับสิ่งที่เป็นประโยชน์นั้นมาใช้พัฒนาตนและสังคมต่อไป การแสวงหาความรู้และประสบการณ์โดยการฟังการอ่านและการพูดจากบุคคลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมรอบตัวจะใช้ภาษาช่วยพัฒนาสติปัญญากระบวนการคิด การวิเคราะห์ การวิจารณ์จนเกิดความรู้ใหม่ นอกจากนั้น การใช้ภาษาโดยการพูดและการเขียนเพื่อแสดงข้อมูลความรู้และวิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็นต่าง ๆ ทำให้เป็นผู้ที่มีชีวิตชีวาและโลกทัศน์ที่สอดคล้องกับยุคสมัยสามารถติดตามความเจริญก้าวหน้าของศาสตร์ต่าง ๆ และทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

3. เป็นเครื่องมือเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมที่มีสันติสุขนั้น สมาชิกในสังคมจะต้องมีความเข้าใจอันดีต่อกันมีความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อสังคมให้มีความก้าวหน้าตามเป้าหมายร่วมกัน อย่างไรก็ตามการอยู่ร่วมกันในหมู่คนจำนวนมาก บางครั้งอาจมีปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสารอันเนื่องจากการใช้ภาษา ดังนั้นการใช้ภาษาไทยที่สื่อความหมายได้ชัดเจน ไม่กำกวม เยิ่นเย้อ จะก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันเกิดความร่วมมือของคนในสังคม ไม่สร้างปัญหาและความแตกแยกในสังคม เมื่อคนในสังคมมีความเข้าใจที่ดีต่อกันย่อมก่อให้เกิดสันติสุขในสังคม

สังคมไทยแม้ว่าจะมีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมโดยส่วนรวมร่วมกัน แต่ก็ยังมีกลุ่มคนบางกลุ่ม ที่มีถิ่นที่อยู่ มีวิถีชีวิตและภาษาเฉพาะกลุ่มที่แตกต่างกัน มีภาษาของกลุ่มตน โดยเฉพาะสำหรับสื่อสารกันภายในกลุ่ม เป็นภาษาถิ่นต่าง ๆ ภาษาชนกลุ่มน้อย ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดให้ใช้ภาษาร่วมกันเรียกว่า ภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐานที่คนทุกกลุ่มทุกถิ่นยอมรับ และนำมาใช้สื่อสารให้เข้าใจตรงกัน ทั้งในการศึกษาในทางราชการและในสื่อสารมวลชน การใช้ภาษาไทย

กลางหรือภาษาไทยมาตรฐานได้ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันของผู้คนในสังคมไทยและสร้างความเป็นเอกภาพของชาติ

4. เป็นเครื่องมือสร้างเอกภาพของชาติสังคมจะเป็นปึกแผ่นมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง ก็เพราะคนในสังคมมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความรู้สึกผูกพันเป็นพวกพ้องกัน เพราะคนไทยมีภาษาไทยที่เป็นภาษากลางหรือภาษามาตรฐานใช้ร่วมกันภาษาไทยยังแสดงให้เห็นถึงชาติไทยมีอารยธรรมและมีความเจริญรุ่งเรืองมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่ใช้สื่อสารกัน ทำให้เกิดมีความสัมพันธ์ต่อกันและเกิดความผูกพันเป็นเชื้อชาติเดียวกันภาษาไทยทำให้เกิดความเป็นเอกภาพของชาติเป็นพลังสำคัญทำให้คนไทยเกิดความปรองดองและร่วมมือกันที่จะพัฒนาชาติไทยให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงต่อไป

5. เป็นเครื่องมือช่วยจรจรโลงใจ โดยธรรมชาติมนุษย์ทุกเพศทุกวัยต้องการได้รับความจรจรโลงใจในชีวิตอยู่เสมอ เด็กเล็ก ๆ ต้องการฟังเสียงแห่งกล่อม เมื่อโตขึ้นฟังเสียงเพลงทั้งบท ร้อง และทำนองย่อมทำให้เกิดความสำราญใจ อ่านหรือฟังนิทาน นิยาย บทกวี สารคดี บันเทิงคดี คำอวยพร สุภาษิต ฯลฯ ซึ่งผู้ประพันธ์ได้สรรถ้อยคำอันประณีต ไพเราะและมีข้อคิดที่ลึกซึ้ง เป็นภาษาเรียงร้อยให้เกิดความจรจรโลงใจแก่ผู้อ่านและผู้ฟัง

สรุปได้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความคิด วิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นเครื่องแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องมือเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและเป็นเครื่องมือช่วยในการจรจรโลงใจแก่ผู้ฟังและผู้อ่านทุกเพศทุกวัย

2.1.3 วิสัยทัศน์การเรียนการสอนภาษาไทย

กรมวิชาการ (2545, น. 7-9) กล่าวถึง วิสัยทัศน์การเรียนการสอนภาษาไทยว่า ภาษาไทยเป็นเครื่องมือของคนในชาติ เพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชมซาบซึ้งและภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดี และภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความมั่งคั่งงามในชีวิตการเรียนรู้ภาษาไทย ย่อมเกี่ยวพันกับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์ วิจารณ์ คิดตัดสินใจ แก้ปัญหาและวินิจฉัยอย่างมี

เหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงาม ย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือและเชื่องมือด้วย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียน เป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดความเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทย จึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ได้ตรงตามความหมายและถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ

ภาษาไทยมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้และใช้ภาษาให้ถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีวรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนบทร้องเล่นของเด็ก เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมซึ่งมีคุณค่า การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษาในบทประพันธ์ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและความภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.4 คุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องมีความรู้ผู้เรียนดังนี้

2.1.4.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ ส่วนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่านเข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่านและเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2.1.4.2 มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยค และเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสมใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

2.1.4.3 พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู โฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจนพูดรายงานหรือประเด็น

ค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพูด โน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดู และพูด

2.1.4.4 สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทหรือยกทรงประเภทกลอนสี่สุภาพ และกาพย์ยานี 11

2.1.4.5 เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องทีอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำ บทอาขยานตามที่กำหนดได้

2.1.5 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วยสารและมาตรฐานดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545, น. 17)

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3: การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อารีพ สัจคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.1.6 ตารางสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 2.1

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองที่ดี	อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง และมีลีลาน้ำเสียงถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทประพันธ์และเนื้อหา
2. อธิบายความหมายของคำประ โยค และข้อความที่เป็นโวหาร	หลักการใช้บริบทหรือคำแวดล้อมช่วยในการตีความ แปลความ ขยายความ	อธิบายความหมายของคำประ โยค และข้อความที่เป็น โวหาร
3. อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	หลักการอ่านได้คล่องและเร็ว	1. อ่านสำรวจและบันทึกข้อความ 2. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	หลักการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	1. แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 2. เลือกข้อมูลจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
5. อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	หลักการวิเคราะห์ ตีความ การและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา
6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม	หลักการอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ	ปฏิบัติตามคำอธิบาย คำสั่งและข้อเสนอแนะได้ถูกต้อง

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร	ผู้เรียนทำอะไรได้
7. อธิบายความหมายของข้อมูล จากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ	หลักการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ	อธิบายความหมายของข้อมูลจาก แผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ
8. อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ	หลักการเลือกหนังสือ	1. ใช้กระบวนการอ่านสร้าง ความรู้ และความคิด 2. วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ความเหมือนกันของ สถานการณ์ในหนังสือ กับชีวิตจริงช่วยให้ผู้อ่าน 3. อธิบายคุณค่าเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน
9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน	มีมารยาทในการอ่าน

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. โดย กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์.

2.2 การอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ เป็นทักษะที่มนุษย์ใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ รวมทั้ง
เป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการอ่านดังนี้

2.2.1 ความหมายของการอ่าน

บัณฑิต จัตรวิโรจน์ (2550, น. 3) กล่าวว่า การอ่านคือกระบวนการแปลความของ
สัญลักษณ์ทางภาษาโดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ ตามความรู้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและ
ตีความเพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายเรื่องที่อ่านตามความต้องการของผู้เขียนที่ตั้งวัตถุประสงค์

กาญจนา ปฎิเวชวัฒนากร (2551, น. 15) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมาย
ของอักษร โดยการใช้สายตาสัมผัสอักษรหรือสิ่งพิมพ์ แล้วเกิดการรับรู้และเข้าใจความหมาย ซึ่ง
ผู้อ่านแต่ละคนสามารถนำประสบการณ์และการรู้จักนำความคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิด
ประโยชน์พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น. 1364) ได้ให้ความหมาย

ของการอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิดและเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

โสธยา กลีบเกสร (2551, น. 31) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นพฤติกรรมการรับสารอย่างหนึ่งที่ผู้อ่านพยายามทำความเข้าใจทั้งสารที่สื่อด้วยคำพูดและสารที่สื่อด้วยสัญลักษณ์อย่างอื่น ผู้อ่านจะเกิดความคิดความเข้าใจแล้วสามารถนำความคิดความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ดังนั้นการอ่านจึงไม่ใช่กระบวนการที่สามารถทำได้อย่างรวดเร็วทันทีทันใดแต่เป็นกระบวนการที่ต้องฝึกฝน การอ่านจึงจะมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 62) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการ ซึ่งผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนาการตีความระหว่างผู้อ่านผู้อ่านต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์ของการอ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นประสบการณ์ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน

วัชรวิ ภูนิคม (2553, น. 22) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลสัญลักษณ์ของตัวหนังสือ โดยใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรรับรู้และเข้าใจความหมายของคำให้ตรงกับที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ ตลอดจนใช้ความคิดประสบการณ์ของผู้อ่านมาช่วยในการอ่านให้ประสบความสำเร็จด้วย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (2554, น. 49) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การรับสารจากการส่งสารด้วยการเขียนแล้วผู้อ่านนำสารนั้นมาแปลความหมาย โดยผ่านกระบวนการคิด ประสบการณ์ และมโนทัศน์เพื่อรับสารที่ผู้เขียนสื่อออกมาในระดับต่างๆ ตามศักยภาพของบุคคล

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2555, น. 18) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้สาร ซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความหมายของการอ่านคือ การอ่านข้อความต่าง ๆ จากสื่อที่หลากหลาย เช่น หนังสือ ป้ายโฆษณา หรืออาจจะเป็นเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ เป็นต้น เมื่ออ่านแล้วทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำ ประโยค หรือข้อความนั้น ๆ สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้

2.2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นรากฐานของการศึกษา ผู้ที่อ่านได้เร็ว เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตลอดจัดได้ว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น. 11) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนโต และจนถึงกระทั่งวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันทต่อเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนี้ การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง

ไพพรรณ อินทนิล (2546, น. 6) กล่าวว่า ทักษะที่สืบเนื่องมาจากการฟังและการพูด การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน และต้องการความมีสมาธิสูง ผู้อ่านต้องมีความสามารถตีความหมายของสิ่งที่อ่านได้ ขณะเดียวกันจะต้องสามารถประเมินผลสิ่งที่อ่าน โดยนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาใช้เป็นเครื่องตัดสิน

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2548, น. 19-20) กล่าวว่า ทักษะที่สำคัญที่สุดที่เป็นพื้นฐานแห่งความสำเร็จทั้งปวง คือ ทักษะการอ่าน การอ่านช่วยให้ได้คำตอบจากปัญหาที่ต้องการแก้หรือปัญหาที่ค้างคาอยู่ในใจ ไม่ว่าจะทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงทำให้เป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ รอบด้านได้ด้วยตนเอง การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของผู้อ่าน การอ่านมากทำให้ผู้นั้นเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ ที่สำคัญทำให้คนมีความคิดกว้างไกลและมีวิสัยทัศน์ เพราะการอ่านเป็นการจุดประกายความคิดของผู้อ่าน ทำให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญา ด้วยการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปบูรณาการกับความคิดของตนเองเกิดเป็นความคิดใหม่ในการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ความเจริญก้าวหน้าของโลกปัจจุบัน ทำให้คนเรามีความจำเป็นที่ต้องหาประสบการณ์เพิ่มเติมเพื่อก้าวไปให้ทันในโลกกว้าง ทันเหตุการณ์ ทันความรู้ และทันวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ โดยเฉพาะนักรักศึกษา รวมทั้งครูอาจารย์ นิสิต นักศึกษา และนักเรียน ดังนั้น ในสังคมโลกวิชาการปัจจุบัน “การอ่าน” จัดได้ว่าเป็น “พาหนะ” ที่สำคัญที่สุดที่จะพาเราไปท่องโลกแห่งความรู้ เนื่องจากทั้งสะดวก ประหยัดเวลา รวดเร็ว และประหยัดทรัพย์ ราคาถูก อาจกล่าวได้ว่า คนเราไม่อาจจะอยู่ในวัยใด เด็กหรือผู้ใหญ่ ระดับชั้นวรรณะใด ย่อมมีโอกาสเกือบเท่าเทียมกันในอันที่ “พาหนะการอ่าน” จะได้พาเราไปเสาะแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาประเทศชาติต่อไป

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญมากทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมโลก เพราะการอ่านทำให้เกิดความรู้และ ก้าวทันความเปลี่ยนแปลง

2.2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546, น. 90-92) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า อ่านเพื่อความรู้ คนเราต้องการให้ความรู้ของตนเองเจริญงอกงามขยายขอบเขตออกไปจากเดิมที่มีอยู่ต้องการรู้ในสิ่งที่เป็นปัญหาไม่เข้าใจต่าง ๆ การอ่านจึงเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการแขนงต่าง ๆ เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะสาขา เพื่อเข้าใจผู้อื่น เข้าใจตนเองดีขึ้น เพื่อรู้ความเป็นไปในโลก สถานที่ที่ห่างไกล คนที่แปลกเผ่าแปลกพันธุ์ และวัฒนธรรมที่ต่างออกไป เพื่อเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและใช้ประโยชน์ จากสิ่งแวดล้อมเพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของตนและเพื่อทราบข่าวความเคลื่อนไหว ของสังคมที่ตนอยู่

1. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะ ได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ วิจัยต่าง ๆ จะช่วยให้ทรรศนะของผู้อ่านกว้างขวางขึ้น การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดลำดับขั้นแนวคิดของผู้เขียน พิจารณาเหตุผลและแรงจูงใจ ในการเขียนเรื่องนั้น ๆ ขึ้นเป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2. อ่านเพื่อความบันเทิง สภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อจิตใจ อารมณ์และร่างกาย ของมนุษย์เป็นอันมาก บางครั้งก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย การอ่านหนังสือที่เนื้อหาสาระไม่เป็น วิชาการนัก จะช่วยให้เกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับความรู้ ความคิด ได้มีความสุขกับความไพเราะ ของภาษา ได้หัวเราะ ได้สนุก เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียด

3. การอ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ มนุษย์เรามีความต้องการตามธรรมชาติ คือ ต้องการความมั่นคงในชีวิต ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน การมีหน้ามีตาความนับถือใน สังคม ต้องการความสำเร็จในชีวิต ซึ่งในชีวิตจริงทุกคนจะสมปรารถนาทุกประการ การอ่านจะช่วย ชดเชยให้ได้ การอาศัยหนังสือ เพื่อวัตถุประสงค์นี้ เป็นประโยชน์ดีกว่าไปหาวิธีการชดเชยวิธีอื่น ผู้อ่านมักใช้หนังสือเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาของตน เพื่อสร้างบุคลิกภาพ ขยายขอบเขตของ ความสนใจในสิ่งใหม่ หางานอดิเรกใหม่ ๆ เตรียมตัวหาเหตุผลสนับสนุนแนวคิดหรือข้อเสนอแนะ ของตนหรือหาข้อโต้แย้งที่มีเหตุผล เพื่อแสดงความคิดเห็น คัดค้านเพื่อสนองอารมณ์บางอย่างใน ขณะนั้น หรือสร้างอารมณ์ที่ต้องการ บางครั้งก็อยากรู้เรื่องใหม่ แนวทางใหม่ เพื่อเข้าใจตนเองและ ปรับตัวให้เข้ากับวิธีการดำรงชีวิต

สมพร จารุณี (2549, น. 46-62) กล่าวว่าโดยสรุปเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการอ่านว่า การตั้งคำถามแบบเปิดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นวิธีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ดี เวลาอ่านเรื่องอะไรก็ตามควรพยายามแปลงหัวเรื่องเป็นคำถามให้คิดเป็นนิสัย บางคนอาจเขียนคำถามไว้ข้าง ๆ หัวข้อเรื่อง การตั้งคำถามก่อนการอ่านในลักษณะเช่นนี้ช่วยให้เรามีจุดมุ่งหมายในการอ่าน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่าน คือ การอ่านย่อมมีบทบาทสำคัญของการอ่าน อ่านแล้วทำให้เกิดความรู้ ส่งเสริมการอ่านจากขั้นพื้นฐาน ไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น ทำให้อ่านแล้วมีความคิดแตกฉาน นำความรู้ที่อ่านมาแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเรื่องส่วนตัวได้ การอ่านได้แนวคิดที่ได้จากการอ่านไปสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้ มีความสนใจใฝ่รู้หาความรู้เพิ่มเติมหรือหาความรู้เรื่องใหม่ ๆ ได้

2.2.4 การอ่านจับใจความ

อ่านจับใจความเป็นการสรุปความจากเรื่องที่อ่าน หลักสำคัญในการอ่าน คือ จับใจความสำคัญให้ได้ว่า ในเนื้อเรื่องนั้นมีใครที่ไหนเมื่อไรทำอย่างไร และการกระทำนั้น ๆ เกิดผลอะไรขึ้นบ้าง นอกจากนั้นยังอาจมีสาระสำคัญหรือข้อคิดต่าง ๆ จากเรื่องนั้น ๆ ซึ่งจะประกอบเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านเมื่ออ่านเรื่องใดแล้วควรพิจารณาดู

กรมวิชาการ (2546, น. 188) ได้กล่าวเกี่ยวกับการอ่านจับใจความว่า คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น. 26) ได้กล่าวเกี่ยวกับการอ่านจับใจความว่า คือกระบวนการทางการอ่านจึงเป็นการทำงานที่สัมพันธ์กันระหว่างสายตาที่รับรู้ตัวอักษรกับสมองที่ทำหน้าที่แปลความหมาย

จากความหมายของการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอ่านเป็นการสรุปเรื่องที่อ่าน เพื่อหาใจความสำคัญและสาระของเรื่องที่อ่าน

2.2.5 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

ด้วยเหตุที่การอ่านมิใช่เพียงการอ่านออกเสียงได้ถูกต้องเท่านั้น ความเข้าใจในการอ่านนับเป็นจุดหมายหลักของการอ่าน การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นจะต้องมีองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านดังที่มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึง ดังนี้

เกรบและสโตลเลอร์ (2001, น. 188) กล่าวว่า นักวิจัยด้านการสอนอ่านพบว่า นักเรียนจะเป็นนักอ่านที่ดีได้ถ้าอ่านมาก ๆ เช่น การอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ ครูต้องสอนและปฏิบัติดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ให้มากขึ้น
2. สอนให้นักเรียนอ่านอย่างชัดเจนเพื่อช่วยสร้างรากฐานในการอ่านภาษาอังกฤษ
3. สอนทักษะหลากหลายเพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
4. ชี้แนะรู้จักหลักในการจัดผังในการฝึกอ่าน
5. สอนให้นักเรียนเป็นนักอ่านที่มีกลยุทธ์โดยเน้นที่อภิปัญญาและกลยุทธ์ในการเรียน
6. ให้นักเรียนได้ฝึกอ่านเพื่อให้สามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นอัตโนมัติ
7. ให้นักเรียนได้ฝึกอ่านอย่างกว้างขวางและมีโอกาสอ่านเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งในและนอกห้องเรียน
8. เร้าความสนใจให้นักเรียนอยากอ่าน
9. รวมการอ่านและการสอนอ่านเข้าด้วยกัน
10. พัฒนาการสอนอ่าน โดยรวมทักษะหลายอย่างเข้าด้วยกัน

จากความคิดเห็นดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักที่สำคัญต่อการอ่าน เพื่อความเข้าใจประกอบด้วย ความสามารถทางภาษาของผู้อ่านเกี่ยวกับศัพท์และโครงสร้างที่ปรากฏในบทอ่าน ความสามารถในการนำพินความรู้เดิมมาทำความเข้าใจกับบทอ่าน ส่วนองค์ประกอบย่อย ๆ เช่น ความสนใจของผู้อ่าน ความเหมาะสมของบทอ่านก็เป็นสิ่งที่เอื้อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในบทอ่านมากยิ่งขึ้น

2.3 ทฤษฎีและรูปแบบการสอนอ่านแบบ SQ4R

2.3.1 ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นกลวิธีสอนที่จะช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านช่วยสร้างนิสัยในการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นการสอนที่ได้รับการพัฒนาและตั้งอยู่บนรากฐานแนวคิดทางการเรียนการสอนภาษา คือ ทฤษฎีอภิปัญญา (Meta Cognition Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งของจิตวิทยาการเรียนรู้เกี่ยวกับอ่านนั้น หมายถึง ขั้นตอนหรือวิธีการที่จะทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมายมีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ ความตระหนักรู้และการควบคุมกลไกที่ใช้ในกระบวนการอ่านรวมถึงวิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบจนกว่าจะเข้าใจในเรื่องที่อ่าน มีการควบคุมกระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอนที่ชัดเจนมีการควบคุมและตรวจสอบตนเองใน

ระหว่างการอ่าน คือ ขั้นตอนการอ่านและการพูดคำตอบออกมาจากความจำของตนเอง รวมถึงการประเมินหลังจากอ่านเรื่องนั้น ๆ จบแล้ว คือในขั้นตอนการทบทวนหากยังจำเรื่องราวทั้งหมดไม่ได้ก็จะกลับไปสู่ขั้นตอนการอ่านอีกทั้งหนึ่งเพื่อรวบรวมข้อมูล

สุคนธ์ สนิธพานนท์ (2545, น. 287–291) ได้นำเสนอวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่า วิธีสอนแบบ SQ4R หมายถึง เทคนิคการสอนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาข้อมูลที่สำคัญของเรื่อง ลักษณะของวิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ตั้งไว้ ดังนั้น ลักษณะการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองแต่ความชำนาญขึ้นอยู่กับการฝึกฝนและขึ้นอยู่ กับความรู้เดิมของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนหรือจะต้องปูพื้นฐาน เดิมให้กับผู้เรียนก่อนที่จะถึงบทเรียนนั้นอีกอย่างที่คุณสอนควรจะคำนึงถึงคือต้องเข้าใจว่าการอ่าน เป็นการอ่าน เพื่อเนื้อหาสาระมิใช่สนใจที่ตัวภาษาแต่ในกรณีที่สอนชั้นประถมศึกษาหรือ มัธยมศึกษาตอนต้น ผู้สอนต้องให้ความสนใจการวัดความรู้เรื่องศัพท์และการใช้ภาษาด้วย เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของเนื้อหาถ้าจะต้องตีความความรู้เรื่องศัพท์ยังคงต้องดูว่าผู้เรียนมีความรู้ มากเท่าใดเรื่อง โครงสร้างหรือการใช้ภาษาผู้สอนไม่ต้องใช้เวลากับการสอน โครงสร้างมากนักแต่จะ ให้ความสนใจกับเรื่องการตีความและการวิเคราะห์ข้อความให้ผู้เรียนรู้จักคำใบ้ (Key Words) แต่เดา ความหมายของศัพท์เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะไปใช้ชีวิตส่วนใหญ่ นอกโรงเรียนและเพื่อเตรียมตัว ที่จะมุ่งการศึกษาต่อระดับสูง

2.3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R นี้ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ คือ เรียนรู้ที่จะจับใจความสำคัญได้เร็ว เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้ นาน ช่วยให้รู้จักการคาดเดาคำถามที่จะพบในแบบทดสอบและไม่จำเป็นต้องกลับไปทบทวน อีกครั้ง เพราะสรุปใจความสำคัญทุกอย่างไว้แล้วจากการจดบันทึก นอกจากนี้แล้วยังช่วยให้อ่านได้ เร็วยิ่งขึ้น โดยไม่ต้องใช้เวลานานเมื่อมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเนื่องจากวิธีการสอนแบบ SQ4R ประกอบด้วยหลายกลวิธีที่จะช่วยพัฒนาให้เกิดความเข้าใจในการอ่านเช่นการสำรวจการตั้งคำถาม การบอกคำตอบออกมาอีกครั้งซึ่งเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนหรือการทบทวน ซึ่งจะ ช่วยในการจำเรื่องที่อ่านซาบซึ้ง แก้วเหล็กมได้กล่าวถึงเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอน

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่จัดทำบรรยากาศให้ผู้รู้สึกสบายไม่เคร่งเครียด เสนอสิ่งเร้า เพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่าน ผู้สอน อาจกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้เพราะการสอนมี

วัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านได้นำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นสื่อที่นำมาใช้เป็นของจริง (Authentic Materials) เช่น ใบโฆษณา ข่าว จดหมาย ใบสมัครงาน จุลสาร ฯลฯ

2. ขั้นสอน ซึ่งกระทำการสอนตามระบบของวิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน

2.1 Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องการอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลาเนิ่นนานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่างได้

2.2 Question (Q) การตั้งคำถามจะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านคำถามจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็วและที่สำคัญก็คือคำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่านในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไรทำไมจึงสำคัญสำคัญอย่างไรและเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้างตอนไหนและเมื่อไรอย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

2.3 Read (R) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะที่เดียวกัน ก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริง ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้ามีคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อน แล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้รับคำตอบที่ต้องการ

2.4 Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

2.5 Recite (R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเองถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

2.6 Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่าน โดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

3. ขั้นสรุปและประเมินผล เมื่อจบขั้นตอนการสอนแบบ SQ4R แล้วถ้าผู้สอนจะต้องมีการวัดผลและประเมินผลว่า ผู้เรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่เป็นการประเมินความสามารถเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้ที่เรียนอ่อน โดยอธิบายเพิ่มเติมให้แบบฝึกมากขึ้นหรือสำหรับผู้ที่ยังเรียนดีก็อาจจะให้แบบฝึกเสริมให้มีทักษะเพิ่มขึ้นอีกก็ได้

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นสำรวจ (Survey) ผู้สอนให้นักเรียนสำรวจเรื่องราวที่ได้อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป
2. ขั้นตั้งคำถาม (Question) ผู้สอนควรตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านกับนักเรียน เพื่อฝึกการตอบคำถามจะช่วยให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็นและทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็ว
3. ขั้นอ่าน (Read) การอ่านข้อความในบทอ่านอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขั้นนี้เป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญโดยแท้จริง
4. ขั้นบันทึก (Record) เมื่อได้คำตอบแล้วให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยใช้ภาษาของตนเองเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและสามารถจำคำตอบนั้นได้
5. ขั้นเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยใจความหลักและใจความรอง โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง
6. ขั้นทบทวน (Reflect) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้องเป็นการ ทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมดในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนว่าจดจำหรือ เข้าใจเรื่องราวทั้งหมด ได้มากน้อยแค่ไหน หากส่วนไหนที่ยังจดจำไม่ได้ก็กลับไปอ่านซ้ำและ ทบทวนซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่ชัดเจนและมีความคงทนในการจดจำอีกด้วย

2.3.3 ประโยชน์และข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

2.3.3.1 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R นี้ ทำให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าการอ่าน โดยไม่ได้ตั้งคำถามเอาไว้ล่วงหน้าจะทำให้ การอ่านไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรหลังการอ่านอ่านแล้วอาจจะจับจุดสำคัญหรือ อ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแหไม่รู้ว่าจะจับอะไรได้อะไรหรือไม่แต่ถ้ามีการตั้ง คำถามจะช่วยให้ผู้เรียน ได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบเมื่อผู้สอนถามดังนั้นการใช้ คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้แล้วจะทำให้ดีขึ้น

2.3.3.2 ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

- 1) ผู้สอนจะต้องมีความคล่องด้านภาษาพอสมควร
- 2) ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมเนื้อหาหรือกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัย นำสนใจทันสมัยและต้องคำนึงถึงความสามารถความรู้เดิมของผู้เรียน
- 3) วิธีการสอนแบบนี้ไม่มีขั้นตอนสำหรับโครงสร้างภาษาและศัพท์ใหม่ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องสอดแทรกขั้นตอนนี้ในจังหวะที่เหมาะสมเพราะผู้เรียน ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นผู้สอนจำเป็นต้องทบทวนหรือสอน โครงสร้างและคำศัพท์

2.4 แผนการจัดการเรียนรู้

2.4.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัย ได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี รูปแบบของการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้รวบรวมไว้ ดังนี้

นิคม ชมพูลง (2545, น. 180) ได้ให้ความหมายของแผนการสอน หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

รุจิรี ภูสาระ(2545, น. 159) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนว่า เป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

ณัฐวดี แก้วรุ่งเรือง (2545, น. 53) ให้ความหมายของแผนการสอนว่า การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่งให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ศึกษาจากความหมายของแผนการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ของนักการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ได้สรุปว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการนำวิชาที่จะต้องสอนตลอดปีการศึกษา มาสร้างเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดวิธีสอน สื่ออุปกรณ์ การวัดผล ประเมินผล เพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด

2.4.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่มีความหมายขึ้น เพราะเป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ จากหลักสูตรผสมจิตวิทยาทางการศึกษา และนวัตกรรม การวัดและการประเมินผล ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้หลายท่านดังนี้

วัฒนาพร ระเบียบทุกข์ (2542, น. 2) ได้ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้าเป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้สื่อเทคโนโลยีและจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ

2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น

3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทน นำไปใช้ปฏิบัติการ อย่างมั่นใจเป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลจะเป็น ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

4. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็น ผลงานทางวิชาการได้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น. 12) กล่าวว่า แผนการสอนเปรียบได้กับพิมพ์เขียว ของวิศวกรหรือสถาปนิกที่ใช้เป็นหลักในการควบคุมงานก่อสร้าง วิศวกรหรือสถาปนิกจะขาดพิมพ์ เขียวไม่ได้ฉันใด ผู้เป็นครูก็ขาดแผนการสอนไม่ได้ฉันนั้น ยิ่งผู้สอนได้ทำแผนการสอนด้วยตัวเอง ก็ยิ่งจะให้ประโยชน์แก่ตนเองมากเพียงนั้น

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2549, น. 58) ได้สรุปความสำคัญของการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี วิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสาน ความรู้และจิตวิทยาการศึกษา

2. ช่วยให้ครูผู้สอนมีเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ที่ทำไว้ล่วงหน้าด้วยตนเองและ ทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย

3. ช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่า การสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่า จะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ อะไร และจะวัดและ ประเมินผลอย่างไร

4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนไปศึกษาหาความรู้ ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีจัดการเรียนรู้ จะจัดหาและใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล

5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษา

7. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน สำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ได้สรุปว่า แผนการจัดการเรียน การรู้มีความสำคัญต่อผู้สอนและทำให้ผู้สอนมีการเตรียมประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดการ วางแผนวิธีสอน ช่วยให้ครูมีเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางใด สามารถ เป็นคู่มือให้ครูที่สอนแทนสามารถศึกษาเอกสารจากแผนการจัดการเรียนการสอนได้ ทำให้สามารถ พัฒนาความสามารถของนักเรียน ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้อย่างเหมาะสม

2.4.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, น. 136-137) แผนการสอน ประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ 9 หัวข้อ โดยบูรณาการของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ 7 ข้อ เพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู 2 หัวข้อ ดังนี้

1. สารสำคัญ (Important) เป็นความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่ง ที่ ต้องการให้เกิดกับนักเรียนตามแผนการสอน
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการเกิด กับผู้เรียนเมื่อเรียนตามแผนการสอน
3. เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียน ตามแผนการสอน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Activity) เป็นการเสนอขั้นตอนหรือกระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งจะนำไปสู่จุดประสงค์ที่ตั้งไว้
5. สื่ออุปกรณ์ เป็นสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กำหนดในแผนการสอน
6. การวัดและประเมินผล (Assessment) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัด และประเมินผลว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอนแยกการ ประเมินเป็นก่อนเรียน ขณะสอนและประเมินหลังสอน
7. กิจกรรมเสนอแนะเป็นกิจกรรมบันทึกเพิ่มเติมของครูผู้สอนหลังจากการได้นำ แผนการสอนให้ผู้บังคับบัญชาตรวจความถูกต้องเพื่อปรับปรุงแผนการสอนก่อนนำแผนการสอน ไปใช้
8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาเป็นการบันทึกการตรวจแผนการสอน เพื่อเสนอแนะหลังจากที่ได้รับการตรวจความถูกต้องแล้ว การกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ ในแผนการสอนมีความสมบูรณ์
9. บันทึกผลการสอนเป็นการบันทึกของผู้สอนบันทึกหลังการนำแผนการสอน ไปใช้สอนแล้ว เพื่อนำไปปรับปรุงและใช้สอนในคราวต่อไป ประกอบด้วย 3 หัวข้อ คือ

9.1 ผลการเรียนรู้เป็นการบันทึกของผู้สอนบันทึกการเรียนรู้ด้านปริมาณและคุณภาพทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย ด้านจิตพิสัย และกระบวนการ ซึ่งได้กำหนดขึ้นกิจกรรมการเรียนการสอนและขั้นประเมินผล

9.2 ปัญหาและอุปสรรคในการบันทึกปัญหา อุปสรรคที่จะเกิดในขณะสอน ก่อนหลังสอน

9.3 ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขเป็นการบันทึกข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียน บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนที่หลักสูตรกำหนด กรมวิชาการ (2545, น. 44-45) ได้เสนอแนะหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ว่า ครูต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ถูกต้องชัดเจน ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง เป็นหัวข้อย่อที่แยกออกมาจากหัวข้อใหญ่ ได้มาจากการอ่านคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร หรือใช้หัวข้อปัญหาในชีวิตจริงตามความต้องการของชุมชนให้สอดคล้องกับวัยและความสามารถของผู้เรียนหรือจากแนวการสอนของกรมวิชาการ

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้สอนเรื่องย่อ่นั้น โดยคำนวณจากจำนวนชั่วโมงของหัวข้อใหญ่คำนวณชั่วโมงให้เหมาะสมกับน้ำหนักและปริมาณของหัวข้อย่อ่นั้น

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คือ แก่นสารของความรู้ ทักษะและเจตคติที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนเรื่อง (หน่วยหัวข้อ) นั้น ๆ แล้วจัดเป็นหัวใจหรือตะกอนของความรู้ตามความสามารถที่จะให้คิดค้ำกับนักเรียนไปในอนาคตและจัดเป็นกรอบกำหนดจุดประสงค์การเรียนประจำหัวข้อเรื่องนั้น การเขียนผลการเรียนที่คาดหวังให้คำนึงถึงหลักการเขียน ดังนี้

3.1 เป็นประโยคที่สมบูรณ์และได้ใจความ

3.2 ใช้คำกะทัดรัดชัดเจนไม่ฟุ่มเฟือย

3.3 มีใจความตรงกับสาระการเรียนรู้ที่สอน

4. จุดประสงค์ ต้องเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยทั่วไปจะเขียนไว้ 2 จุดประสงค์

4.1 จุดประสงค์ปลายทาง เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคนเมื่อผ่านกระบวนการสอนวิชานั้นครบถ้วนแล้ว โดยมีลักษณะที่สำคัญต่อไปนี้

4.1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์ของวิชา (จุดประสงค์ใหญ่ที่ระบุไว้ในหลักสูตรและจุดประสงค์ประจำรายวิชาที่กล่าวแทรกไว้ในคำอธิบายรายวิชา)

4.1.2 ควรสะท้อนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของมนุษย์ที่จะเป็นผลมาจากการเรียนวิชานั้น โดยให้มีส่วนความรู้ ความคิด ส่วนความสามารถในการปฏิบัติการและส่วนความรู้สึก เช่น เจตคติ และค่านิยมต่าง ๆ

4.2 จุดประสงค์นำทาง เป็นจุดประสงค์เฉพาะการเรียนรู้เนื้อหาข้อสอบวิชานั้นหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการใช้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการเรียนเนื้อหาเรื่องนั้น ลักษณะการเขียนจะเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5. สารการเรียนรู้ เป็นสาระความรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียน ได้ศึกษาในคาบเวลาเรียนนั้น ในการเขียนอาจเขียนเพียงหัวข้อหรือเค้าโครงเท่านั้น ไม่ต้องลงรายละเอียดทั้งหมด

6. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นวิธีการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งต้องจัดให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

7. สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูและนักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ อาจเป็นรูปภาพของจริง ของจำลอง แผนภูมิ เพลง หนังสือ นิตานบัตรคำ สไลด์ แผ่นใส ครูควรทำให้สอดคล้องกับบทเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และสะดวกในการสอน โดยใช้หลักการใช้สื่อการเรียนการสอนคำนึงถึงเป้าหมายประโยชน์ประสิทธิภาพปลอดภัย แพลกตา และประหยัด

8. การวัดผลและประเมินผล เป็นความจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผลทุกครั้งที่สอน เพื่อทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ผู้สอนอาจวัดผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ใช้แบบทดสอบก่อนเรียนใช้การสังเกต การทำกิจกรรมของผู้เรียน การซักถาม การสัมภาษณ์ การทำแบบฝึกหัด

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553, น. 126) อธิบายองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นจากความพยายามตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. จัดการเรียนรู้อะไร (หน่วย หัวเรื่อง ความคิดรวบยอด หรือสาระสำคัญ)
2. เพื่อจุดประสงค์อะไร (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม)
3. ตัวสาระอะไร (โครงร่างเนื้อหา)
4. ใช้วิธีการใด (กิจกรรมการเรียนการจัดการเรียนรู้)
5. ใช้เครื่องมืออะไร (สื่อการเรียนการจัดการเรียนรู้)
6. ทราบได้อย่างไรว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ (วัดผลประเมินผล)

เพื่อตอบคำถามดังกล่าว จึงกำหนดให้แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ หน่วยที่จัดการเรียนรู้และสาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด) ของเรื่อง
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. สารการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนการจัดการเรียนรู้

5. สื่อการเรียนการจัดการเรียนรู้

6. วัดผลประเมินผล

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ได้สรุปว่า ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต้องเขียนให้ครบทุกหัวข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ควรมีดังนี้

1. สำคัญ (Important)

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective)

3. เนื้อหา (Content)

4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Activity)

5. สื่ออุปกรณ์ เป็นสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดในแผนการสอน

6. การวัดและประเมินผล (Assessment)

7. กิจกรรมเสนอแนะ

8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา

9. บันทึกผลหลังสอน เป็นการบันทึกของผู้สอนบันทึกผลหลังการนำแผนการสอนไปใช้สอนแล้ว เพื่อนำไปปรับปรุงและใช้สอนในคราวต่อไป ประกอบด้วย 3 หัวข้อ คือ

9.1 ผลการเรียนรู้ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านกระบวนการ

9.2 ปัญหาและอุปสรรคในการบันทึกปัญหา

9.3 ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขเป็นการบันทึกข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไข

ปรับปรุงการเรียนการสอน

2.4.4 ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น. 12) กล่าวว่า แผนการสอนที่ดีจะต้องช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้นผู้สอนจึงควรทราบถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดีซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการสอนของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ

2. นำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ

3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด

4. มีความกระชับ ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจตรงกัน

5. มีรายละเอียดมากพอที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปสอนได้

2.4.5 ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

วัฒนาพร ระบุว่าทุกซ์ (2542, น. 2) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของแผนการสอน มีดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิค วิธีการสอน การเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียน การสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น
2. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทน นำไปใช้ปฏิบัติการ สอนอย่างมั่นใจ
3. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่จะ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป
4. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ซึ่งสามารถนำไปเสนอ เป็นผลงานทางวิชาการได้

ณัฐวุฒิ กิรุงเรือง, วัชรินทร์ เสถียรยานนท์ และวัชณีย์ เชาวน์ดำรง (2545, น. 53-54) กล่าวไว้มีดังนี้

1. เพื่อให้เห็นความต่อเนื่องของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
2. เพื่อให้จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความต้องการ ของผู้เรียน
3. เพื่อให้สามารถเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ให้พร้อมก่อนทำการสอนจริง
4. เพื่อให้ผู้สอนมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการจัดการเรียนรู้
5. เพื่อให้เกิดการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้จากข้อจำกัดที่พบ
6. เพื่อให้ผู้อื่นสอนแทนได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น
7. เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับการพิจารณาผลงานและคุณภาพในการปฏิบัติการสอน
8. เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้ความเป็นวิชาชีพของครูผู้สอน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ได้สรุปว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า แผนการสอน คือ แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีการ กำหนดกิจกรรมล่วงหน้า ซึ่งส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย ส่วนประกอบ คือ สารสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ เป็นสื่อและวัสดุอุปกรณ์การวัดและประเมินผลกิจกรรมเสนอแนะข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา และบันทึกผลหลังสอน

2.5 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เพชฌัญญู กิจระการ (2545, น. 46-51) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนใด ๆ มีกระบวนการที่สำคัญ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้ง 2 วิธีนี้ต้องทำควบคู่กันไปจึงจะมั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับได้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพ โดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Experts) เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนนำมาหาประสิทธิภาพ ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (ซึ่งนิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตารางตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญ จึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าที่ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปพิจารณาใหม่

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองกับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากนิยมหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียนหรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงค่าเป็นตัวเลข 2 ตัว เช่น E1 /E2 =80 / 80 เป็นต้น

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ (E1 /E2) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะ ในที่นี้ยกตัวอย่าง E1 /E2 = 80 / 80 ดังนี้

2.1 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วน 80 ตัวหลัง (E2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2.2 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E1) คือนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E2) คือ นักเรียน

ทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่น มีนักเรียนจำนวน 40 คน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด คือ 32 คน แต่ละคนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนร้อยละ 80 (E1) ส่วน 80 ตัวหลัง (E2) คือ ผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด 40 คน ได้เฉลี่ยร้อยละ 80

2.3 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน โดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้อีกก่อนเรียน ยกตัวอย่าง ตัวเลข 80 ตัวหลัง (E2) ดังนี้ สมมตินักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่า แตกต่างจากคะแนนเต็ม(ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่า ความแตกต่างของทั้ง 2 ครั้งนี้เท่ากับ $85 - 10 = 75$ ดังนั้น ค่าของ $E2 = (75/90) \times 100 = 83.33\%$ ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E2 = 80$)

2.4 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E2) หมายถึง นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่า ข้อไม่มีประสิทธิภาพ และชี้ให้เห็นว่า จุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นบกพร่อง

กล่าวโดยสรุปว่า เกณฑ์การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 2 ลักษณะ คือ 80/80, 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติวิชาประสิทธิภาพของสื่อเทคโนโลยีการสอน จะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ E1 และ E2 เป็นตัวเลขตัวแรกและตัวหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไร ยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากขึ้น การคำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนนี้เป็นผลรวมของการหาคุณภาพทั้งเชิงปริมาณที่เป็นตัวเลข และเชิงคุณภาพที่แสดงเป็นที่เข้าใจ ถ้าเป็นวิชาที่ยากอาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 ส่วนวิชาที่ง่าย ควรตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 ยกตัวอย่างค่าที่คำนวณแล้ว ค่าที่ถือว่าใช้ได้คือ 87.5 / 87.5 หรือ 87.5 / 90 เป็นต้น ดังนั้นประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน จึงเป็นองค์ประกอบของประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านระดับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ตามจุดประสงค์

2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นส่วนที่มีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนเพราะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่า การเรียนการสอนที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดซึ่งทั้งครูและนักเรียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขในส่วนใดบ้าง ซึ่งผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ซึ่งประกอบด้วยความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีหลักในการสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น. 29) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมอง

ชนินทร์ชัย อินทราภรณ์ และคณะ (2540, น. 5) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมองหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงของบุคคลที่ได้รับการเรียนการสอนหรือผลงานที่นักเรียนได้จากการประกอบกิจกรรม

ภพ เลหาไพบูลย์ (2542, น. 329) ให้ความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด จากที่ไม่เคยกระทำ หรือกระทำน้อยก่อนที่จะมีการเรียนการสอน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีการวัดได้

นภดล เจนอักษร (2544, น. 143-144) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติอันเกิดจากการเรียนรู้ซึ่งอาจวัดได้จากการทดสอบระหว่างหรือหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการทดสอบหรือวิธีการอื่น ๆ นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะบอกคุณภาพของผู้เรียนแล้วยังแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตรคุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและผู้บริหาร

สุมิตร สำแดงสาร (2546, น. 34) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งวัดและตรวจสอบได้จากความสามารถในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชานั้น ๆ ในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การนำไปใช้ การประเมินค่า ด้านทักษะกระบวนการและเจตคติของผู้เรียนว่า บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด เป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้สอนได้วิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2546, น. 7) ได้สรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นการวัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่าง ๆ ของแต่ละสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาทั้งหลายที่ได้จัดสอบในระดับชั้นต่าง ๆ ของโรงเรียน ลักษณะของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์มีทั้งเป็นข้อเขียนและเป็นภาคปฏิบัติจริง

สมนึก กัททิยธนี (2551, น. 73) สรุปว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการพยายามเข้าถึงความรู้ ซึ่งเกิดจากการทำงานที่ประสานกันและต้องอาศัยความพยายามอย่างมากทั้งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาและองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญาแสดงออกในรูปความสำเร็จ ซึ่งสามารถและสังเกตวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

นภาพร ศรีจันทร์ (2551, น. 307) สรุปว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถเข้าถึงความรู้ (Knowledge Attained) การพัฒนาทักษะในการเรียน โดยอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งและแสดงออกในรูปของความสำเร็จ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ได้สรุปว่าความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียน วัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาในบทเรียน โดยผู้ศึกษาได้สร้างเพื่อวัดพฤติกรรมของนักเรียน ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และด้านการวิเคราะห์

2.6.2 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หลักในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

เขาวดี วิบูลย์ศรี (2540, น. 82) กล่าวถึง หลักเกณฑ์ไว้สอดคล้องกันดังนี้

1. เนื้อหาหรือทักษะที่ครอบคลุมในแบบทดสอบนั้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้แบบทดสอบวัดนั้นถ้านำไปเปรียบเทียบกันจะต้องให้ทุกคนมีโอกาสเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้ครอบคลุมและเท่าเทียมกัน

3. วัดให้ตรงกับจุดประสงค์การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะวัดตามวัตถุประสงค์ทุกอย่างของการสอนและจะต้องมั่นใจว่าได้วัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้จริง

4. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดความเจริญงอกงามของนักเรียน การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าไปสู่วัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้นครูควรจะทราบว่าก่อนเรียนนักเรียนมีความรู้ความสามารถอย่างไรเมื่อเรียนเสร็จแล้วมีความรู้แตกต่างจากเดิมหรือไม่โดยการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน

5. การวัดผลเป็นการวัดผลทางอ้อมเป็นการยากที่จะใช้ข้อสอบแบบเขียนตอบวัดพฤติกรรมตรง ๆ ของบุคคล ได้สิ่งที่วัดได้ คือ การตอบสนองต่อข้อสอบ ดังนั้นการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่จะสอบจะต้องทำอย่างรอบคอบและถูกต้อง

6. การวัดการเรียนรู้เป็นการยากที่จะวัดทุกสิ่งทุกอย่างที่สอนได้ภายในเวลาจำกัด สิ่งที่วัดได้เป็นเพียงตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหมดเท่านั้นดังนั้นต้องมั่นใจว่าสิ่งที่วัดนั้นเป็นตัวแทนแท้จริงได้

7. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องช่วยพัฒนาการสอนของครูและเป็นเครื่องช่วยในการเรียนของเด็ก

8. ในการศึกษาที่สมบูรณ์นั้นสิ่งสำคัญไม่ได้อยู่ที่การทดสอบแต่เพียงอย่างเดียว การทบทวนการสอนของครูก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

9. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรจะเน้นในการวัดความสามารถในการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์หรือการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ

10. ควรใช้คำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ที่วัด

11. ให้ข้อสอบมีความเหมาะสมกับนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความยากง่าย พอเหมาะมีเวลาพอสำหรับนักเรียนในการทำข้อสอบ

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 122-123) เสนอกรอบแนวคิดที่ใช้เป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลนั้นนิยมสร้างโดยยึดตามการจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยของบลูมที่จำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)
3. การนำไปใช้ (Application)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)
6. การประเมินค่า (Evaluation)

การสร้างข้อสอบถ้าวัดพุทธิพิสัยทั้ง 6 ประเภทเหล่านี้จะมีความครอบคลุมพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะวัดตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ซึ่งกำหนดในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมครูจะออกข้อสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.6.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น. 171-176) กล่าวว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเอง หมายถึงแบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอนเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันโดยทั่วไปในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียน (Paper and Pencil Test) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิดดังนี้

1.1 แบบทดสอบอัตนัย (Subjective or Essay Test) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาได้แล้วให้ผู้ตอบเขียน โดยแสดงความรู้ ความคิดเจตคติได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัยหรือแบบให้ตอบสั้น ๆ (Objective Test or Short Answer) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้ตอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิดได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัยแบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบทดสอบถูก-ผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบแบบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) หมายถึง แบบทดสอบที่วัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่ว ๆ ไปซึ่งแบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเป็นอย่างดีจนมีคุณภาพมีมาตรฐานกล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการสอบวิธีการให้คะแนนสามารถใช้เป็นหลักเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใด ๆ ก็ได้แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบบอกวิธีสอบและยังมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วย

สมนึก ภัททิยธนี (2544, น. 55-84) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ข้อสอบแบบความเรียงหรืออัตนัย (Subjective or Essay) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรีเขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-False Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ละตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้ามเช่นถูก-ผิดใช่-ไม่ใช่เหมือนกัน-ต่างกัน

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้นเพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำแต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเขียนตอบคำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบความเรียงหรืออัตนัย

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุดแล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดให้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) คำถามแบบเลือกตอบ โดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน คือตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้ประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวงปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวลวงอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ดีนิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน โดยไม่สังเกตจะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกันที่ครูผู้สอนจะเลือกออกข้อสอบประเภทใดนั้น ต้องพิจารณาข้อดีข้อจำกัดความเหมาะสมของแบบทดสอบกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์ในการเรียนรู้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545, น. 96) ได้สรุปถึงประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทั่วไปดังนี้

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองหมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันโดยทั่วไปในสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งได้อีก 2 ชนิด ดังนี้

1.1 แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้แล้วให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ ความคิด เจตคติได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัยหรือแบบให้ตอบสั้น ๆ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้ตอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิด ได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้ แบบทดสอบ ถูก-ผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ แบบทดสอบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึงแบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่วไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างจริงจังมีคุณภาพ มีมาตรฐาน

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 53) ได้แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็น 2 ประเภทคือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมีคะแนนจุดตัดหรือเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Normeréférences Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตรจึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรความสามารถในการจำแนกผู้ตอบตามความเก่งอ่อนได้ดีเป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึง สถานภาพความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

สมชาย วรกิจเกษมสกุล (2553, น. 110-111) ได้จำแนกประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

1. จำแนกตามการสร้างมีดังนี้

1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ครูสร้างขึ้น (Teacher-made Test) เป็นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ที่ครูผู้สอนได้สร้างขึ้นเอง เพื่อใช้กับผู้เรียนที่ตนเองได้สอน เนื่องจากจะสามารถสร้างแบบทดสอบที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะมีความยากง่ายเหมาะสมกับกลุ่มผู้สอบ

1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardize Test) เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่มีการสร้างเก็บไว้ โดยได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพมีมาตรฐานในการดำเนินการสอบและมีการแปลความหมายของคะแนนที่ได้รับอย่างชัดเจนที่จะทำให้คะแนนที่ได้รับจากแบบทดสอบประเภทนี้สามารถนำไปเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้เรียนได้แต่อาจจะไม่เหมาะสมสำหรับทุกสถานศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนหรือหลักสูตรสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามรูปแบบคำถามมีดังนี้

2.1 แบบทดสอบแบบอัตนัย (Subjective Test) เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เขียนตอบ โดยแสดงความรู้ความเข้าใจ เจตคติได้อย่างอิสระเต็มความสามารถของตนเองที่ในการทดสอบครั้งหนึ่ง ๆ อาจจะมีเพียง 5-10 ข้อเท่านั้น

2.2 แบบทดสอบแบบปรนัย (Objective Test) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้คำตอบสั้น ๆ หรือให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวจากคำตอบที่กำหนดให้จำแนกเป็น

2.2.1 แบบทดสอบแบบถูกผิด (True-false Test)

2.2.2 แบบทดสอบแบบเติมคำ (Completion Test)

2.2.3 แบบทดสอบแบบจับคู่ (Matching Test)

2.2.4 แบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test)

3. จำแนกตามการแปลผลมีดังนี้

3.1 แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม (Norm – Referenced Test) เป็นแบบทดสอบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ความสามารถของผู้สอบ ดังนั้นแบบทดสอบอิงกลุ่มจึงสร้างและนำมาใช้เพื่อจำแนกระดับความรู้ความสามารถของผู้สอบที่แตกต่างกัน คะแนนสอบที่ได้จึงนำไปแปลผลโดยการเปรียบเทียบความรู้ความสามารถระหว่างกลุ่มผู้สอบด้วยกัน

3.2 แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดระดับการเรียนรู้ความรู้ความรอบรู้ของผู้เรียนว่ามีความรู้ความสามารถอะไรบ้าง ดังนั้นแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์จึงสร้างอย่างครอบคลุมความรู้ความสามารถที่สำคัญของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นคะแนนที่ได้จึงนำมาแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยศึกษาครั้งนี้ ได้สรุปว่าประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เป็น 2 ชนิด คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างและแบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ ความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วในอดีต หรือสภาพปัจจุบันว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดได้เพียงใด อาจเป็นแบบอัตนัยหรือปรนัย และแบบทดสอบมาตรฐานที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ

2.6.4 คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

สมนึก ภักทิษณี (2544, น. 63-65) ได้สรุปคุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำความเที่ยงตรงจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการทดสอบ
2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงที่คงวาไม่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะทำการสอนใหม่กี่ครั้งก็ตาม
3. ความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการเปรียบเทียบในกลุ่มผู้สอบเข้าด้วยกัน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำข้อสอบได้โดยการเดา
4. ความลึกของคำถาม (Searching) หมายถึง ข้อสอบแต่ละข้อนั้นจะต้องไม่ถามผิวเผินหรือถามประเภทความรู้ความจำแต่ต้องให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปคิดค้นแปลงแก้ไขแล้วจึงตอบได้

5. ความขี้ขลาด (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุก เพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย

6. ความจำเพาะเจาะจง (Definition) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทางหรือทิศทาง หรือทิศทางการถามชัดเจนไม่คลุมเครือไม่แฝงกลเม็ดให้นักเรียน

7. ความเป็นปรนัย (Objective) แบบทดสอบที่มีความเป็นปรนัยจะต้องมี คุณสมบัติ 3 ประการ ดังนี้

7.1 ตั้งคำถามให้ชัดเจนทำให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจความหมายตรงกัน

7.2 ตรวจสอบให้คะแนนได้ตรงกันแม้ว่าจะตรวจหลายครั้งหรือตรวจหลายคน ก็ตาม

7.3 แปลความหมายของคะแนนได้เหมือนกัน

8. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อพอประมาณ ใช้เวลาสอบให้พอเหมาะประหยัดค่าใช้จ่ายจัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีตตรวจให้คะแนนได้ รวดเร็วรวมถึงสิ่งแวดล้อมในการสอบที่ดี

9. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถในการจำแนกผู้สอบ ข้อสอบที่ดีจะต้องมีอำนาจจำแนกสูง

10. ความยาก (Difficulty) ขึ้นอยู่กับทฤษฎีที่เป็นหลักยึดเช่นตามทฤษฎีที่เป็นหลัก ยึดตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงกลุ่มข้อสอบที่ดีคือข้อสอบที่ไม่ยากหรือไม่ง่ายเกินไปหรือมีความ ยากง่ายพอเหมาะส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์นั้นความยากง่ายไม่ใช่สิ่งสำคัญ สำคัญที่ ข้อสอบนั้นได้วัดในจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริงหรือไม่ถ้าวัดได้จริงก็นับว่าเป็นข้อสอบที่ได้ไม่ว่า เป็นข้อสอบที่ง่ายก็ตาม

2.6.5 หลักในการสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ

สมนึก ภักทธิธรณี (2551, น. 54-77) ได้กล่าวถึง หลักในการสร้างแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบสรุปได้ดังนี้

1. เขียนตอนนำให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์แล้วใส่เครื่องหมายปริศนาไม่ควรสร้าง ตอนนำให้เป็นแบบอ่านต่อความเพราะทำให้คำถามไม่กระชับเกิดปัญหาสองแง่หรือข้อความไม่ต่อกันหรือเกิดความสับสนในการคิดหาคำตอบ

2. เน้นเรื่องที่จะถามให้ชัดเจนและตรงจุดไม่คลุมเครือผู้อ่านเข้าใจจะไม่ไขว่ไขว สามารถมุ่งความคิดในคำตอบไปถูกทิศทาง (เป็นปรนัย)

3. ควรถามในเรื่องที่มีคุณค่าต่อการวัดหรือถามในสิ่งที่ติงามมีประโยชน์คำถามแบบเลือกตอบสามารถถามพฤติกรรมในสมองได้หลาย ๆ ด้านไม่ใช่ถามเฉพาะความจำหรือความจริงตามตำราแต่ต้องถามให้คิดหรือนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในสถานการณ์ใหม่

4. หลีกเลี่ยงคำถามปฏิเสธถ้าจำเป็นต้องใช้ก็ควรขีดเส้นใต้คำปฏิเสธแต่คำปฏิเสธซ้อนไม่ควรใช้อย่างยิ่งเพราะปกตินักเรียนจะยุ่งยากต่อการแปลความหมายของคำถามและคำตอบคำถามที่ถามกลับหรือปฏิเสธซ้อนผิดมากกว่าถูก

5. อย่าใช้คำฟุ่มเฟือยควรถามปัญหาโดยตรงสิ่งใดไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ได้ใช้เป็นเงื่อนไขในการคิดก็ไม่ต้องนำมาเขียนไว้ในคำถามจะช่วยให้คำถามรัดกุมชัดเจนขึ้น

6. เขียนตัวเลือกให้เป็นเอกพจน์หมายถึงเขียนตัวเลือกทุกตัวให้เป็นลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือมีทิศทางแบบเดียวกันหรือมีโครงสร้างสอดคล้องเป็นทำนองเดียวกัน

7. ควรเรียงลำดับตัวเลขในตัวเลือกต่าง ๆ เช่น คำตอบที่เป็นตัวเลขนิยมเรียงจากน้อยไปหามาก เพื่อช่วยให้ผู้ตอบพิจารณาหาคำตอบได้สะดวกไม่หลงและป้องกันการเดาตัวเลือกที่มีค่ามาก

8. ใช้ตัวเลือกปลายเปิดหรือปลายปิดให้เหมาะสมตัวเลือกปลายเปิด ได้แก่ตัวเลือกสุดท้ายใช้คำว่าไม่มีคำตอบถูกที่กล่าวมาผิดหมดทุกข้อหรือสรุปแน่นอนไม่ได้

9. ข้อเดียวต้องมีคำตอบเดียวแต่บางครั้งผู้ออกข้อสอบคาดไม่ถึงว่าจะมีปัญหาหรืออาจจะเกิดจากการแต่งตั้งตัวลวงไม่รัดกุมจึงมองตัวลวงเหล่านั้นได้อีกแง่หนึ่งทำให้เกิดปัญหาสองแง่สองมุมได้

10. เขียนทั้งตัวถูกและตัวผิดให้ถูกหรือผิดตามหลักวิชาคือจะกำหนดตัวถูกหรือผิดเพราะสอดคล้องกับความเชื่อของสังคมหรือกับคำพังเพยทั่ว ๆ ไปไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนการสอนมุ่งให้นักเรียนทราบความจริงตามหลักวิชาเป็นสำคัญจะนำความเชื่อโชคลางหรือขนบธรรมเนียมประเพณีเฉพาะท้องถิ่นมาอ้างไม่ได้

11. เขียนตัวเลือกให้อิสระจากกันพยายามอย่าให้ตัวเลือกตัวใดตัวหนึ่งเป็นส่วนหนึ่งหรือส่วนประกอบของตัวเลือกอื่นต้องให้แต่ละตัวเป็นอิสระจากกันอย่างแท้จริง

12. ควรมีตัวเลือก 4-5 ตัวถ้าเขียนตัวเลือกเพียง 2 ตัวจะกลายเป็นข้อสอบแบบกาถูก-ผิดและป้องกันการเดาไม่ได้จึงควรมีตัวเลือกหลายๆที่นิยมใช้หากเป็นข้อสอบระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2 ควรใช้ 3 ตัวเลือกระดับประถมศึกษาปีที่ 3-6 ควรใช้ 4 ตัวเลือกและตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไปควรใช้ 5 ตัวเลือก

13. อย่าแนะคำตอบมีหลายกรณีดังนี้

13.1 คำถามข้อหลัง ๆ แนะคำถามข้อแรก ๆ

13.2 ถามเรื่องที่นักเรียนคล่องปากอยู่แล้วโดยเฉพาะคำถามประเภทคำพังเพย สุภาษิตคติพจน์หรือคำเตือนใจ

13.3 ใช้ข้อความของคำตอบถูกซ้ำกับคำถามหรือเกี่ยวข้งกันอย่างเห็นได้ชัด เพราะนักเรียนที่ไม่มีความรู้ก็อาจจะเดาได้ถูก

13.4 ข้อความของตัวถูกบางส่วนเป็นส่วนหนึ่งของทุกตัวเลือก

13.5 เขียนตัวถูกหรือตัวลวงถูกหรือผิดเด่นชัดเกินไป

13.6 คำตอบไม่กระจาย

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ได้สรุปว่าเครื่องมือที่ใช้ในการ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายชนิด มีจุดมุ่งหมาย และขีดความสามารถในการทดสอบแตกต่างกันไปจึงต้องมีความระมัดระวัง ในการเลือกใช้แบบทดสอบได้ถูกต้องเหมาะสม การจำแนกประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะช่วยให้สามารถเข้าใจและเลือกใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ถูกต้อง ครูผู้สร้างข้อสอบจำเป็นต้องยึดหลักเกณฑ์ทั้ง 13 ข้อเพื่อให้ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพและคำนึงถึงลักษณะของข้อสอบที่ดีที่สำคัญมี 5 ประการ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความเป็นปรนัยอำนาจจำแนกและความยาก

2.7 ความพึงพอใจในการเรียนรู้

2.7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจไว้ ดังนี้

ไชยยันต์ สาธูปริชารัตน์ (2543, น. 52) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติในทางบวก คือ รู้สึกชอบ รัก พอใจ หรือมีเจตคติที่ดีต่องาน ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จตามความต้องการหรือแรงจูงใจ

บังอร ควรประสงค์ (2544, น. 26) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติในด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ความพึงพอใจย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลที่ได้รับในแต่ละครั้ง

ปนัดดา ยอดระบำ (2544, น. 6) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีที่ชอบที่พอใจหรือที่ประทับใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับ โดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนอง

ความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจ บุคคลมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่างและมีความต้องการหลายระดับ ซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ

พิชิต บุตรศรีสวย (2546, น. 11) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกชอบความรัก ความยินดี ยอมรับและการมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน เป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในเชิงบวกและเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานอันส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน จนบรรลุผลสำเร็จขององค์กร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 84, อ้างถึงใน Applewhite, 1965, p. 6) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความหมายกว้างรวมถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย การมีความสุขที่ทำงานร่วมกับคนอื่นที่เข้ากันได้ มีทัศนคติที่ดีต่องานด้วย

อารี พันธุ์มณี (2546, น. 49) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่ดีที่มีต่อการปฏิบัติงานคือ รู้สึกชอบ รัก พอใจหรือเจตคติที่ดีต่องาน ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจเป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จตามต้องการหรือแรงจูงใจ

ทองคูณ หนองพร้าว (2547, น. 38) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ เป็นผลต่อเนื่องจากการที่บุคคลประเมินสิ่งเร้านั้นแล้วว่าดี พอใจ หรือต้องการ

วงศ์เดือน มีทรัพย์ (2547, น. 35) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวกดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึงความรู้สึกพอใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

สรรพสิริ เอี่ยมสะอาด (2547, น. 53) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติความชอบหรือความไม่ชอบที่มีต่อสิ่งเร้าในด้านต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ ความรู้สึกพอใจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนต้องการหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ตนต้องการ

จากความหมายของความพึงพอใจผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติในทางบวก เป็นความรู้สึกที่ดีที่ชอบ ที่พอใจหรือที่ประทับใจ ความพึงพอใจย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลที่ได้รับในแต่ละครั้ง

2.7.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ไสว คุณโน (2546, น. 60, อ้างถึงใน Scott, 1970, p. 124) ได้เสนอความคิดในเรื่อง การจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลในเชิงปฏิบัติมีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว งานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้โดยใช้กระบวนการทำงาน และการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงาน จะต้องมิลักษณะ ดังนี้
 - 3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย
 - 3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
 - 3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการเลือก เรียนตามความสนใจและมีโอกาสร่วมกันตั้งจุดประสงค์หรือความมุ่งหมายในการทำกิจกรรมได้ เลือกรวิธแสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่ผู้เรียนถนัดและสามารถค้นหาคำตอบได้

เพชฌู กิจระการ (2544, น. 50-51) ได้กล่าวถึงแนวคิดของแฮทฟิลด์และฮิวส์แมนที่ได้ ทำการพัฒนาแนวคิดของนักวิจัยต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ ซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบัน ประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

ตัวแปรที่ 1 องค์ประกอบเกี่ยวกับงานที่ทำในปัจจุบัน แบ่งเป็น

1. ความตื่นเต้น/น่าเบื่อ
2. ความสนุกสนาน/ความไม่สนุกสนาน
3. ความโล่ง/ความสลับ
4. ความท้าทาย/ไม่ท้าทาย
5. ความพอใจ/ไม่พอใจ

ตัวแปรที่ 2 องค์ประกอบทางด้านค่าจ้าง ประกอบด้วย

1. ถือว่าเป็นรางวัล/ไม่เป็นรางวัล
2. มาก/น้อย
3. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
4. เป็นทางบวก/เป็นทางลบ

ตัวแปรที่ 3 องค์ประกอบทางด้านเลื่อนตำแหน่ง

1. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
2. เชื่อถือได้/เชื่อถือไม่ได้
3. เป็นเชิงบวก/เป็นเชิงลบ
4. เป็นเหตุผล/ไม่เป็นเหตุผล

ตัวแปรที่ 4 องค์ประกอบทางด้านผู้นิเทศ /ผู้บังคับบัญชา

1. อยู่ใกล้/อยู่ไกล
2. ยุติธรรมแบบจริงจัง/ยุติธรรมแบบไม่จริงจัง
3. เป็นมิตร/ค่อนข้างไม่เป็นมิตร
4. เหมาะสมทางคุณสมบัติ/ไม่เหมาะสมทางคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ 5 องค์ประกอบทางด้านเพื่อนร่วมงาน

1. เป็นระเบียบเรียบร้อย/ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. จงรักภักดีต่อที่ทำงาน/ไม่จงรักภักดีต่อที่ทำงานและเพื่อนร่วมงาน
3. สนุกสนานร่าเริง/ดูไม่มีชีวิตชีวา
4. ดูน่าสนใจเอาจริงเอาจัง/ดูเหนื่อยหน่าย

อรพิน จิรวัดนศิริ (2541, น. 19-20, อ้างถึงใน Katz, 1993, p. 163) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับผู้บริโภค (Consumer) หรือผู้รับสาร (Receiver) โดยผู้รับสารจะอยู่ในฐานะเป็นผู้กระทำการเลือกใช้สื่อ (Active Selector of Media Communication) ซึ่งนับได้ว่าเป็นมุมมองที่แตกต่างไปจากทฤษฎีเดิมที่ไม่ให้ความสำคัญกับผู้รับสาร เพราะแต่เดิมผู้รับสารถูกมองว่าเป็นผู้กระทำ ดังนั้น สมมติฐานของทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการสื่อสาร ผู้ส่งสารจึงไม่อาจคาดหมายความสัมพันธ์ระหว่างข่าวสารกับประสิทธิผลของการสื่อสาร เพราะท่ามกลางความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองมีปัจจัยด้านการใช้สื่อของผู้รับสารเข้ามาเป็นตัวแปรแทรกซ้อนของกระบวนการสื่อสาร

1. สภาพทางสังคมและลักษณะทางจิตวิทยาของผู้รับสาร (The Social and Psychological Origins)
2. ความต้องการและความคาดหวังในการใช้สื่อของผู้รับสาร (Need Expectation of the Mass Media)

ทั้งสองปัจจัยนำไปสู่พฤติกรรมการเปิดรับของผู้รับสารที่แตกต่างกัน อันเป็นผลมาจากความพึงพอใจที่ต่างกันและเนื่องจากทฤษฎีให้ความสนใจกับบทบาทของผู้รับสารว่าเป็นผู้เลือกใช้สื่อ ได้มีการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้รับสาร (เช่น รายได้ การศึกษา) โดยทั้ง

สองปัจจัยนี้ได้รับการพิจารณาว่า นำมาซึ่งเวลาว่างในการเปิดรับสื่อ (Free Time of Media Use) ขณะเดียวกันสภาวะทางสังคมและจิตใจที่ต่างกัน ก่อให้มนุษย์มีความต้องการแตกต่างกันไป ความต้องการที่แตกต่างกันนี้ ทำให้แต่ละคนคาดคะเนแนวสื่อแต่ละประเภทเพื่อสนองตอบความพึงพอใจได้แตกต่างกันไปด้วย

ศุภศิริ โสมาเกตู (2544, น. 52, อ้างถึงใน Hertzberg, 1959, pp. 113-115) ได้ศึกษาทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เรียกว่า (The Motivation Hygiene Theory) ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการงาน ซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน

สมยศ นาวิการ (2545, น. 125) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ครูผู้สอน ซึ่งในปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษาการทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกพึงพอใจในการปฏิบัติงานครูผู้สอนต้องคำนึงถึงแนวคิดพื้นฐานที่มีความแตกต่างกันใน 2 ลักษณะต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติการตอบสนองความต้องการผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ความพึงพอใจนำไปสู่การกระตุ้นการเสริมแรงเป็นแรงบัลดาลใจ เพื่อให้ผู้ได้รับจากการกระตุ้นด้วยวิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ ได้รับความพึงพอใจอย่างต่อเนื่องและอยากปฏิบัติเพื่อตอบสนองการเสริมแรงในเชิงบวกก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานใด ๆ ได้ ดังนั้นครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบรรลุจุดประสงค์ต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศสถานการณ์สื่อการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจทำกิจกรรมจนบรรลุจุดประสงค์

จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าวเมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายในเป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ เกิดความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอก เป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดหาให้มากกว่าที่ตนเองให้

ตนเอง เช่น การได้รับคำยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

จากการศึกษาเอกสารผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิต มากน้อยเพียงใด สิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงก็คือองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ

2.8 การวิจัยและพัฒนา

2.8.1 ความหมายของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา Educational Research Development (R&D) เป็นการวิจัยทางการศึกษาประเภทหนึ่ง ซึ่งนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

วรวรรณ ศรีสงคราม (2544, น. 8) กล่าวว่า iva การวิจัยและพัฒนาเป็นรูปแบบการวิจัยที่จะทำให้การวิจัยทางการศึกษามากยิ่งขึ้น เพราะการวิจัยและพัฒนาเน้นการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์การศึกษา ที่ใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างกว้างขวาง ดังนั้น หากวงการวิจัยทางการศึกษาไทยจะหันมาสนใจการวิจัยและพัฒนาเพิ่มมากยิ่งขึ้น ก็จะเป็นการทำให้มีการ นำผลการวิจัยทางการศึกษาไปใช้กันอย่างกว้างขวางเด่นชัดมากยิ่งขึ้นในอนาคต

ทิศนา เขมณี (2554, น. 5) ได้กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) คือ การวิจัยที่มุ่งเอาความรู้จากการวิจัยบริสุทธิ์ไปวิจัยต่อ โดยพัฒนาเป็นเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและทดลองใช้จนเป็นผลที่น่าพอใจ แล้วจึงนำไปเผยแพร่ใช้ในวงกว้างเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ไพฑูรย์ ลินลาร์ตัน และสำลี ทองทิว (2553, น. 22) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนาเป็นการวิจัยประยุกต์เป็นขั้นที่กระทำต่อจากการวิจัยบริสุทธิ์เป็นการนำความรู้จากการวิจัยบริสุทธิ์ไปวิจัยต่อและพัฒนาเป็นเทคนิค หรือวิธีการที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหได้อย่างได้ผล

รุจโรจน์ แก้วอุไร (2549, น. 10) กล่าวว่า iva การวิจัยและพัฒนาเป็นการวิจัยที่ต้องการค้นคว้าและพัฒนา ทำการทดสอบในสภาพจริง ทำการประเมิน และดำเนินการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หลาย ๆ รอบจนได้ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สุพัทธ์ พิบูลย์ (2551, น. 1-2) ได้กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา (The Research and Development) เป็นลักษณะหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่ใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มุ่งพัฒนาทางเลือกหรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อใช้ในการยกระดับคุณภาพงานหรือคุณภาพชีวิต

การวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีการพัฒนาต้นแบบนวัตกรรม (หมายถึง สื่อ/สิ่งประดิษฐ์ หรือวิธีการ) แล้วมีการทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพในเชิงประจักษ์ ทั้งนี้ นวัตกรรมที่นำมาทดลอง คือ ปฏิบัติการ (Treatment) หรือตัวแปรต้น โดยมี “ดัชนีชี้คุณภาพ” ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นตัวแปรตาม การวิจัยและพัฒนาจะให้ผลลัพธ์ที่สำคัญ 2 ลักษณะ คือ

1. นวัตกรรมประเภทวัตถุที่เป็นชิ้นเป็นอัน ซึ่งอาจเป็นประเภท วัสดุ/อุปกรณ์/ชิ้นงาน เช่น รถยนต์ คอมพิวเตอร์ ชุดการสอน สื่อการสอน ชุดกิจกรรม เสริมความรู้ คู่มือประกอบการทำงาน เป็นต้น

2. นวัตกรรมประเภทที่เป็นรูปแบบ /วิธีการ/ กระบวนการ/ระบบปฏิบัติการ อาทิ รูปแบบการสอน วิธีการสอน รูปแบบการบริหารจัดการ ระบบการทำงาน Quality Control (Q.C.), Total Quality Management (TQM), The Balanced Scorecard (BSC) และระบบ ISO เป็นต้น ผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยและพัฒนา คุณค่าของงานจะอยู่ที่ “สิ่งประดิษฐ์/ผลงานเป็นชิ้นเป็นอันที่สร้างขึ้น” หรือ “วิธีการ/รูปแบบการทำงาน/รูปแบบการจัดการ” ที่พัฒนาขึ้น ผลงานวิจัยและพัฒนาที่มีคุณค่ามาก คือ กรณีที่สามารถสร้างสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการที่ “ดูดี มีคุณค่า ใช้งานได้ อย่างดี มีประสิทธิภาพ”

กระบวนการวิจัยและพัฒนา อาจเริ่มด้วยระบบของการวิเคราะห์สภาพปัญหาให้ชัดเจน แล้วเข้าสู่ระยะของการพัฒนาทางเลือก หรือวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งระยะของการพัฒนาทางเลือกจะมีขั้นตอนคล้ายคลึงกับการวิจัยโดยทั่วไป แต่เป็นการพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมให้ได้มาตรฐานก่อนที่จะทำการทดลองใช้ในสภาพจริง เพื่อตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม

ไพศาล วรคำ (2558, น. 23) กล่าวว่า iva การวิจัยและพัฒนาเป็นการนำเอาวิธีการวิจัยมาใช้ในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ที่บุคคลหรือหน่วยงานนั้นจัดให้มีขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นนั้น สามารถนำไปใช้ได้จริงตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผลิตภัณฑ์ในที่นี้หมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สิ่งของ แนวคิดหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้ผลิตหรือคิดค้นขึ้น

Borg and Gall (1989, p. 782) ได้กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการพัฒนา และนำมาซึ่งเหตุผลของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาโดยผลิตภัณฑ์นี้จะไม่หมายถึงเฉพาะ ตำราฟิล์ม หรือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงวิธีการและ โปรแกรมทางการศึกษา จุดเน้น

ของการวิจัยและพัฒนา คือ การพัฒนาโปรแกรมที่จะทำให้เกิดระบบการเรียนรู้ซึ่งรวมถึงการพัฒนาอุปกรณ์และ การฝึกอบรมบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปว่า การวิจัยและพัฒนาเป็นการศึกษาค้นคว้าที่เป็นระบบเชื่อถือได้ ผู้วิจัยและพัฒนาต้องออกแบบการวิจัยการทดลองการประเมินผล ปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.8.2 จุดมุ่งหมายของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาแตกต่างจากการวิจัยทางการศึกษา 2 ประการ คือ

2.8.2.1 เป้าประสงค์ การวิจัยทางการศึกษามุ่งศึกษาหาความรู้ใหม่โดยการวิจัยพื้นฐานหรือมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยการวิจัยประยุกต์ แต่การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามุ่งพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา แม้ว่าการวิจัยประยุกต์ทางการศึกษาหลายโครงการ มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น การวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิผลของวิธีสอนหรืออุปกรณ์การสอน ผู้วิจัยอาจพัฒนาสื่อ หรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาสำหรับการเรียนการสอนแต่ละแบบแต่ละผลิตภัณฑ์เหล่านี้ ได้ใช้สำหรับการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งเท่านั้น ไม่ได้พัฒนาไปสู่การใช้สำหรับโรงเรียนทั่วไป

2.8.2.1 การนำไปใช้ ผลงานวิจัยทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยบริสุทธิ์ หรือการวิจัยประยุกต์ก็ตาม โดยส่วนใหญ่จะเป็นประโยชน์หรือนำไปใช้ในวงแคบ เฉพาะสถานการณ์ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องเท่านั้น จนมีผลการวิจัยอยู่เป็นจำนวนมิใช่น้อยที่ตกอยู่ในสภาพที่เรียกว่างานวิจัยบนหิ้ง นั่นคือ มิได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ใด ๆ เลย และจากสภาพที่เป็นจริงของงานวิจัยทางการศึกษาตามที่กล่าวมานี้ ทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในสภาพการณ์การศึกษาในวงกว้างมากยิ่งขึ้น เพื่อลดความสูญเปล่า และสามารถนำประโยชน์ที่ได้ไปใช้จริงจากผลของงานวิจัย ทั้งนี้โดยผ่านกระบวนการทดลอง ตรวจสอบและประเมินผลผลงานวิจัยจนเป็นที่พอใจและยอมรับได้ แนวคิดดังกล่าวจึงเกิดเป็น การวิจัยและพัฒนาการศึกษา ดังที่นิยามทำกันอยู่ในปัจจุบันนี้

จากแนวคิดของการวิจัยและพัฒนาการศึกษาตามที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่างานที่ทำต่อเนื่องกัน หรือเป็นส่วนเดียวกันระหว่างการศึกษาวิจัยและพัฒนาการศึกษา ซึ่งไม่ได้แยกออกจากกันหรือจบตอนเฉพาะส่วน ดังเช่นการวิจัยทางการศึกษาประเภทอื่น แต่อย่างไรก็ตามการวิจัยทางการศึกษาประเภทการวิจัยบริสุทธิ์และการวิจัยประยุกต์ ก็ยังมีความจำเป็นทั้งนี้เพราะ การวิจัยและพัฒนาการศึกษายังมีความสัมพันธ์และต้องอาศัยความรู้ที่เป็นผลงานวิจัยทางการศึกษาทั้งสองประเภทอยู่เช่นกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปว่า จุดมุ่งหมายของการวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนาสื่อหรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาสำหรับการสอน สามารถนำประโยชน์ที่ได้ไปใช้จริงจากผลของงานวิจัย โดยผ่านกระบวนการ ทดลอง ตรวจสอบและประเมินผล ผลงานวิจัยจนเป็นที่พอใจนำไปใช้การทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งและได้พัฒนาไปสู่การใช้สำหรับโรงเรียนทั่วไป

2.8.3 ประเภทของการวิจัยและพัฒนา

การจัดแบ่งประเภทของการวิจัยและพัฒนาการศึกษา อาจแบ่งได้โดยใช้ประเภทของผลงานหรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาเป็นตัวกำหนด ซึ่งคำว่า ผลงานหรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษานั้น หมายถึง สิ่งที่เป็นปัจจัยนำเข้าหรือตัวป้อน (Input) และกระบวนการ (Process) ในการจัดการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หลักสูตร และวิธีการสอน เป็นต้น ดังนั้นประเภทของการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงประกอบด้วย

2.8.3.1 การวิจัยและพัฒนาด้านวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ทางการศึกษา การวิจัยและพัฒนาประเภทนี้ ได้แก่ การวิจัยพัฒนาเกี่ยวกับหนังสือ ตำราเรียน แบบทดสอบ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สไลด์ แผ่นฟิล์ม เทปบันทึกเสียง โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น เป้าหมายของการวิจัยและพัฒนามุ่งไปที่การพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ทางการศึกษาดังแบบ เพื่อทดลองใช้และขยายผลการนำไปใช้ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.8.3.2 การวิจัยและพัฒนาด้านหลักสูตรและวิธีสอน การวิจัยและพัฒนาการศึกษาประเภทนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนทิศทางการพัฒนาชุมชนหรือประเทศเป็นตัวกำหนด เช่น การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนใหม่ เช่น การสอนมุ่งประสบการณ์ทางภาษา การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบไม่มีชั้นเรียน เป็นต้น การวิจัยและพัฒนาการศึกษาประเภทที่กล่าวมานี้ จะมีเป้าหมายมุ่งไปที่การพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้มีการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในวงกว้างต่อไป

2.8.3.3 การวิจัยและพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาในการจัดการศึกษา นอกจากจะต้องทำการวิจัยและพัฒนาตามสองประการดังกล่าวมาแล้ว การวิจัยและพัฒนาเพื่อการวางแผนออกแบบใช้อาคารสถานที่ และการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดสภาพการณ์การศึกษา ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนั้นอาจเป็นการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คู่มีค่ากับงบประมาณที่ต้องลงทุนก่อสร้าง ดังนั้นหากมีการวิจัยและพัฒนาด้านอาคารสถานที่และการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา จนกระทั่งได้ผลดีก็ย่อมนำไปสู่การได้รูปแบบเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่และการจัดสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ในสถานศึกษาใด ๆ ก็นับว่าเป็นประโยชน์ให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ สามารถนำผลที่ได้ไปใช้ได้เช่นกัน (รุจโรจน์ แก้วอุไร, 2545, น. 10)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปว่า ประเภทของการวิจัยและพัฒนา เป็นผลงานหรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หลักสูตรและวิธีการสอน ดังนั้นประเภทของการวิจัยและพัฒนาที่มีเป้าประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนา คือ วัสดุอุปกรณ์ การสอน การวิจัยด้านหลักสูตร การวิจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา เพื่อให้มีการนำไปใช้จัดการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่และจัดการสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาสำหรับนักเรียน และให้สถานศึกษาอื่น ๆ สามารถนำผลที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.8.4 กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาหรือวัฏจักรอาร์แอนด์ดี (R&D Cycle) ประกอบด้วย การศึกษาวิจัยเพื่อหาผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาแก้ปัญหา การพัฒนาผลิตภัณฑ์จะอยู่บนพื้นฐานของปัญหาที่ค้นพบ โดยการทดสอบภาคสนาม เพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาดของผลิตภัณฑ์และทำการทดลองหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งผลการทดลองภาคสนามชี้บ่งว่าผลิตภัณฑ์สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ดังนั้นจึงมีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอกระบวนการและขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาไว้หลากหลายลักษณะดังนี้

รุจโรจน์ แก้วอุไร (2545, น. 2) ได้กล่าวว่า กระบวนการวิจัยและพัฒนา มี 5 ขั้นตอนคือ

1. การกำหนดผลิตภัณฑ์และรวบรวมข้อมูล
2. การวางแผนการวิจัยและพัฒนา
3. การพัฒนารูปแบบ ขั้นตอนของการผลิต
4. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์
5. การเผยแพร่ตามที่นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

มาในรูปแบบต่าง ๆ

รัตนะ บัวสนธิ์ (2552, น. 13-14) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา มี 5 ขั้นตอน

ได้แก่

- ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สังเคราะห์สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาหรือความต้องการ
- ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ สร้าง และประเมินนวัตกรรม (หรือผลิตภัณฑ์)
- ขั้นตอนที่ 3 การนำนวัตกรรม (ผลิตภัณฑ์) ไปทดลองใช้
- ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรม (ผลิตภัณฑ์)
- ขั้นตอนที่ 5 การเผยแพร่นวัตกรรม (ผลิตภัณฑ์)

องอาจ นัยวัฒน์ (2554, น. 265-274) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ

1. การตัดสินใจออกแบบการวิจัยโดยเลือกใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา
2. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น
3. ตั้งเป้าหมาย วางแผนดำเนินการและเลือกแบบการวิจัยและพัฒนา
4. ออกแบบและสร้างต้นแบบการพัฒนา
5. ทดลองใช้และประเมินต้นแบบการพัฒนา
6. ดำเนินการผลิตและเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง
7. ประเมินคุณภาพของการออกแบบการวิจัยและพัฒนา

ไพศาล วรคำ (2558, น. 23) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนาจะประกอบด้วย 4 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ได้แก่

1. ขั้นตอนการสำรวจหรือ วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน

2. ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์

3. ขั้นตอนการวิจัยทดลองใช้ผลิตภัณฑ์

4. ขั้นตอนการประเมินปรับปรุงผลิตภัณฑ์

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปว่า กระบวนการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนที่สำคัญอยู่

7 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดเป้าหมาย
2. การสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาหรือความต้องการ
3. การวางแผนการวิจัยและพัฒนา
4. การสร้างและพัฒนา
5. การทดลองใช้
6. การปรับปรุงแก้ไขและการประเมินผล
7. การเผยแพร่

2.8.5 ลักษณะสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยและพัฒนา

วรณีย์ โสมประยูร (2546, น. 12) ได้กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของการวิจัยและพัฒนา

มีดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. เป็นการนำผลวิจัยเดิมหรือสิ่งประดิษฐ์มาทบทวนแล้วพัฒนาหรือต่อยอด เพื่อเพิ่มศักยภาพให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง กล่าวคือ “วิจัยแล้วพัฒนา และพัฒนาโดยใช้วิจัย” การวิจัยจึงเปรียบเสมือนหนึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนา

2. เป็นการศึกษาค้นคว้าทดลองและตรวจสอบเพิ่มเติมของเดิมให้สมบูรณ์และเป็นไปอย่างครบวงจร ด้วยการจัดการกระทำซ้ำ ๆ หลายครั้ง รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้แล้ว นำผลมาปรับปรุงเป็นระยะ ๆ จนกระทั่งเกิดความเชื่อมั่นและแน่ใจในผลผลิตขั้นสุดท้าย

3. เป็นการนำกระบวนการวิจัยต่าง ๆ จากทั้งประเภทการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ มาใช้ในโครงการวิจัยและโครงการพัฒนาโดยจัดแบ่งให้มีโครงการวิจัยย่อยหรือโปรแกรมการวิจัยจำนวนมากเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเป็นชุด โครงการวิจัย

4. มุ่งพัฒนาความรู้ความสามารถหรือทักษะทางวิชาการ ทั้งทางด้านการวิจัย การพัฒนาและการปฏิบัติหน้าที่งานประจำให้แก่ทีมผู้ร่วมดำเนินการวิจัย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการยอมรับผลผลิตและเผยแพร่หรือขยายผลการวิจัยต่อไปด้วยพร้อม ๆ กัน

5. สามารถยืดหยุ่นหรือปรับเปลี่ยนทั้งกระบวนการวิจัยและกระบวนการพัฒนา ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่จะใช้ผลการวิจัยได้เสมอ เนื่องจาก R&D มุ่งที่ผู้ใช้ผลผลิตเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุด 30

6. ในระหว่างที่ดำเนินงานวิจัยและพัฒนาอยู่นั้น จำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมผลิตและ/หรือผู้ใช้ผลผลิตจากภาครัฐและเอกชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมดำเนินการด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการยอมรับในความสำคัญของผลผลิตและเป็นการเผยแพร่ผลวิจัยไปด้วยในตัว

7. ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาจะต้องเป็นช่วงเวลาที่ต่อเนื่องกัน ยาวนานมากพอที่จะทำให้เกิดผลผลิตที่ได้มาตรฐานตามความต้องการของสังคม

8. การเผยแพร่และการขยายผลของผลผลิตที่ได้จาก R&D ควรจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องทั้งในขณะที่กำลังดำเนินการวิจัยอยู่และหลังจากการวิจัยได้เสร็จสิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วนก็ตามเพื่อให้ผลผลิตไปสู่ผู้ใช้อย่างกว้างขวางและเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

9. เนื่องจากผลผลิตจาก R&D อาจจะมีมูลค่าสูง และ/หรือ มีการถือครองลิขสิทธิ์ หรือสิทธิบัตร ได้ผู้วิจัยจึงควรจะได้มีการจดทะเบียนเพื่อคุ้มครองสิทธิให้เป็นไปตามระเบียบและเงื่อนไขของพระราชบัญญัติสิทธิบัตรและพระราชบัญญัติสิทธิบัตร ทั้งภายในประเทศหรือนานาชาติ

องอาจ นัยพัฒน์ (2554, น. 232-234) ได้กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

1. เป็นการนำความรู้หรือความเข้าใจใหม่ที่สร้างขึ้นมาพัฒนาเป็นต้นแบบใช้งาน จุดเน้นที่สำคัญ ของการวิจัยและพัฒนา คือ การทำวิจัยเพื่อแสวงหาหรือสรรค์สร้างภูมิปัญญาใหม่

แล้วทำการพัฒนา ด้วยการคิดค้น “ต่อยอด” ความรู้หรือความเข้าใจดังกล่าวให้อยู่ในรูปแบบ (Prototype)

2. เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื่องจากการวิจัยและพัฒนา มีจุดเน้นใน การดำเนินงานที่ประกอบด้วย 3 กระบวนการหลัก คือ การวิจัย การพัฒนา และการเผยแพร่
3. มีการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นวัฏจักรด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้
4. มักใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการทำวิจัย ซึ่งเหตุผลสำคัญที่นักวิจัยเลือกใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการทำวิจัยประเภทนี้ คือ การมีทั้ง “ความแกร่งและความยืดหยุ่น” ที่เป็นจุดเด่นของวิธีการวิจัยทั้งสองรูปแบบ
5. มุ่งเน้นตอบสนองต่อผู้ต้องการใช้ผลการวิจัยและพัฒนา จุดเน้นสำคัญของการวิจัยประเภทนี้คือ การดำเนินงานวิจัยที่ต้องตอบสนองความต้องการจำเป็นของ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ประสงค์จะนำผลผลิต กระบวนการหรือการบริการจากการวิจัยและพัฒนา ไปใช้งาน
6. ผลการวิจัยที่มีคุณค่าและมูลค่าสูงสามารถจดทะเบียนสิทธิบัตรได้โดยเฉพาะที่อยู่ในรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อันเป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากการสร้างสรรค์และ “การลงทุนลงแรง” ของนักวิจัย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า การวิจัยและพัฒนาเป็นการพัฒนานวัตกรรมด้วยการแสวงหาความรู้ใหม่จากองค์ความรู้เดิมโดยใช้กระบวนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนได้นวัตกรรมที่เป็นต้นแบบและนำไปใช้แก้ปัญหาได้ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 6 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดเป้าหมาย
2. การสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาหรือความต้องการ
3. การสร้างและพัฒนา
4. การทดลองใช้
5. การประเมินผลและปรับปรุง
6. การเผยแพร่ โดยมีลักษณะสำคัญของการวิจัยและพัฒนา คือ การต่อยอดของเดิม

การยอมรับ โดยเน้นการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเชื่อถือได้เพื่อนำผลไปใช้ในวงการศึกษาอย่างกว้างขวางและประโยชน์ที่สังคมพึงได้รับต่อไป

2.8.6 ข้อดีของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนา มีข้อดีและข้อจำกัด ดังนี้ (วาโร เฟิงส์วาศ์, 2551, น. 8)

1. ข้อดีของการวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.1 ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ซึ่งนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรหรือองค์การ การวิจัยและพัฒนาเป้าหมายเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์นี้เป็นเสมือนเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรและองค์การ

1.2 ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความหมายและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เนื่องจากกระบวนการวิจัยและพัฒนาเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจะนำผลิตภัณฑ์ไปใช้ประโยชน์เข้ามา มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์การวิจัย และสนับสนุนการวิจัย ดังนั้น จึงมีแนวโน้มที่เป็นไปได้สูงที่จะทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความหมายเชื่อมโยงกับสภาพวิถีการดำเนินชีวิตและการทำงานอย่างสอดคล้องกลมกลืน รวมทั้งตอบสนองความต้องการจำเป็นในการใช้งานของผู้ใช้ อย่างแท้จริง

1.3 มีส่วนส่งเสริมชื่อเสียงและรายได้แก่นักวิจัยผู้สร้างสรรค์งานวิจัย ในการทำวิจัยและพัฒนาถ้าผู้วิจัยใช้ความรู้และภูมิปัญญาของตนในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางสังคม และมีมูลค่าทางการตลาด ก็จะมีส่วนส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีชื่อเสียงและรายได้จากการเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธิบัตรในผลิตภัณฑ์ที่ได้พัฒนาขึ้น

2. ข้อจำกัดของการวิจัยและพัฒนาการวิจัยและพัฒนาจะใช้ระยะเวลา พลังสติปัญญา และจิตใจ รวมทั้งค่าใช้จ่ายจำนวนมาก การวิจัยประเภทนี้ส่วนมากมักต้องการระยะเวลาในการทำวิจัย รวมทั้งบุคลากรทางการวิจัยที่มีสติปัญญาดีเยี่ยม มีจิตใจที่มุ่งมั่นและทุ่มเทต่อการทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังต้องใช้งบประมาณในการลงทุนค่อนข้างสูง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า การวิจัยและพัฒนาเป็นการพัฒนานวัตกรรมด้วยการแสวงหาความรู้ใหม่จากองค์ความรู้เดิมโดยใช้กระบวนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนได้นวัตกรรมที่เป็นต้นแบบและนำไปใช้แก้ปัญหาได้ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 6 ขั้นตอน คือ การกำหนดเป้าหมาย การสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาหรือความต้องการการสร้างและพัฒนาการทดลองใช้การประเมินผลและปรับปรุง และการเผยแพร่

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

เบญจมาศ กาลาศรี (2545) ได้ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือโดยการใช้เทคนิคบูรณาการการอ่านและการเขียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือโดยการใช้เทคนิคบูรณาการ

การอ่านและการเขียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดหัวอิฐสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จำนวน 64 คน แบบแผนการทดลองมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแบบสุ่ม มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 32 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการให้เทคนิคบูรณาการ การอ่านและการเขียน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแผนการสอนแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองกลุ่มละ 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที สถิติที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการให้เทคนิคบูรณาการการอ่านและการเขียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบปกติหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการให้เทคนิคบูรณาการการอ่านและการเขียนสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิลวรรณ อักติ (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนกุเลนข้างคเชนทร์พิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบและแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการศึกษา ค้นคว้าพบว่า แผนและแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 87.85/80.91 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก

วันทา สุขโสม (2551) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยการใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75 หากค่าดัชนีประสิทธิผล เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยการใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนชุมชนบ้านโนน

ราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบสุ่มกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มี 3 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ และแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยการใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 86.07/80.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ดังนั้นนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความโดยการใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนเฉลี่ยในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จุฑามาศ ชัยสงคราม (2552) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หากค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสถิติที่ใช้คือ ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีประสิทธิผลผลการศึกษา สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 84.72/82.22 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.6300 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 63 การพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD คิดเป็นร้อยละ 82.22 และพิจารณา นักเรียนเป็นรายบุคคลนักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 คิดเป็นร้อยละ 67 ผลการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความชั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD ปรากฏว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ STAD นักเรียนสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมได้การจัดทำแผนผังความคิดนำเสนอผลงานการอ่านจับใจความจากเรื่องในหนังสือส่งเสริมการอ่านการทดสอบย่อยท้ายแผนทุกชั้นตอนมีความเหมาะสมทันเวลาและได้ผลดีเป็นที่น่าพอใจ โดยสรุปแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบกลุ่มร่วมมือแบบ STAD มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมนักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้และมีทักษะด้านการอ่านจับใจความเป็นอย่างดี

สุริยา เฟ็งลี (2552) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw) ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานีเขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw) จำนวน 6 แผน โดยแต่ละแผนมีใบงานแบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนแบบทดสอบย่อยท้ายแผนเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แผนละ 10 ข้อ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.33 ถึง 0.94 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.84 ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test (Dependent Samples) ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw) ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.84/82.60 และมีดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw) เท่ากับ 0.5966 แสดงว่านักเรียนมีความรู้ก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 59.66 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw) อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสรุปแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

กัญญา ร้อยลา (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจาร์ณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ ก่อนและหลังเรียนและเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) หลังจากเรียนด้วยกิจกรรมการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจาร์ณญาณ ด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 84.43/82.97 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการประเมินความพึงพอใจ โดยรวมมีคะแนนอยู่ในระดับมาก

กรรณิกา หาญคาตัน (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 โรงเรียนวัดสร้อยทองโดยใช้ชุดกิจกรรมเกมการศึกษาการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2/3 โรงเรียนวัดสร้อยทอง โดยใช้ชุดกิจกรรมเกมการศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนชั้นอนุบาล 2/3 โรงเรียนวัดสร้อยทอง ทั้งก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมเกมการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเครื่องมือในการทดลอง คือ ชุดกิจกรรมเกมการศึกษาแบบทดสอบการอ่านคำและแบบบันทึกพฤติกรรมขณะอ่านคำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่รับการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมเกมการศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคำมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำสูงมากขึ้น และนักเรียนทั้ง 5 คน หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมเกมการศึกษา มีคะแนนความสามารถในการอ่านคำสูงมากขึ้นกว่าก่อนที่จะได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมเกมการศึกษา

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Gay and Gallagher (1976, pp. 52-59) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างวิธีการสอน โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอ ในช่วงเวลาการเรียนวิชานั้น ๆ กับการสอนโดยมีการทดสอบย่อยระหว่างการเรียนการสอนในเรื่องเดียวกัน ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่เรียนได้ โดยมีการทดสอบย่อย ขณะเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยฝึกทักษะด้วยการทำแบบฝึกหัดเพียงอย่างเดียว

Garcia (1998, p. 3459-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเขียนสะกดคำ จากรูปแบบการสอนสะกดคำ 2 รูปแบบ คือ การสอนสะกดคำ แบบให้นักเรียนฝึกเองกับการสะกดคำตามหนังสือ โดยครูแต่ละกลุ่มจะสอนโดยใช้โปรแกรมการสอนอ่านเหมือนกัน และการสอนเขียนทุกวันตามเวลาที่กำหนดไว้ การสอบใช้การสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่าการสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองมีผลดีกว่าการสอนสะกดคำตามตำราในด้านการอ่านคำศัพท์และการวิเคราะห์คำศัพท์ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในเรื่องจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในระดับที่สูงกว่าประถมหนึ่ง ความยาวของประโยคและจำนวนหน่วยคำนอกจากนี้ นักเรียนสะกดคำโดยนักเรียนคิดเอง มีการอ่านทบทวน การเขียนคำ วิเคราะห์คำที่ใช้ ตลอดจนมีการช่วยเหลือหรือซักถามเพื่อน เพื่อช่วยในการสะกดคำบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง และนักเรียนที่เรียนสะกดคำจากตำราใช้พจนานุกรมบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่ม

Bouchard (2002) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดในการอ่านกับการสะกดคำ แม้ว่าเขามีความพยายามอย่างมากระหว่างการอ่านและการสะกดคำ แต่การปฏิบัติงานการอ่านและการสะกดคำของนักเรียนก็มักจะยังแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่องคำ ในเชิงพัฒนา 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์พบว่า การปฏิบัติงานการอ่านของนักเรียนดีกว่าการปฏิบัติงานการสะกดคำ อย่างมีนัยสำคัญและพบว่า มีผลของรายงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียน ความผิดพลาดด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนต่อไปพบว่า ความผิดพลาดเกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักขรวิธีที่เหมือนกันในทุกงาน ในที่สุด จากการศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำของทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครูพบว่า การให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียนในผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำ แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจในการสอน

Dillon (2002) ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบทดสอบการอ่านแบบเน้นเนื้อหาในโรงเรียนขนาดกลาง 5 โรงเรียน ในรัฐฟลอริดา การวิจัยมุ่งเน้นศึกษาว่า มีการจัดกิจกรรมอะไรบ้างในโรงเรียน งานวิจัยทำการสำรวจใน 4 หัวข้อ คือ 1) ทักษะของครูต่อการสอนแบบเน้นเนื้อหา 2) ครูฝึกการสอนอ่าน 3) การรวบรวมแผนการพัฒนาการสอนอ่านในโรงเรียน 4) ผู้บริหารได้เชื่อมต่อดีกรีให้เข้ากับการสอนอ่านเชิงเนื้อหาสาระอย่างไร การวิจัยนี้เป็นแบบบรรยายใช้คำถามในการสำรวจผู้บริหาร 5 คน และแผนการพัฒนาแบบทดสอบในแต่ละโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ครูส่วนใหญ่ที่ให้ข้อมูลมีทัศนคติทางบวกต่อการสอนแบบเน้นเนื้อหาสาระและมีส่วนร่วมในการสอน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและแผนกพัฒนาโรงเรียนชี้ให้เห็นถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการอ่านและความต้องการในการสนับสนุนครูด้วย

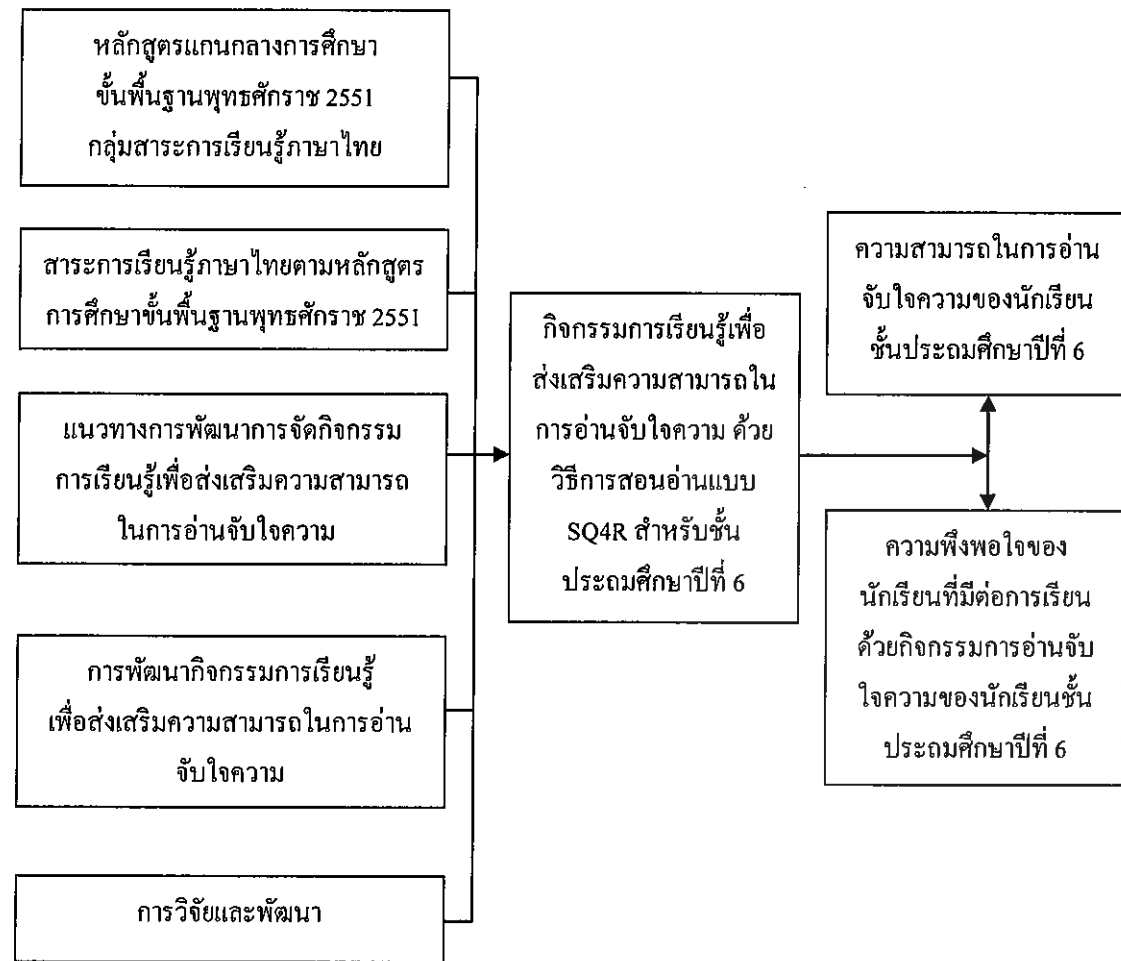
Espin et al (2005) ศึกษาการวัดผลโดยใช้หลักสูตรเป็นฐานในการเรียนแบบเนื้อหาสาระ (Content area) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 58 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นนักเรียน เกรด 7 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่วัดผลด้านการอ่านมีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนจากการวิจัยยังพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่วัดผลการอ่านคำศัพท์กับนักเรียนที่เรียนแบบธรรมดา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเนื้อหาสาระส่วนใหญ่ในต่างประเทศ เป็นการศึกษาผลของการสอนอ่านแบบเน้นเนื้อหาสาระ กลยุทธ์ในการอ่านและทัศนคติที่มีต่อการอ่านเนื้อหาสาระ ซึ่งพบว่า สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน ได้ดีขึ้นและผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านเนื้อหาสาระ

2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดคำอนวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ระยะ ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา ซึ่งแต่ละระยะประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ระยะที่ 2 พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ระยะที่ 3 การเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

ระยะที่ 4 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในระยะนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสบการณ์สอนอย่างน้อย 5 ปี เพื่อให้ทราบสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่แท้จริง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. แหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ท่าน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากประสบการณ์สอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาอย่างน้อย 5 ปี สำเร็จการศึกษาวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความและแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ และกำหนดกรอบเนื้อหาการสัมภาษณ์จากหนังสือ การวิจัยทางการศึกษา (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 259-260) หนังสือการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ สภาพปัญหาและแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประเด็นคำถาม นำมาจากกรอบนิยามศัพท์ โดยสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview)

3.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อคำถาม ขอบเขตเนื้อหาในเรื่องที่จะศึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษากลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและเพิ่มเติมในส่วนที่มีความบกพร่อง

3.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ จำนวน 5 ท่าน

3.7 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4. การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อนำมาใช้ติดต่อกับโรงเรียนที่ผู้วิจัยจะขอสัมภาษณ์ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปติดต่อกับผู้อำนวยการ โรงเรียนเพื่อประสานขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์กับคณะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.3 ติดต่อขอนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ กับคณะครูทั้ง 10 ท่านเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ หากไม่สะดวกอาจติดต่อขอสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์แล้วแต่กรณี

5.4 ดำเนินการสัมภาษณ์กับคณะครูตามกำหนดการเวลา เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.5 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปผลการสัมภาษณ์เพื่อจัดทำกรอบในการสร้างและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ระยะที่ 2 พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน จับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80

ในระยะนี้เป็นการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน จับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ได้กิจกรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

แหล่งข้อมูลในการตรวจสอบคุณภาพ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ แหล่งข้อมูลที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ และแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้

1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1.1.1 นางสาวนภัชทา สุดประเสริฐเลิศล้ำ วุฒิการศึกษา (ค.บ.) ภาษาไทย ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนปะโค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน

1.1.2 นางเครือวัลย์ เตณากุล วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) หลักสูตรการสอน ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (สาขาภาษาไทย) โรงเรียนบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน

1.1.3 นางจันทร์ทอง สีพิภา วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) หลักสูตรการสอน ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียน บ้านดงใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้

1.1.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ต. ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง วุฒิการศึกษา การศึกษาศาสตรบัณฑิต วิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

1.1.5 นางพิสมัย กองธรรม วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) หลักสูตรการสอน ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านจับไม้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการหาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 การสร้างเครื่องมือ

1.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการแนวคิด ทฤษฎีการวิจัยและพัฒนาจากรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย

1.3.3 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และขอบเขตของเนื้อหาให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.3.4 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้มีรูปแบบที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อตามแนวทางที่ได้จากระยะที่ 1 โดยกำหนดให้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

1.3.4.1 มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.3.4.2 สาระสำคัญ

1.3.4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.3.4.4 สาระการเรียนรู้

1.3.4.5 กิจกรรมการเรียนรู้

1.3.4.6 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1.3.4.7 การวัดและการประเมินผล

1.3.5 จัดทำตารางกำหนดโครงสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงสร้างที่กำหนด

1.3.6 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง

1.3.7 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อให้พิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยพิจารณาตามองค์ประกอบของแผน แบ่งเป็น 7 ด้าน คือ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล โดยใช้รูปแบบการประเมินโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 จากนั้นนำผลการประเมินความเหมาะสมมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1.4.1 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 แผน ที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของชุดแผนการจัดการเรียนรู้ ตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.4.2 ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์ตัดสินผลการประเมินคุณภาพกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

ความคิดเห็นเหมาะสมมากที่สุด	มีคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00
ความคิดเห็นเหมาะสมมาก	มีคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50
ความคิดเห็นเหมาะสมปานกลาง	มีคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50
ความคิดเห็นเหมาะสมน้อย	มีคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50
ความคิดเห็นเหมาะสมน้อยที่สุด	มีคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50

1.4.3 นำผลการตอบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})

1.4.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.4.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์นำไปใช้สอนจริง

ราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.5.1 ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1.5.2 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ

1.5.3 นำแบบประเมินพร้อมชุดฝึกส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.5.4 นำผลการตอบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) แล้วสรุปผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) มีค่าเท่ากับ 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.50 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมในระดับมาก

2. แหล่งข้อมูลในการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมือง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 42 คน โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลในการทดลอง ดังนี้

2.1.1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอักษรอศุขวิทยา จำนวน 3 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ

2.1.2 ทดลองแบบกลุ่มเล็ก โดยผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ที่ปรับปรุงแก้ไขจากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมากก่องฝายแตก จำนวน 9 คน เพื่อหาคุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้และดูความเหมาะสมในเรื่องเวลา

2.1.3 การทดลองกลุ่มใหญ่ ผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่าน จับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ที่ปรับปรุงแก้ไขจากการทดลองกลุ่มเล็ก ไปทดลอง ใช้กับนักเรียนกลุ่มใหญ่ จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเหล่าฝายผดุงวิทย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักการและกลวิธีในการอ่านจับใจความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความนิทาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความบทเพลง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านจับใจความสารคดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การอ่านจับใจความบทความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 การอ่านจับใจความข่าวและเหตุการณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การอ่านจับใจความเรื่องสั้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การอ่านจับใจความบทสัมภาษณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การอ่านจับใจความโฆษณา

2.3 การสร้างเครื่องมือ

2.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย คู่มือครู หนังสือเรียน และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.3.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการแนวคิด ทฤษฎีการวิจัยและพัฒนาจากรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย

2.3.3 ออกแบบเนื้อหาความรู้ที่จะนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ โดยนำแนวทางที่ได้จากการสัมภาษณ์มาออกแบบเนื้อหาให้อยู่ในรูปของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ จำนวน 10 แผน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2.3.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ที่สร้างและพัฒนาเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเวลา และรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลับมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3.6 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของเนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนรู้

2.4 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

2.4.1 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสม และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

2.4.1.1 ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอักษรอศุขวิทยา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย นักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน โดยพิจารณาจากระดับผลการเรียนในรายวิชาภาษาไทย ผลการเรียนเก่ง มีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 3 ขึ้นไป ผลการเรียนปานกลาง มีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2-3 และผลการเรียนอ่อน มีระดับผลการเรียนน้อยกว่า 2 เพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และจับเวลาในการทำประกอบกิจกรรม และสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน ตลอดจนตรวจผลงานจากการทำแบบทดสอบและใบงานระหว่างเรียน

2.4.1.2 ทดลองแบบกลุ่มเล็ก โดยผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขจากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งมาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมากก่องฝ้ายแตก จำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน โดยพิจารณาจากระดับผลการเรียนในรายวิชาภาษาไทย ผลการเรียนเก่ง มีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 3 ขึ้นไป ผลการเรียนปานกลาง มีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2-3 และผลการเรียนอ่อน มีระดับผลการเรียนน้อยกว่า 2 เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พร้อมจับเวลาในการทำกิจกรรมและสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน ตลอดจนตรวจผลงานจาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงสังเกต การปฏิบัติกิจกรรมอย่างใกล้ชิดแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.4.1.3 ทดลองกลุ่มใหญ่ ผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแก้ไขจากการทดลองแบบกลุ่มเล็กไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มใหญ่ จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์ จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับ ใจความ ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อนำไปใช้ในการติดต่อกับโรงเรียนที่ผู้วิจัยเลือกจะทำการทดลองใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.5.2 ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้นักเรียนกลุ่มทดลองใช้ทราบ

2.5.3 ทำการเก็บข้อมูลจากการทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากนักเรียนทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ทดลองแบบกลุ่มเล็ก และทดลองกลุ่มใหญ่ ที่ละกลุ่ม

2.5.4 ตรวจให้คะแนนการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบทดสอบท้ายแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การหาประสิทธิภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยพิจารณาผลการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วย วิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละแผน และคะแนนจากการ ทำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 โดยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.18/81.22 ซึ่งมีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ระยะที่ 3 การเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

ระยะนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้การวิจัยก่อนการทดลองแบบแผนกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pre Test-post Test Design) (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 142) ดังนี้

ตารางที่ 3.1

แสดงรูปแบบการทดลอง โดยใช้การวิจัยก่อนการทดลองแบบแผนกลุ่มเดียวกิจกรรมทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One group pre test-post test Design)

การสุ่ม	กลุ่ม	ทดสอบก่อน	สิ่งทดลอง	ทดสอบหลัง
-	E	01	X	02

E หมายถึง กลุ่มทดลอง (Experiment Group)

X หมายถึง มีการให้สิ่งทดลอง (Treat)

O หมายถึง มีการสังเกต (Observation)

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 8 คน โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลในการทดลอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. การสร้างเครื่องมือ

แบบวัดความสามารถที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก มีขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

3.2 จัดสร้างตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

3.3 จัดทำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ต้องการใช้จริง 30 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกต้อง ได้ข้อละ 1 คะแนน และตอบผิดหรือไม่ตอบ ให้ข้อละ 0 คะแนน

3.4 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม และนำไปแก้ไขตามคำแนะนำ

3.5 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้ (ปิยะธิดา ปัญญา, 2558, น. 195) โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

สอดคล้อง มีคะแนนเป็น +1

ไม่แน่ใจ มีคะแนนเป็น 0

ไม่สอดคล้อง มีคะแนนเป็น -1

3.6 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนเรื่องนี้มาแล้ว

3.7 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้วไปพิมพ์ให้เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

4. การหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) (ปิยะธิดา ปัญญา, 2558, น. 195) โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

สอดคล้อง มีคะแนนเป็น +1

ไม่แน่ใจ มีคะแนนเป็น 0

ไม่สอดคล้อง มีคะแนนเป็น -1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4.2 นำผลการประเมินความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (ปิยะธิดา ปัญญา, 2558, น. 195) เพื่อหาผลรวมของคะแนนจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน และนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อคูดัชนีความสอดคล้อง และได้ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.80-1.00

4.3 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนเรื่องนี้มาแล้ว

4.4 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำคะแนนมาวิเคราะห์หาคุณภาพข้อสอบ โดยวิเคราะห์คุณภาพ ดังนี้

4.4.1 นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความยาก (Difficulty) ของแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง 0.20-0.80 ซึ่งค่าความยากของแบบทดสอบที่เลือกมา ได้ค่าความยากตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.60

4.4.2 นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สูตรเบรนนัน (Brennan's Index: B-Index) (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 306) ซึ่งแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.26 ถึง 0.67

4.4.3 คัดเลือกแบบทดสอบเฉพาะที่มีค่าความยากตามเกณฑ์ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ จากทั้งหมด 50 ข้อ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวท (Lovett's Method) (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 292) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.84

4.5 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้วไปจัดพิมพ์แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความฉบับจริงเพื่อไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

5.2 ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการศึกษาวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5.3 อธิบายถึงความสำคัญและเหตุผลของการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.4 ให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ

5.5 นักเรียนเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 แผน ใช้เวลาสอนทั้งหมด 10 ชั่วโมง

5.6 ให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน จำนวน 30 ข้อซึ่งเป็นชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน

5.7 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมาตรวจให้คะแนน และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ตรวจสอบความเหมาะสมของแผนจัดการเรียนรู้ โดยหาค่าเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 4.24 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43

6.2 ตรวจสอบความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ปิยะธิดา ปัญญา, 2558, น. 195) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60-1.00

6.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R จากคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบ Wilcoxon Signed Rank Test (ไพศาล วรคำ, 2553, น. 303)

ระยะที่ 4 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในระยะนี้เป็นการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีรายละเอียดดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2 กำหนดหัวข้อแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ

ส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการสอบถามจากนิยามศัพท์ โดยพิจารณาว่าจะประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ในเรื่องใดบ้าง

3.4 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง พอใจมากที่สุด

4 หมายถึง พอใจมาก

3 หมายถึง พอใจปานกลาง

2 หมายถึง พอใจน้อย

3.5 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ขอคำแนะนำและนำมาแก้ไขตามข้อบกพร่อง

4. การหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Congruence: IOC) ใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

สอดคล้อง มีคะแนนเป็น +1

ไม่แน่ใจ มีคะแนนเป็น 0

ไม่สอดคล้อง มีคะแนนเป็น -1

4.2 นำคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นมาหาค่า IOC ของข้อคำถามรายข้อ ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.6-1.0

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งจนกระทั่งได้แบบประเมินความพึงพอใจที่สมบูรณ์

4.4 จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีการดำเนินการดังนี้

5.1 ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อนำไปใช้ในการติดต่อกับโรงเรียนที่ผู้วิจัยเลือกจะทำการทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.2 นำแบบประเมินความพึงพอใจให้นักเรียนประเมิน คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 8 คน ประเมินหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.3 เก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจที่นักเรียนตอบแล้วมาตรวจนับคะแนนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นในระยะที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินของนักเรียน ไปวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติ นำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ ความพึงพอใจมีค่าเท่ากับ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.49 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

7.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้ (ปิยะธิดา ปัญญา, 2558, น. 195)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3-1)$$

เมื่อ	<i>IOC</i>	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์
	<i>R</i>	แทน	คะแนนระดับความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคนประเมินในข้อนั้น
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความสอดคล้อง ที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนประเมินในข้อนั้น
	<i>N</i>	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้อง ในข้อนั้น

7.1.2 การหาค่าความยากของแบบทดสอบปรนัย สามารถหาได้จากสูตร โดยมี
สูตรการคำนวณดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 298)

$$P = \frac{f}{n} \quad (3-2)$$

เมื่อ	<i>P</i>	แทน	ดัชนีความยาก
	<i>f</i>	แทน	จำนวนผู้ตอบถูก
	<i>n</i>	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบ

7.1.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้ดัชนีอำนาจจำแนก
ของ เบรนแนน (Brennan's Index : B-Index) สูตรการคำนวณดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 306)

$$B = \frac{f_P}{n_P} - \frac{f_F}{n_F} \quad (3-3)$$

เมื่อ	B	แทน	ดัชนีอำนาจจำแนกของเบรนนแนน
	f_P, f_F	แทน	จำนวนคนที่ตอบข้อนั้นถูกในกลุ่มผ่านเกณฑ์ (Pass) และกลุ่มไม่ผ่านเกณฑ์ (Fail) ตามลำดับ
	n_P, n_F	แทน	จำนวนคนในกลุ่มผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์ ตามลำดับ

7.1.4 การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett Method) (ไพศาล วรคำ, 2558, น. 292)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum x - \sum x^2}{(k-1) \sum (x-c)^2} \quad (3-4)$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ค่าประมาณความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	c	แทน	เป็นคะแนนเกณฑ์หรือคะแนนจุดตัด
	x	แทน	คะแนนรวมของผู้สอบแต่ละคน

7.1.5 การหาประสิทธิภาพของแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สูตร ดังต่อไปนี้ (ชัยขงศ์ พรหมวงศ์, 2556, น. 10)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

(3-5)

$$E_2 = \frac{\sum F}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{F}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ΣX	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือใบงานที่ทำระหว่างเรียนทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียน นอกห้องเรียนหรือออนไลน์
ΣF	แทน	คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน ทุกชั้นรวมกัน
B	แทน	คะแนนเต็มของการประเมินสุดท้ายของแต่ละหน่วย ประกอบด้วยผลการสอบหลังเรียนและคะแนนจากการประเมินงานสุดท้าย
N	แทน	จำนวนของผู้เรียน

7.2 สถิติพื้นฐาน

7.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรคำนวณดังนี้ (ปิยะธิดา ปัญญา, 2558, น. 89)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N} \quad (3-6)$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	เป็นค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน หรือจำนวนคะแนน

7.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรคำนวณดังนี้ (ไพศาล วรรค้ำ, 2558, น. 324)

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n - 1}} \quad (3-7)$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	\bar{x}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

7.2.3 ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร (ไพศาล วรรค้ำ, 2558, น. 321)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-8)$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

7.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

7.3.1 การทดสอบ Wilcoxon Signed Rank Test (ไพศาล วรรค้ำ, 2553, น. 303) ดังนี้

(X_i, Y_i) เมื่อ $i = 1, 2, 3, \dots, n$ และให้ $d_i = X_i - Y_i$ สามารถกำหนดสมมติฐาน

ทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ข้อมูลทั้งสองชุดมาจากประชากรที่มีค่ามัธยฐานไม่แตกต่างกัน

H_1 : ข้อมูลทั้งสองชุดมาจากประชากรที่มีค่ามัธยฐานแตกต่างกัน

จากนั้นหาผลต่างของกลุ่มลำดับแต่ละคู่ (ค่า d_i) แล้วนำค่า $|d_i|$ ที่ได้มาจัดลำดับที่ ซึ่งขณะจัดลำดับที่จะไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย เมื่อจัดลำดับที่ได้แล้วจึงใส่เครื่องหมาย + หรือ - ภายหลัง ตามผลของความแตกต่างของกลุ่มลำดับที่ได้

ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่

T^+ เป็นผลรวมของอันดับที่ ของ $|d_i|$ ที่มีเครื่องหมายบวก +

T^- เป็นผลรวมของอันดับที่ ของ $|d_i|$ ที่มีเครื่องหมายลบ -

$$\text{โดยที่ } T^+ + T^- = \frac{n(n+1)}{2}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยข้อมูล โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- n แทน จำนวนนักเรียน
 \bar{x} แทน คะแนนเฉลี่ย / ค่าเฉลี่ย
% แทน ค่าร้อยละ
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการของการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ
 รายงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่นักเรียน
 ทำได้จากแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ

The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test

- แทน สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบจากการ
 เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
sig แทน ค่าทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ
* แทน มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ท่าน เกี่ยวกับสภาพปัญหาการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. การสอนการอ่านจับใจความในวิชาภาษาไทยท่านมีปัญหาในการสอนอย่างไร จากการสัมภาษณ์ ทำให้ทราบปัญหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.1 ปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนของครูดังกล่าวให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...ครูส่วนมากจะใช้วิธีการสอนแบบอธิบาย มีกระบวนการสอนแบบรวบรัด โดยให้นักเรียนรู้จักขั้นตอนการจับใจความและให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดที่ไม่เหมาะสมกับวัย การสอนอ่านจับใจความสำคัญต้องใช้เวลาในการอธิบายและย้ำเน้นในแต่ละวรรคค้อยแนะนำนักเรียนอย่างใกล้ชิด และสิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญในการสอนในปัจจุบันนี้คือ งานพิเศษที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งทำให้เป็นปัญหาหลักในขณะนี้ ครูทุกคนต้องมีงานพิเศษนอกเหนืองานสอน จึงทำให้ครูมีภาระมากขึ้นและเวลาในการเตรียมการสอนมีน้อยลง ครูไม่ได้รับการพัฒนาในกระบวนการเทคนิคการสอน การสอนยังใช้รูปแบบเดิมและยังล้าสมัย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2559)

“...ครูไม่จัดการจัดกระบวนการสอนอย่างแท้จริง การสอนของครูไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากครูเน้นการอ่านออกเสียงมากกว่า การสอนอ่านจับใจความนั้นครูต้องใช้เวลานานพอสมควรในการสอน โดยครูต้องคอยเน้นย้ำให้นักเรียนการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญจึงทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจในการเรียน และครูส่วนน้อยที่สอนเน้นเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญทำให้นักเรียนขาดการคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน จับประเด็นสำคัญไม่ได้ ครูไม่ได้เตรียมการสอนและใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมทำให้การอ่านของนักเรียนล้มเหลวภาระหนักนอกเหนือการสอน การทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน จะทำให้ครูมีเวลาเตรียมการสอนและมีสมาธิในการสอนน้อยลง ซึ่งโรงเรียนให้ครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่อื่น เช่น พัสดุ บุคคล ชุรการ ฯลฯ จนทำให้ประสิทธิภาพการสอนลดลงครูไม่มีการพัฒนาตนเอง จึงทำให้ไม่มีเทคนิคด้านการสอนที่ใหม่ ครูขาดทักษะในการจัดเรียนการสอน การสอนของครูต้องปรับเปลี่ยนไปตามยุคให้ทันสมัย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

1.2 ปัญหาเกิดจากนักเรียน คือ นักเรียนไม่มีความสามารถในการอ่าน เพื่อจับใจความหรือนักเรียนจับประเด็นสำคัญในเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...นักเรียนส่วนมากไม่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน อ่านหนังสือไม่ได้ อ่านไม่คล่องจับประเด็นไม่ค่อยได้ มีความพร้อมและระดับสติปัญญาของเด็กต่างกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

“...นักเรียนได้รับการฝึกฝนในการอ่านจับใจความน้อยเกินไป ทำให้ขาดความมั่นใจนักเรียนอ่านข้อความหรือเนื้อเรื่องไม่เข้าใจเนื่องจากขาดการฝึกฝนบ่อย ๆ นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นสนใจในกิจกรรมที่ครูจัดให้อ่านหนังสือไม่คล่อง นักเรียนไม่ได้อ่านเนื้อหาในหนังสือเรียนมากส่วนใหญ่อ่านฟังครูอธิบายจึงทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอ่านน้อย อ่านหนังสือไม่คล่อง จับประเด็นไม่ค่อยได้ ไม่มีนิสัยรักการอ่าน มีความพร้อมและระดับสติปัญญาของเด็กต่างกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

“...นักเรียนส่วนมากไม่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน อ่านหนังสือไม่ได้ อ่านไม่คล่องจับประเด็นไม่ค่อยได้ มีความพร้อมและระดับสติปัญญาของเด็กต่างกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

“...นักเรียนได้รับการฝึกฝนในการอ่านจับใจความน้อยเกินไป ทำให้ขาดความมั่นใจนักเรียนอ่านข้อความหรือเนื้อเรื่องไม่เข้าใจเนื่องจากขาดการฝึกฝนบ่อย ๆ นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นสนใจในกิจกรรมที่ครูจัดให้อ่านหนังสือไม่คล่อง นักเรียนไม่ได้อ่านเนื้อหาในหนังสือเรียนมากส่วนใหญ่อ่านฟังครูอธิบายจึงทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอ่านน้อย อ่านหนังสือไม่คล่อง จับประเด็นไม่ค่อยได้ ไม่มีนิสัยรักการอ่าน มีความพร้อมและระดับสติปัญญาของเด็กต่างกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

1.3 ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการสอนอ่านจับใจความเน้นการบรรยาย เนื้อหาไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน นักเรียนทำความเข้าใจในเนื้อหาด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนไม่มีเทคนิคหรือรูปแบบการอ่านเพื่อจับใจความได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนปัญหาที่พบบ่อยมากคือ วิธีการที่ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการสอนการอ่านจับใจความ การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย กิจกรรมที่จัดขึ้นในห้องเรียนส่วนใหญ่เน้นบรรยาย ครูใช้การสอนแบบรวมโดยนักเรียนไม่รู้จักหลักการอ่านและวิธีการอ่านจับใจความ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

“...ปัญหาการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือมีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับระดับชั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้เวลาเนิ่นนานเกินไปทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ครูขาดการติดตามเอาใจใส่ในช่วงทำกิจกรรมกลุ่มหรืองานเดี่ยวครูเลือกวิธีการสอน ไม่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนเป็นรายคนกระบวนการสอนที่มีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญมีน้อยจึงทำให้นักเรียนประสบปัญหาการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ ขาดกิจกรรมการปฏิบัติเน้นการบรรยายมากเกินไป...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2559)

1.4 ปัญหาจากการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล เช่น การวัดและประเมินผลจากแบบฝึกหัดและใบงานที่นักเรียนได้ทำการทดสอบ โดยที่นักเรียนไม่มีความเข้าใจในเนื้อหา ใช้วิธีเดามากกว่าการทำข้อสอบจากความเข้าใจ และการประเมินใช้การสังเกตนักเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...ในกระบวนการวัดและประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลนั้นจะย้ำเน้นให้นักเรียนได้ทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนมากกว่าการเข้าใจในเนื้อหาที่แท้จริง การอ่านแบบจับใจความมีวิธีการอ่านแบบไหน วิเคราะห์ยังงัยบ้างส่วนใหญ่ครูจะสอบก่อนและหลังเรียน ซึ่งนักเรียนบางคนใช้วิธีการเดามากกว่าการทำข้อสอบมาจากความเข้าใจ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

“...ในการเรียนการสอนของครูมีวิธีการวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีการสังเกตการอ่านนักเรียน การสอนของครูใช้วิธีวัดผลและประเมินผลง่าย ๆ คือ ผ่าน และไม่ผ่าน ครูใช้วิธีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนนำมาวินิจฉัยผลการอ่านของนักเรียน เพราะการสอบอ่านของแต่ละคนใช้เวลานาน เครื่องมือวัดและประเมินผลไม่ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

1.5 ปัญหาในการใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ คือ การตั้งเกณฑ์สูงเกินไป นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...การใช้เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลในการอ่านจับใจความนั้นใช้เกณฑ์สูงเกินไปนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์และทำให้นักเรียนเสียกำลังใจในการอ่าน ไม่มีความมั่นใจ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง แต่ถ้าเกณฑ์ต่ำเกินไปทำให้นักเรียน ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน

ราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เกิดความเบื่อหน่าย ต้องใช้เกณฑ์ในการสอบอ่านหรือประเมินด้านต่างๆ ที่เหมาะสมจะทำให้ได้ทราบถึงความเข้าใจในผลการอ่านจับใจความที่แท้จริง..”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

“...นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน นักเรียนเสียกำลังใจในการเรียน
ลงเล ไม่มีความมั่นใจในการร่วมกิจกรรมหรือทำข้อสอบ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2559)

2. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
จับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ผู้วิจัยสรุปได้ 3 ข้อได้ดังนี้

2.1 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย สรุปผลได้ดังนี้

2.1.1 ครูควรศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสอนด้วยวิธีต่างๆ

2.1.2 กำหนดกรอบเนื้อหา วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดวัตถุประสงค์

2.1.3 ออกแบบวิธีการสอน ควรเลือกรูปแบบวิธีการสอนอ่านที่ชัดเจน

2.1.4 ขั้นตอนการสอนแต่ละขั้นต้องมีความชัดเจน

2.1.5 สื่อการสอนต้องมีหลากหลายและทันสมัย เป็นเนื้อหาที่มีเรื่องใกล้ตัว

2.1.6 การวัดและประเมินผลต้องมีเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสม ครอบคลุม

กับวัตถุประสงค์ สรุปจากคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...ครูควรจะศึกษาหาวิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องที่สอน
โดยครูต้องหมั่นหาความรู้ ศึกษาหาแบบวิธีการสอนอยู่เสมอ ลองผิดลองถูกจนกว่านักเรียน
จะเรียนเข้าใจในเนื้อหาและสามารถอ่านจับใจความได้ด้วยตนเอง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2559)

“...แนวทางที่จะทำให้การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ
ประสบผลสำเร็จได้ควรมีรูปแบบวิธีการสอนการอ่านที่มีขั้นตอนที่ชัดเจนคือ การสอนอ่านด้วย
วิธีการอ่านแบบ SQ4R วิธีนี้ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนที่จะสอนให้นักเรียน
เข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน เป็นวิธีที่สอนทักษะการอ่านให้ผู้อ่านรู้จักการคิดวิเคราะห์ ซึ่งมี 3 ขั้นตอน
คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป ซึ่งแต่ละขั้นมีความสำคัญทั้งนั้นเนื่องจากการสอนเนื้อหาที่นักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ยังไม่เคยเรียนมาก่อน ต้องมีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อโยงกิจกรรมเข้าสู่การสอนและมีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเพื่อที่จะได้สรุปความเข้าใจว่านักเรียนมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2559)

2.2 กรอบเนื้อหาการอ่านจับใจความของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การกำหนดกรอบเนื้อหาการอ่านจับใจความของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ควรมีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน โดยมีเนื้อหา ดังนี้

2.2.1 หลักการและกลวิธีการอ่านจับใจความ

2.2.2 การอ่านจับใจความเรื่องสั้น

2.2.3 การอ่านจับใจความบทเพลง

2.2.4 การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง

2.2.5 การอ่านจับใจความสารคดี

2.2.6 การอ่านจับใจความบทความ

2.2.7 การอ่านจับใจความข่าวและเหตุการณ์

2.2.8 การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง

2.2.9 การอ่านจับใจความบทสัมภาษณ์

2.2.10 การอ่านจับใจความโฆษณา

“...ควรมีกรอบเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เช่น ข่าวหรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจในขณะนั้น นิทานพื้นบ้าน บทความ สารคดีที่น่าสนใจ เนื้อหาที่นำมาต้องเหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน ทำให้นักเรียนจับประเด็นเรื่องที่อ่านได้ มีพัฒนาการในด้านการอ่านจับใจความได้ถูกต้อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2559)

2.3 การออกแบบและเทคนิควิธีการสอนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความและขั้นตอนในการสอนการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยสรุปจากคำสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับการออกแบบและเทคนิควิธีการสอนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความและขั้นตอนในการสอน ได้ดังนี้

- 2.3.1 ต้องมีการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.3.2 รูปแบบการจัดกิจกรรม
- 2.3.3 ขั้นตอนในการสอนการอ่านจับใจความ
- 2.3.4 สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับระดับชั้น
- 2.3.5 การวัดผลประเมินผลต้องมีเกณฑ์การวัดที่เหมาะสมถูกต้อง

ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...วิธีการสอนอ่านด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีที่ทำให้นักเรียน
เข้าใจหลักการอ่านจับใจความได้ดี ซึ่งมีการแบ่งขั้นตอนไว้ชัดเจน มี 6 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียง

แนวคิดต่าง ๆ ได้

ขั้นตอนที่ 2 Question (Q) การตั้งคำถามจะทำให้ผู้อ่านมีความอยาก

รู้อยากเห็น

ขั้นตอนที่ 3 Read (R) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ

ช้าอย่างละเอียด

ขั้นตอนที่ 4 Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่าน

จากขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 5 Recite (R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 6 Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านที่ผู้เรียน

ได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็น

ไม่สอดคล้องซึ่งเมื่อสอนครบ 6 ขั้นตอนแล้ว ให้ครูวิเคราะห์ว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมาก

น้อยเพียงใดโดยสังเกตการแสดงผลกิจกรรม การตอบคำถาม การสรุปใจความสำคัญของเนื้อหา

ที่อ่านได้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2559)

“...นักเรียนไม่ผ่านการทดสอบการอ่านจับใจความ ควรมีการสอนซ่อมเสริม

ในเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว ฝึกปฏิบัติการอ่านด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R บ่อยๆ การสอนซ่อมเสริม

เป็นการทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาให้นักเรียนได้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น และทำให้นักเรียน

มีกำลังใจที่จะเรียนเนื้อหาที่ยากมากขึ้น การสอนซ่อมเสริมเป็นการทบทวนเนื้อหาที่นักเรียน

ไม่เข้าใจ ให้มีความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น โดยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความให้มาก

เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง สร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่านของนักเรียน ให้กำลังใจในการอ่าน หาแบบฝึกหัด โดยมีเนื้อหาที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพื่อสร้างความสนใจ ฝึกปฏิบัติการอ่าน ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R บ่อยๆ จะทำให้นักเรียนเข้าใจและมีความรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความได้และยังส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2559)

“...ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน การสอนอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ขั้นตอนแรก ควรเป็นขั้นที่จัดทำบรรยากาศให้รู้สึกสบายไม่เคร่งเครียดเสนอสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน ให้นักเรียนรู้ว่าครูต้องการจะสื่อสารเรื่องใด โดยครูสามารถโยงเรื่องราวไปสู่บทเรียนหรือมีกิจกรรมเสริมก่อนเข้าเนื้อหา โดยการสนทนา ใช้สื่อประกอบ เช่น ภาพ วิดีโอ มากระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2559)

“...ชั้นนำเข้าสู่บทเรียนเป็นการสนทนาซักถาม การเล่าหรืออธิบายหลักการ จัดกิจกรรมในเรื่องที่จะสอน โดย การนำเอาข่าวหรือเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น มาเล่าเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ การเตรียมตัวนักเรียนก่อนเริ่มเรียน และก่อนที่ครูจะสอนเนื้อหาทุกวิชา เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้รู้ที่กำลังเรียนเรื่องอะไร สามารถนำเอาความรู้และทักษะที่นักเรียนมีอยู่เดิมมาสัมพันธ์กับบทเรียนที่ครูกำลังจะสอนได้ ซึ่งทำได้โดยการหากิจกรรมที่เร้าความสนใจของนักเรียนแล้วเชื่อมโยงไปสู่บทเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

“...ขั้นสอนการอ่านจับใจความ เป็นการสอนเนื้อหาโดยมีกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจในเนื้อหาที่เราสอน จัดกิจกรรมให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเองทำให้นักเรียนสนุกสนาน การสอนอ่านจับใจความจะได้ผลควรนำ การสอนอ่านด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มาจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการอ่านจับใจความให้บรรลุผล ให้นักเรียนเข้าใจในหลักและวิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้อง ชัดเจนและเป็นระบบการสอนการอ่านจับใจความ ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางโดยมีการนำกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน อาจมีเพลง เกม การแสดงบทบาทสมมุติ มาให้นักเรียนได้ร่วมกันจัดกิจกรรมด้วยตนเองทำให้นักเรียนสนุกสนานควรจะมีการศึกษาหา วิธีปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ให้ทั้งความรู้ทักษะการคิด ความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อม ๆ กัน การสอนอ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จับใจความมีหลายวิธีการ เช่น การนำเทคนิคการสอนด้วยวิธีการสอนอ่าน QS3R, QS4R ,4MATH ฯลฯ การสอนด้วยวิธีต่างๆจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความแม่นยำ จดจำง่าย และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จักระบบเชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

“...ขั้นสอนเป็นขั้นตอนที่ทำให้นักเรียน ได้แสดงพฤติกรรมหรือความรู้ ความสามารถออกมา กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นควรมีเทคนิคหลายๆกิจกรรม ทำให้นักเรียนได้เกิดความรู้ ทักษะต่างๆ เกิดองค์ความรู้ ความสนุกสนานความเพลิดเพลิน นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถเข้าใจเนื้อหาที่ครูสอนได้ดี การสอนอ่านจับใจความจะได้ผลควรนำการสอนอ่านด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มาใช้วิธีการสอนอ่าน QS4Rนักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ เข้าใจในเนื้อหาได้ดี สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ดี...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2559)

“...ขั้นสรุปเป็นการให้นักเรียนสรุปเนื้อหาที่เรียนมาว่ามีความเข้าใจมากน้อย เพียงใดให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นของตนเองครูและนักเรียนช่วยกันสรุป เนื้อหาที่ได้โดยให้นักเรียน ได้ช่วยกันสรุปและครูคอยเป็นผู้เสริมเนื้อหาสรุปให้นักเรียนเกิดความ มั่นใจในการแสดงความคิดเห็นของตนเองนักเรียนต้องมีความสามารถในการรวบรวมใจความหรือ เนื้อหาที่สำคัญ ๆ ที่ครูต้องการจะให้นักเรียนทราบ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียน ตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องและสมบูรณ์ขึ้น การสรุปบทเรียนจะทำทุกครั้งหลังจากที่สอนจบ เพื่อที่ นักเรียนจะได้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่ได้รับ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2559)

“...ขั้นสรุปการสอนอ่านจับใจความ ครูจะต้องรู้ว่าเนื้อหาในบทเรียนจะจบ ลงในลักษณะอย่างไร เพื่อจะได้สรุปบทเรียนได้ถูกต้องด้วยวิธีการที่เหมาะสมทำให้นักเรียนเกิด องค์ความรู้ครูจะต้องคิดว่าสรุปเรื่องให้ผู้เรียนได้เรียนมาแล้วกับสิ่งที่จะสอนให้ใหม่ให้เข้าด้วยกัน ได้อย่างไรเนื้อหาที่สอนจะต้องสรุปเรื่องที่สอนให้มีความสัมพันธ์กัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2559)

“...พยายามชี้ให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิม สิ่งเพิ่ง เรียนจบไป การนำไปประยุกต์ใช้และสิ่งที่จะเรียนต่อไปในอนาคตครูสรุปเรื่องหรือใจความสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์ขึ้น (Cognitive Closure) ตลอดจนเป็นการเชื่อมความรู้เก่ากับใหม่เข้าด้วยกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

“...ขั้นตอนการสรุปการสอนอ่านจับใจความ การสรุปบทเรียนไม่จำเป็นที่ครูจะต้องรอกจนสอนเสร็จทั้งหมดจึงค่อยสรุป แต่ครูอาจพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น ถ้ามีสาระต่าง ๆ ที่ค่อนข้างมากและซับซ้อนยากต่อการทำความเข้าใจ ครูอาจค่อย ๆ แยกสรุปเป็นตอน ๆ ไป แล้วตอนท้ายจึงนำมาสรุปรวมอีกครั้งหนึ่ง การสรุปบทเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ควรเป็นบทบาทร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนในการช่วยกันอภิปรายสรุป...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2559)

“...สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่นำมาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ควรเป็นสื่อที่น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น สื่อที่ใช้สอนส่งเสริมการอ่านจับใจความควรเป็นสื่อที่นักเรียนสนใจ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสอนโดยใช้เพลง เกม นิทาน การแสดงบทบาทสมมุติ ครูผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ในห้องและนอกห้องเรียน จัดสื่อการเรียนการสอนอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2559)

“...ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ควร มีรูปแบบวิธีการและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนรู้แบบเป็นทางการ ที่ให้ข้อมูลสารสนเทศ ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...การวัดและประเมินที่ได้ผลเป็นคะแนนและนำไปใช้ในการเปรียบเทียบ เช่น เปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อพัฒนาการหรือใช้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชาเป็นตัวแทนของระดับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน คือข้อมูลต้องได้มาจากวิธีการวัดที่ถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะข้อมูล เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเที่ยงตรง เช่น แบบทดสอบก่อนเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนแบบสังเกตการอ่านแบบสอบถามแบบทดสอบหลังเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 13 กรกฎาคม 2559)

ราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

“...เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรมีระดับคะแนนที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เกณฑ์ต้องครอบคลุมกับสิ่งที่จะวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลและคะแนนที่มีความเที่ยงตรง ดังคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“...เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควรใช้เกณฑ์วัดและประเมินผลดังนี้

1. นักเรียนอ่านจับใจความของเนื้อหาได้ถูกต้องได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

2. ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปและเกณฑ์การประเมินควรทำเป็น Rubric Score เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการให้คะแนน...”
(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

“...การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความ ครูควรตั้งเกณฑ์การประเมินและทำการออกแบบเครื่องมือในการตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ครูสอนมากน้อยเพียงใด...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2559)

“... การวัดและประเมินผลถ้าไม่ตรงกับจุดประสงค์หรือคุณลักษณะที่เราต้องการ ก็จะไม่มีความหมาย ครูต้องรู้จุดมุ่งหมาย กำหนดวิธีการวัดให้เหมาะสม วิธีการวัดย่อมแตกต่างกันอาจวัดได้หลายวิธีเพื่อให้การวัดนั้นตรงกับจุดประสงค์ของการวัด...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2559)

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1. จากผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 4.1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4.1

ผลการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	กิจกรรม
1	หลักการและกลวิธีในการอ่านจับใจความ	1. การอ่านจับใจความสำคัญ 2. หลักการจับใจความสำคัญ 3. การปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ	1. ครูและนักเรียนสนทนาถึงเรื่องหลักการการอ่านจับใจความสำคัญ 2. แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม 3. เลือกรบความในหนังสือพิมพ์ 4. นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ตามวิธีการอ่านแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน 5. สรุปเนื้อหาความรู้ 6. ทำใบงานและแบบทดสอบหลังเรียน
2	การอ่านจับใจความนิทาน	นิทาน	1. สนทนากับนักเรียนถึงเรื่องการนิทานที่นักเรียนเคยอ่าน 2. แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม 3. ครูนำนิทานมาให้นักเรียนเลือกตามความสนใจ 4. กิจกรรมการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ซึ่งมี 6 ขั้นตอน 5. สรุปเนื้อหาความรู้ 6. ทำใบงานและแบบทดสอบหลังเรียน
3	การอ่านจับใจความบทเพลง	บทเพลง	1. สนทนากับนักเรียนถึงเรื่องเพลงที่นักเรียนรู้จักและให้นักเรียนเขียนเนื้อเพลงที่นักเรียนร้องได้

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

แผนการจัดการ เรียนรู้ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	กิจกรรม
			2. แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม 3. เลือกบทเพลงตามความสนใจ 4. กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับ ใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน 5. สรุปเนื้อหาความรู้ 6. ทำใบงานและแบบทดสอบ หลังเรียน
4	การอ่าน จับใจความ บทร้อยกรอง	บทร้อยกรอง	1. สนทนากับนักเรียนถึงบทร้อย กรองที่นักเรียนรู้จัก 2. แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม 3. เลือกบทร้อยกรองตามความสนใจ ของนักเรียน 4. กิจกรรมระหว่างเรียนด้วยวิธีการ อ่านแบบ SQ4R 5. สรุปเนื้อหาความรู้ 6. ทำใบงานและแบบทดสอบหลังเรียน
5	การอ่าน จับใจความ สารคดี	สารคดี	1. สนทนาเกี่ยวกับสารคดีที่น่าสนใจ 2. แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรม 3. คัดเลือกเนื้อหาที่น่าสนใจ 4. กิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน จับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน 5. สรุปเนื้อหาที่อ่าน 6. ทำใบงานและแบบทดสอบหลังเรียน

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

แผนการจัด การเรียนรู้ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	กิจกรรม
6	การอ่าน จับใจความ บทความ	บทความในหนังสือ วารสาร	<ol style="list-style-type: none"> สนทนากับนักเรียนถึงบทความ ที่เคยอ่านหรือเคยเห็นในหนังสือ แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม นำบทความมาให้ให้นักเรียนอ่าน กิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน จับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน สรุปเนื้อหาความรู้ ทำใบงานและแบบทดสอบหลังเรียน
7	การอ่าน จับใจความ ข่าวและ เหตุการณ์	ข่าวในชีวิตประจำวัน	<ol style="list-style-type: none"> สนทนากับนักเรียนถึงข่าวและ เหตุการณ์ในปัจจุบัน แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม นำข่าวที่เกิดในปัจจุบันมาให้ นักเรียนอ่านจับใจความ กิจกรรมระหว่างเรียนเรียน ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน สรุปเนื้อหาความรู้ ทำใบงานและแบบทดสอบหลังเรียน
8	การอ่าน จับใจความ เรื่องสั้น	เรื่องสั้น	<ol style="list-style-type: none"> สนทนากับนักเรียนเรื่องสั้น ที่นักเรียนเคยอ่าน แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม นำเรื่องสั้นมาให้ให้นักเรียนอ่าน กิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน จับใจความด้วยวิธีการอ่าน แบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

แผนการจัดการ การเรียนรู้ที่	เรื่อง	สาระสำคัญ	กิจกรรม
			5. สรุปเนื้อหาความรู้ 6. ทำใบงาน แบบทดสอบหลังเรียน
9	การอ่าน จับใจความ บทสัมภาษณ์	บทสัมภาษณ์	1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ บทสัมภาษณ์ที่นักเรียนเคยอ่าน 2. แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม 3. นำบทสัมภาษณ์มาให้ให้นักเรียน อ่านจับใจความ 4. กิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน จับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน 5. สรุปเนื้อหาความรู้ 6. ทำใบงานแบบทดสอบหลังเรียน
10	การอ่าน จับใจความ โฆษณา	บทโฆษณา	1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับโฆษณา ที่เคเอฟซีและเคยู 2. แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม 3. นำบทโฆษณามาให้นักเรียนอ่าน ตามกระบวนการอ่าน 4. กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับ ใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน 5. สรุปเนื้อหาความรู้ 6. ทำใบงานแบบทดสอบหลังเรียน

จากตารางที่ 4.1 เป็นแนวทางในการจัดการจัดการเรียนการสอน โดยเนื้อหาประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน ซึ่งแต่ละแผนประกอบด้วย สาระสำคัญ กิจกรรม ซึ่งในแนวทางได้กำหนดสาระสำคัญดังนี้ หลักการและกลวิธีในการอ่านจับใจความ การอ่านจับใจความ นิทานบทเพลง บทร้อยกรอง สารคดี บทความ ข่าวและเหตุการณ์ เรื่องสั้น บทสัมภาษณ์ และ โฆษณา การกำหนดสาระสำคัญมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.1 วิเคราะห์เนื้อหาเรื่องการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

1.2 การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยได้เอาแนวคิดจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระยะที่ 1 มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการจัดการเรียนการสอน โดยเนื้อหาประกอบด้วย หลักการและกลวิธีในการอ่านจับใจความ การอ่านจับใจความนิทาน บทเพลง บทร้อยกรอง สารคดี บทความ ข่าวและเหตุการณ์ เรื่องสั้น บทสัมภาษณ์และโฆษณา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเวลาตามความเหมาะสมของเนื้อหาของแต่ละแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนประกอบ ดังนี้

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
2. สารสำคัญ
3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. สารการเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนรู้
6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้
7. การวัดและประเมินผล
8. กิจกรรมเสนอแนะ

ตารางที่ 4.2

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด			
1.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 ระบุได้ชัดเจน ครบถ้วนครอบคลุม	4.20	0.45	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
2. สารสำคัญ			
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
2.2 กะทัดรัดได้ใจความ ไม่สับสน	4.60	0.55	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้			
3.1 ครอบคลุมเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 ถูกต้องตามหลักการเขียน	4.40	0.55	มาก
3.3 ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเวลาเนื้อหาและผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 ระดับพฤติกรรมวัดและประเมินได้	4.20	0.45	มาก
4. สารการเรียนรู้/เนื้อหา			
4.1 ครบถ้วนครอบคลุม ที่เป็นพื้นฐาน	4.20	0.45	มาก
4.2 ชัดเจนตรวจสอบได้และไม่สับสน	4.40	0.55	มาก
5. กิจกรรมการเรียนการสอน			
5.1 ชี้นำ			
5.1.1 เร้าความสนใจผู้เรียน	4.20	0.45	มาก
5.1.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
5.1.3 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 ชี้นสอน			
5.2.1 เร้าความสนใจผู้เรียน	4.40	0.55	มาก
5.2.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2.3 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	4.40	0.55	มาก
5.3 ชี้นสรุป			
5.3.1 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	4.40	0.55	มาก
6. สื่อการเรียนรู้			
6.1 สื่อเหมาะสมกับวัยและน่าสนใจ	4.20	0.45	มาก
6.2 สื่อที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	4.20	0.45	มาก

(ต่อ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
7. การประเมินผล			
7.1 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.60	0.55	มากที่สุด
7.2 กิจกรรมเรียงจากง่ายไปหายาก	4.60	0.55	มากที่สุด
7.3 กิจกรรมเร้าความสนใจ	4.40	0.55	มาก
เฉลี่ยรวม	4.42	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 มีผลการประเมินความเหมาะสมเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 4.20-4.60 และเมื่อสรุปความเหมาะสมในแต่ละรายการประเมินที่มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 มีดังต่อไปนี้ รายการมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดข้อ 1.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระสำคัญ ข้อ 2.2 กะทัดรัดได้ใจความ ไม่สับสน จุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อ 3.1 ครอบคลุมเนื้อหาข้อ 3.3 ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเวลา เนื้อหาและผู้เรียนกิจกรรมการเรียนการสอน 5.1 ขั้นนำ ข้อ 5.1.3 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก 5.2 ขั้นสอน ข้อ 5.2.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาการประเมินผล ข้อ 7.1 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อ 7.2 กิจกรรมเรียงจากง่ายไปหายากและค่าเฉลี่ยรองลงมาโดยมีรายการประเมินที่มีความเหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40 มีดังต่อไปนี้ สาระสำคัญข้อ 2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อ 3.2 ถูกต้องตามหลักการเขียนสาระการเรียนรู้/เนื้อหาข้อ 4.2 ชัดเจนตรวจสอบได้และไม่สับสนกิจกรรมการเรียนการสอนขั้นนำ ข้อ 5.1.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาขั้นสอน เร้าความสนใจผู้เรียน ข้อ 5.2.3 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ขั้นสรุปแสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ข้อ 5.3.1 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก การประเมินผล ข้อ 7.1 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์และข้อ 7.2 กิจกรรมเรียงจากง่ายไปหายาก

ราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 เมื่อนำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการหาคุณภาพหาประสิทธิภาพ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) จากการประมวลผลคะแนน การทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบย่อยของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ รวมคะแนน 200 คะแนน

2.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2) ประมวลผลจากแบบวัดความสามารถ การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน รวมคะแนนเต็ม 30 คะแนน ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการ	คะแนนเต็ม	N	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของ กระบวนการ (E_1)	200	30	160.37	7.34	80.18
ประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ (E_2)	30	30	24.37	1.40	81.22
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.18/81.22					

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 80.18/81.22 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 80/80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จากผลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

นักเรียน	คะแนน		ผลต่างของ คะแนน (d)	อันดับที่ของ ความแตกต่าง	อันดับที่ตาม เครื่องหมาย	
	แบบทดสอบ				บวก	ลบ
	ก่อน X_1	หลัง y_1				
1	8	24	16	4.5	4.5	-
2	9	23	14	2.5	2.5	-
3	7	24	17	7.5	7.5	-
4	8	25	17	7.5	7.5	-
5	8	24	16	4.5	4.5	-
6	9	25	16	4.5	4.5	-
7	10	24	14	2.5	2.5	-
8	13	25	12	1	1	-
x	72	194	122	34.5	34.5	0
\bar{X}	9	24.25	15.25	4.31	4.31	0
S.D.	1.852	.707	-	-	-	-
sig			.011			

หมายเหตุ.*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.4 พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.85 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 24.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .70 โดยคะแนนเฉลี่ยมีค่า

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เพิ่มขึ้นเท่ากับ 15.25 และเมื่อนำค่าลำดับที่วัดต่างกัน (N) คือ 8 หาค่า T จำนวนมีค่าเท่ากับ 34.5 และเมื่อเปิดตารางค่าวิกฤตที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของตาราง T เท่ากับ 0 แสดงว่าค่า T ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าที่เปิดตารางจึงยอมรับสมมติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีต่อการเรียนรู้ที่ใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถที่ในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 4.5

ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	4.25	0.46	มากที่สุด
2. นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมรายบุคคลอย่างมีความสุข	4.50	0.53	มากที่สุด
3. กิจกรรมน่าสนใจ ชวนให้ติดตาม ไม่เบื่อ	4.13	0.35	มาก
4. กิจกรรมที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังได้จริง	4.25	0.46	มากที่สุด
5. การอ่านจับใจความ ทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่าน และรักการอ่านมากขึ้น	4.25	0.46	มากที่สุด
6. เนื้อหามีความหลากหลายน่าสนใจ	4.38	0.52	มากที่สุด
7. นักเรียนชอบเรียนการอ่านจับใจความ	4.38	0.52	มากที่สุด
8. นักเรียนพอใจที่ได้ตอบคำถามในขณะที่อ่านเรื่อง ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีขึ้น	4.25	0.46	มากที่สุด
9. นักเรียนพอใจทันทีที่ได้ทำแบบทดสอบทันทีที่ศึกษาแต่ละเนื้อหา	4.00	0.00	มาก
10. นักเรียนพอใจที่ทราบคำตอบของตนทันทีหลังจากทำแบบทดสอบ	4.25	0.46	มากที่สุด
11. ข้อคำถามทำให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ ได้ฝึกการคิดและการสรุปความ	4.13	0.35	มาก
12. นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.13	0.35	มาก
รวม	4.24	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด 8 ข้อ และระดับมากจำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำนวน 3 ข้อ ได้แก่เนื้อหาที่มีความหลากหลายน่าสนใจ ($\bar{x}=4.38$, S.D = 0.52) นักเรียนชอบเรียนการอ่านจับใจความ ($\bar{x}=4.38$, S.D=0.52) และนักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.25$, S.D=0.46)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา และผลการวิจัยสรุปตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 สภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ ปัญหาเกิดจากครู ครูจัดกระบวนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ ครูมีการเตรียมการสอนน้อย ครูไม่ได้รับการพัฒนาในการสอนตามหลักและวิธีการสอนที่ถูกต้อง ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน นักเรียนไม่มีความสามารถในการอ่านจับใจความหรือจับประเด็นสำคัญไม่ได้ สรุปเรื่องที่ย่านไม่ได้ เนื่องจากขาดการฝึกฝนหรือการร่วมทำกิจกรรมการอ่านจับใจความ ยังมีน้อย ทำให้นักเรียนไม่ได้ประสบการณ์และเทคนิคในการอ่านเพื่อสรุปได้ ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกระบวนการสอนเน้นการอ่านออกเสียงมากกว่าการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ครูเลือกวิธีสอนไม่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ปัญหาจากการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล นักเรียนทำแบบฝึกหัดส่วนใหญ่ถ้าไม่เข้าใจเนื้อหาจะใช้วิธีการเดา และครูใช้วิธีการประเมินแบบสังเกตพฤติกรรม และประเมินผลง่าย ๆ คือ ผ่านและไม่ผ่าน และจึงทำให้นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียนอย่างเต็มที่และแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ในกิจกรรมนี้ คือ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความ ที่มีเทคนิควิธีการหรือรูปแบบการสอนที่ทำให้ นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการเรียนดีขึ้น ในกระบวนการสอนควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อฝึกให้นักเรียนได้มีพัฒนาการการอ่านจับใจความดีขึ้นผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ซึ่งเป็นวิธีการอ่านที่เหมาะสมและยังเป็นวิธีสอนอ่านที่มีขั้นตอนในการอ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5.1.2 ผลการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นแบ่งเนื้อหาออกเป็น 10 แผนการจัดการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง แต่ละแผนประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผล กิจกรรมเสนอแนะและแต่ละแผนมีใบงานและแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 10 ข้อ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, S.D. =0.50) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 80.18/81.22 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.00 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 24.38 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

5.1.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D. =0.43)

5.2 อภิปรายผล

ผลของการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 คน พบว่ามีปัญหาที่เห็นเด่นชัด มี 5 ข้อ คือ 1) ปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนของครูอาจเนื่องมาจากครูไม่จัดการจัดกระบวนการสอน ครูไม่ได้เตรียมการสอนและใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมทำให้การอ่านของนักเรียนล้มเหลวภาระหนักนอกเหนือการสอน การทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน จะทำให้ครูมีเวลาเตรียมการสอนและมีสมาธิในการสอนน้อยลง ซึ่งโรงเรียนให้ครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่อื่น เช่น พัสดุ บุคคล ชุรการ ฯลฯ จนทำให้ประสิทธิภาพการสอนลดลงครูไม่มีการพัฒนาตนเองสอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำ (2547, น. 74) อธิบายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามจะทำให้การ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การตั้งคำถามของครูว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียน ครูจะต้องมี เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายโดยใช้การตั้งคำถามจากง่ายไปหายาก คำถามต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ นักเรียนเรียนรู้ เมื่อนักเรียนเรียนเข้าใจก็จะแสดงพฤติกรรมออกมาด้วยคำพูดของตัวเอง ซึ่ง อาจสังเกตได้หลายทาง เช่น สามารถตีความได้ แปลความได้ เปรียบเทียบได้ บอกความแตกต่างได้

2) ปัญหาที่เกิดจากนักเรียนทั้งนี้เป็เพราะนักเรียนได้รับการฝึกฝนในการอ่านจับใจความน้อยเกินไป ทำให้ขาดความมั่นใจนักเรียนอ่านข้อความหรือเนื้อเรื่องไม่เข้าใจเนื่องจากขาดการฝึกฝนบ่อย ๆ นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นสนใจในกิจกรรมที่ครูจัดให้อ่านหนังสือไม่คล่องนักเรียนไม่ได้ อ่านเนื้อหาในหนังสือเรียนมากส่วนใหญ่มุ่งฟังครูอธิบายจึงทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การอ่านน้อย อ่านหนังสือไม่คล่องจับประเด็นไม่ค่อย ปัญหาที่ 3) ปัญหาในการใช้สื่อในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ คือ ครูปล่อยให้ให้นักเรียนใช้สื่อด้วยตนเองขาดการติดตามเอาใจใส่ในการใช้สื่อ ครูเลือกวิธีการสอนไม่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนเป็นรายคนกระบวนการสอนที่มี กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญมีน้อยจึงทำให้นักเรียนประสบ ปัญหาการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ ขาดกิจกรรมการปฏิบัติเน้นการบรรยายมากเกินไป

4) ปัญหาจากการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลในการเรียนการสอนของครูมีวิธีการวัดและ ประเมินผล โดยใช้วิธีการสังเกตการอ่านนักเรียน และ 5) ปัญหาในการใช้เกณฑ์การวัดและ ประเมินผลการอ่านจับใจความ นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เกณฑ์การวัดและประเมินผลการ อ่านจับใจความสูงเกินไป สอดคล้องกับวาสนา อามาตย์ (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยการใช้คำถามตามแนวความคิดของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ผลการประเมินการทดสอบระดับชาติ o-net ของนักเรียน โรงเรียนบ้านไคร่หุ่น อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีผลเฉลี่ยก่อนข้างต่ำในรายวิชา ภาษาไทย โดยมีผลเฉลี่ย ร้อยละ 36.16 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน เป็นคะแนนเฉลี่ยที่ ต่ำกว่าระดับจังหวัด ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับสังกัด และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (โรงเรียนบ้านไคร่หุ่น, 2554, น. 4) ทั้งนี้เป็นผลที่เกิดจากนักเรียนขาดทักษะการอ่านจับใจความ อ่านเรื่องแล้วไม่สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ไม่สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน ได้ โดยเฉพาะเรื่องที่เป็บทร้อยกรอง หรือเรื่องที่มีเนื้อหายาว นักเรียนจะเกิดความเบื่อหน่าย เพราะต้องอ่านมากแต่ไม่รู้เรื่อง ขาดการกระตุ้น และตีความไม่ได้ สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนและยังส่งผลกระทบต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ รวมทั้งผลการประเมินระดับชาติ o-net อีกด้วย (โรงเรียน บ้านไคร่หุ่น, 2554, น. 12) แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ในการอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แนวทางในการจัดกิจกรรมมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป ถ้านักเรียนไม่ผ่านการทดสอบการอ่านจับใจความ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องทำการสอนซ่อมเสริม เพราะการสอนซ่อมเสริมเป็นการทบทวนเนื้อหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ ให้มีความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น โดยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความให้มาก เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่องสื่อที่ใช้สอนส่งเสริมการอ่านควรเป็นสื่อที่นักเรียนสนใจ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสอนโดยใช้เพลง เกม นิทาน การแสดงบทบาทสมมุติ ข่าวที่กำลังเกิดขึ้นและเป็นที่น่าสนใจในปัจจุบัน กรอบเนื้อหาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ควรมีลักษณะเป็นบทความ ข่าว สารคดีนิทานพื้นบ้าน เรื่องขุนช้างขุนแผนตอนกำเนิดพลายงาม ข่าวหรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจในขณะนั้น นิทานพื้นบ้าน บทความ สารคดีที่น่าสนใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ควรใช้การวัดและประเมินผล คือ แบบทดสอบก่อนเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน การสังเกตการอ่านการสอบถาม การทดสอบหลังเรียน วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, น. 2) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า ก่อให้เกิดการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิคการเรียนการสอนการเลือกใช้สื่อ การวัดประเมินผล ตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทนนำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจเป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ

5.2.2 ผลการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) หลักการและกลวิธีในการอ่านจับใจความ 2) การอ่านจับใจความนิทาน 3) การอ่านจับใจความบทเพลง 4) การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง 5) การอ่านจับใจความสารคดี 6) การอ่านจับใจความบทความ 7) การอ่านจับใจความข่าวและเหตุการณ์ 8) การอ่านจับใจความเรื่องสั้น 9) การอ่านจับใจความบทสัมภาษณ์ 10) การอ่านจับใจความโฆษณา ซึ่งใช้เวลาสอน 2 สัปดาห์ รวมเวลา 10 ชั่วโมง ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีผลการประเมินความเหมาะสมเฉลี่ยของคะแนนอยู่ระหว่าง 4.20-4.60 ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 แสดงว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทดลองกลุ่มใหญ่มีค่าเท่ากับ 80.18/81.22 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการเรียนจากแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 80/80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งคำถามเรื่องที่น่าสนใจมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการวิจัยของ วันทา สุขโสม (2551, น. 84-91) พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไฉน อรุณเกล้า (2550, น. 93) ศึกษาเทคนิคการตั้งคำถามเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 60 นภาพร จรุงพันธ์ (2552, น. 90-123) พบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.95/83.96 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ปาริชาติ แสงบุศดา (2553, น. 73-86) พบว่า ชุดการสอนนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ มีประสิทธิภาพ 81.11/82.67 ดิยาภรณ์ ท้าวจันทิก (2553, น. 102) พบว่าการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.97/83.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 สุริยา เฟ็งลี (2552) ได้ศึกษาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ (Jigsaw) ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.00 คะแนนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 24.25 คะแนนและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตารางที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยการศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความของกรมวิชาการ (2546, น. 190) ที่ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านจับใจความว่าครูควรวางแผนการจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ให้กับนักเรียนอ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วุฒิภาวะ ประสบการณ์ และความสนใจของนักเรียน ใช้วิธีการที่หลากหลายโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้คะแนนทักษะการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.4 นักเรียนมีความพึงพอใจที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความการประเมินอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะเห็นได้ว่าการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกอ่านได้ตามความพึงพอใจของตนเอง และเมื่ออ่านเสร็จจะมีการตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ทำให้บรรยากาศการเรียนรู้ไม่เคร่งเครียด ส่งผลทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน กล่าวแสดงออกรวมทั้งการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้และคุณครูได้แจ้งผลการประเมินให้นักเรียนได้ทราบทันที ซึ่งการที่นักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้จะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง เป็นการจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียนขั้นต่อไปอีกทั้งการได้รับการเสริมแรงทางบวก จะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนต้องการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอีกด้วย สอดคล้องกับการวิจัยของ ดิยาภรณ์ ห้าวจันทิก (2553, น. 102) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 การนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูผู้สอนควรศึกษาหลักการและขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยละเอียดเพื่อที่จะปฏิบัติได้ถูกต้องซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

5.3.1.2 การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งควรควรให้นักเรียนได้มีทักษะกระบวนการคิดและฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองให้มากที่สุดควรกระตุ้นและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดความคิดในการทำกิจกรรม โดยการยกย่องชมเชยผลงานของนักเรียนทุกคนเช่นการให้คะแนนการให้คำชม การให้รางวัลการประกาศเกียรติคุณและเพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5.3.1.3 ในการเลือกเรื่องที่กำหนดมาให้ให้นักเรียนอ่านให้เหมาะสมกับระดับชั้นหรือวัยของผู้เรียนและตรงกับความสนใจของนักเรียน บางครั้งเรื่องที่เตรียมมาให้ศึกษายากเกินไป นักเรียนอาจเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจอ่านแล้วไม่เกิดแนวคิด ความรู้ หรือความจำไม่สนุกจะทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนรู้ได้

5.3.1.4 ครูควรฝึกจากเรื่องที่ย่อไปหายาก อ่านง่าย เข้าใจได้ง่าย ไปหายากหรือฝึกจากบทอ่านที่เป็นบทร้อยแก้วแล้วจึงฝึกบทอ่านที่เป็นบทร้อยกรองเพื่อสร้างความสนใจให้กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น

5.3.1.5 ครูควรให้นักเรียนได้ร่วมทำงานกลุ่มให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในลักษณะความสามัคคี ความร่วมมือในหมู่คณะ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมั่นใจกล้าคิดกล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็นที่หลากหลายจากเรื่องที่อ่าน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 การวิจัยและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยที่จะสร้างขึ้นมา เพื่อนำไปพัฒนาให้ได้ผลมากที่สุดต้องมาจากสภาพปัญหาจากสภาพจริงแล้วหาแนวทางที่จะแก้ปัญหานั้น โดยไปศึกษาค้นหาวิธีการรูปแบบหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพปัญหานั้นมากที่สุด

5.3.2.2 ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยประยุกต์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนนำแนวทางการจัดกิจกรรมดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีคุณภาพ

5.3.2.3 ควรมีการเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความกับวิธีการสอนอื่น ๆ เพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมใดที่นักเรียนยังต้องการพัฒนาหรือรูปแบบในการสอนใดที่ทำให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสูงขึ้นเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

5.3.2.4 ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

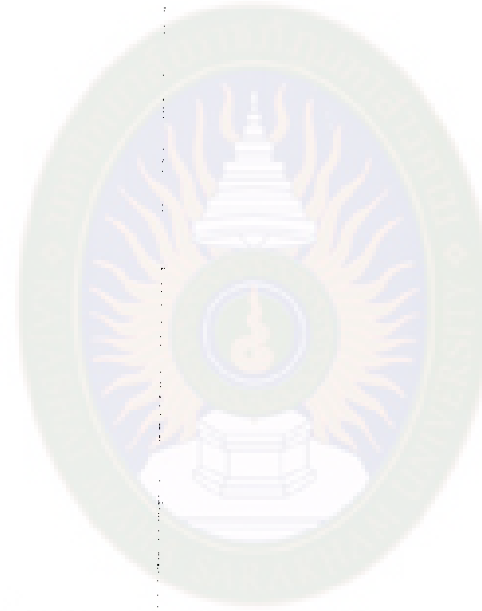
บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรรณิกา หาญคาตัน. (2554). การพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2/3 โรงเรียนวัดสร้อยทอง โดยใช้ชุดกิจกรรมเกมการศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- กัญญา ร้อยลา. (2553). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R). (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). ปกิณกะการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2549). การสำรวจพฤติกรรมการอ่านหนังสือ ของประชากร พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจบริหาร และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2551). หลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2552). การส่งเสริมการอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: ศิลปะบรรณาการ.
- ชวากรณ์ ชื้อสัดย์. (2552). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน จับใจความ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ขอนแก่น: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 2.
- ฉัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2545). ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครู มืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

- ติยาภรณ์ หัวจันทิก. (2553). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดย ใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นภดล เจนอักษร. (2544). แก่นวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- นภาพร ศรีจันทร์. (2551). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดย ใช้ภาพการ์ตูนประกอบการเรียนแบบอริยสัจ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิคม ชมพูหลง. (2545). วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษาและหลักสูตรมัธยมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- ปิยะธิดา ปัญญา. (2558). การวัดและการทดสอบแบบอิงกลุ่ม. มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.
- พิชิต ฤทธิจรรยา. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แฮ็สออฟเดอะมิสส์.
- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์. (2553). กลยุทธ์การสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). การส่งเสริมการอ่าน. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพศาล วรรค้ำ. (2558). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.
- ไพศาล วรรค้ำ. (2553). เอกสารประกอบการสอน วิชาสถิติสำหรับการวิจัย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2545). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2535). แผนการเขียนความเรียงเอกสารประกอบการสอน วิชา 413704 การสอนอ่านเพื่อซ่อมเสริม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2550). เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รัตน์ะ บัวสนธ์. (2552). วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุจโรจน์ แก้วอุไร. (2545). การพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายใยแมงมุม.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รุจิรี ภู่อาระ. (2545). การเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.

โรงเรียนบ้านไคร่นุ่น. (2554). รายงานประจำปี 2554. มหาสารคาม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1.

โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา. (2557). รายงานประจำปี 2557. หนองคาย: สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.

วงศ์เดือน มีทรัพย์. (2547). แบบทักษะสัมพันธ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องครึ่งหนึ่งยังจำได้.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วรรณิ โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

วรวรรณ ศรีสงคราม. (2544). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย วิชาออกแบบ 1

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ:

คอมพิวเตอร์กราฟฟิก.

วันทา สุขโสม. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่าน จับใจความ โดยใช้การตั้งคำถาม

ตามแนวคิด ของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วาสนา อามาตย์. (2557). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้คำถาม

ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิชาการ,กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดสาระการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

วิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). หลักสูตร แกนกลาง พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). การพัฒนาการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ศุภสิริ โสมาเกตุ. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้ โดยโครงการกับ

การเรียนรู้ตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาสารคาม:

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมชาย วรกิจเกษมสกุล. (2553). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์

(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรศิลป์.

สมนึก ภัททิยธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กทม.: ประสานการพิมพ์

สมพร จารุณี. (2549). หลักการอ่านงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: วิพิจการพิมพ์.

สมยศ นาวิการ. (2544). การบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บรรณกิจเทรดดิ้ง.

สรรพสิริ เขี่ยมสะอาด. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวกลบเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคามสุภัทตร์

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ไสว คุณโน. (2546). การพัฒนาแผนการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการสอนเรื่อง

ความอดทนความซื่อสัตย์สุจริต และความมีสัมมาคารวะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อรพิน จิรวัดนศิริ. (2541). การใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาโทศึกษา

เปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยและเอกชนในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Garcia, Carol Ann. (1998). The Effect of Two Types of Spelling Instruction on First - grade

Reading, Writing, and Spelling Achievement. Dissertation Abstracts international,

58(9), 3459.

Bouchard, Margarett Pray. (2004). An Investigation of Students' Word Knowledge as

Demonstrated by Their Reading and Spelling Error. Dissertation Abstracts International.

63(2), 541-4.

Gay, L.R. & Gallagher, P.D. (1976). The Comparative Effectiveness of test Versus Written

Exercise. The Journal of Educational Research, 6(9), 56-61.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ของครูผู้ที่มีประสบการณ์สอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ผู้ให้สัมภาษณ์ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
สังกัด.....
- 1.2 วุฒิการศึกษาของท่าน คือ
- 1.3 ประสบการณ์การทำงาน
- 1.4 วันที่สัมภาษณ์.....สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ท่านมีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
จับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการทดสอบการอ่านจับใจความ ท่านมีวิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหา
อย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4. ท่านมีแนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนเท่าใดจึงจะเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

.....

.....

.....

6. ท่านมีแนวทางในการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างไร

.....

.....

.....

7. ท่านมีแนวทางในการสร้างกรอบเนื้อหากิจกรรมการส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างไร

.....

.....

.....

8. ท่านคิดว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

9. ปัญหาส่วนใหญ่จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
จับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

10. จากประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนท่านมีข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
อย่างไร ผู้เรียนจึงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ
ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

.....

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุดดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด						
1.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด						
1.2 ระบุได้ชัดเจน ครบถ้วนครอบคลุม						
2. สาระสำคัญ						
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา						
2.2 กะทัดรัดได้ใจความ ไม่สับสน						
3. จุดประสงค์การเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมเนื้อหา						
3.2 ถูกต้องตามหลักการเขียน						
3.3 ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเวลาเนื้อหาและผู้เรียน						
3.4 ระดับพฤติกรรมวัดและประเมินได้						
4. สาระการเรียนรู้/เนื้อหา						
4.1 ครบถ้วนครอบคลุม ที่จะเป็นพื้นฐาน						
4.2 ชัดเจนตรวจสอบได้และไม่สับสน						

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
5. กิจกรรมการเรียนการสอน						
5.1 ชั้นนำ						
5.1.1 ได้รับความสนใจผู้เรียน						
5.1.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา						
5.1.3 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก						
5.2 ชั้นสอน						
5.2.1 ได้รับความสนใจผู้เรียน						
5.2.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา						
5.2.3 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก						
5.3 ชั้นสรุป						
5.3.1 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก						
6. สื่อการเรียนรู้						
6.1 สื่อเหมาะสมกับวัยและน่าสนใจ						
6.2 สื่อที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา						
7. การประเมินผล						
7.1 แบบฝึกสอดคล้องกับจุดประสงค์						
7.2 แบบฝึกเรียงจากง่ายไปหายาก						
7.3 แบบฝึกได้รับความสนใจ						
รวม						
รวมเฉลี่ย						

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด			
1.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 ระบุได้ชัดเจน ครบถ้วนครอบคลุม	4.20	0.45	มาก
2. สาระสำคัญ			
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
2.2 กะทัดรัดได้ใจความ ไม่สับสน	4.60	0.55	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้			
3.1 ครอบคลุมเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 ถูกต้องตามหลักการเขียน	4.40	0.55	มาก
3.3 ระดับพฤติกรรมที่กำหนดเหมาะสมกับเวลาเนื้อหาและผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 ระดับพฤติกรรมวัดและประเมินได้	4.20	0.45	มาก
4. สาระการเรียนรู้/เนื้อหา			
4.1 ครบถ้วนครอบคลุม ที่จะเป็นพื้นฐาน	4.20	0.45	มาก
4.2 ชัดเจนตรวจสอบได้และไม่สับสน	4.40	0.55	มาก
5. กิจกรรมการเรียนการสอน			
5.1 ขั้นนำ			
5.1.1 เร้าความสนใจผู้เรียน	4.20	0.45	มาก
5.1.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
5.1.3 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 ขั้นสอน			
5.2.1 เร้าความสนใจผู้เรียน	4.40	0.55	มาก
5.2.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด

(ต่อ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
5.2.3 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	4.40	0.55	มาก
5.3 ชั้นสรุป			
5.3.1 กิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	4.40	0.55	มาก
6. สื่อการเรียนรู้			
6.1 สื่อเหมาะสมกับวัยและน่าสนใจ	4.20	0.45	มาก
6.2 สื่อที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	4.20	0.45	มาก
7. การประเมินผล			
7.1 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.60	0.55	มากที่สุด
7.2 กิจกรรมเรียงจากง่ายไปหายาก	4.60	0.55	มากที่สุด
7.3 กิจกรรมเร้าความสนใจ	4.40	0.55	มาก
เฉลี่ยรวม	4.42	0.50	มาก

จากตารางที่ ข.1 ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

ตารางคะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน และทดสอบหลังเรียน
ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1

คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน หลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการจัดการการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

คนที่	ก่อนเรียน	แบบทดสอบ/แผนการเรียนรู้ที่											หลังเรียน
		1 (20)	2 (20)	3 (20)	4 (20)	5 (20)	6 (20)	7 (20)	8 (20)	9 (20)	10 (20)	รวม 200	
1	8	16	15	17	16	15	15	16	18	16	18	162	26
2	9	16	15	15	10	15	16	15	16	15	15	148	25
3	7	16	14	17	15	14	14	16	12	16	14	148	25
4	8	17	18	16	16	15	16	17	15	15	15	160	24
5	8	14	16	16	19	16	16	19	16	14	14	160	24
6	9	15	14	16	18	17	17	17	16	12	16	158	24
7	10	14	14	14	15	16	16	15	15	16	17	152	21
8	8	15	16	15	15	16	10	16	17	15	15	150	22
9	9	15	16	14	14	15	15	16	17	14	15	151	24
10	7	15	16	16	16	15	16	15	16	15	16	156	23
11	8	15	15	16	15	16	14	16	15	14	15	151	25
12	8	15	14	15	16	17	16	17	18	16	16	160	25
13	9	14	15	14	14	16	17	15	16	14	15	150	25
14	10	15	15	17	15	15	16	15	16	15	14	153	25
15	13	15	16	16	15	16	17	18	17	16	16	162	24
16	13	16	16	17	16	16	17	16	16	15	15	160	24
17	13	15	16	16	16	17	15	17	17	15	17	161	24
18	13	16	16	17	15	16	17	15	17	16	16	161	25
19	13	15	16	16	17	16	18	16	16	17	16	163	28
20	13	15	16	16	17	17	16	17	16	16	17	163	25
21	13	15	16	17	18	17	16	16	17	16	17	165	26
22	13	17	16	18	16	18	17	17	16	17	16	168	25
23	13	16	17	18	16	17	18	18	16	17	18	171	25
24	13	16	16	17	18	18	17	17	18	18	18	173	23
25	13	17	16	16	16	17	18	18	15	18	16	167	23
26	13	16	16	17	17	17	16	16	18	17	16	166	23
27	13	15	17	18	17	18	16	16	17	18	18	170	22
28	13	16	16	17	16	18	18	16	17	18	18	170	25
29	13	17	17	15	17	16	16	19	16	18	18	169	25
30	13	16	16	17	16	17	15	16	17	16	17	163	26
รวม	72	465	472	486	477	489	481	493	489	475	484	4811	731
\bar{X}	9.00	15.50	15.73	16.20	15.90	16.30	16.03	16.43	16.30	15.83	16.13	160.37	24.37
S.D.	1.85	0.86	0.94	1.13	1.63	1.06	1.56	1.14	1.21	1.46	1.28	7.34	1.40
%	30.00	51.67	52.44	54.00	53.00	54.33	53.44	54.78	54.33	52.78	53.78	80.18	81.22

จากตารางที่ ค.1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 80.18/81.22

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ : การอ่านจับใจความ

เวลาเรียน 10 ชั่วโมง

เรื่อง หลักการและกลวิธีในการอ่านจับใจความ

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา.....

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ป 6/อธิบายนำความรู้และความคิดจากเรื่องทีอ่าน ไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญของข้อความ หรือเรื่องทีอ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

หลักการจับใจความสำคัญ

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องทีอ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความ

สละสลวย

การปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ

1.อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องทีอ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่

2. อ่านให้รายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำความเข้าใจเรื่องทีอ่าน
3. เขียนเรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. อ่านทบทวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสรุปใจความของเรื่องทีอ่านได้ถูกต้อง
2. นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนนำความรู้ทีได้จากการอ่าน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4. สารการเรียนรู้

1. ความหมายการอ่านจับใจความ
2. หลักการและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ
3. การปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องหลักการอ่านจับใจความสำคัญการปฏิบัติตน

ในการอ่านจับใจความที่ถูกต้อง

3. ครูนำภาพประกอบการเรียนการสอนซึ่งมีคำอธิบายได้ภาพมาให้ให้นักเรียนพร้อมทั้ง

สนทนาเกี่ยวกับภาพ

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนเลือกบทความในหนังสือพิมพ์กลุ่มละ 2 – 3 บทความ

และให้นักเรียนปฏิบัติตามวิธีการสอนแบบ SQ4R มีขั้นตอนจำนวน 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเนื้อเรื่องอย่างย่อคร่าว ๆ โดยใช้วิธี

กวาดสายตาดูเนื้อหา

ขั้นที่ 2 Question (Q) การตั้งคำถามครุยกตัวอย่างคำถามที่สำคัญและน่าสนใจสามารถโยงไปสู่เนื้อ

เรื่องได้ จากนั้นกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามด้วยตนเอง ฝึกถามจากหัวข้อหรือเนื้อหาที่อ่าน ครู

สังเกตการตั้งคำถามของนักเรียน

- ขั้นที่ 3 Read (R) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นซ้ำๆ เพื่อจับประเด็นสำคัญหรือ

ให้นักเรียนขีดเส้นใต้ และอ่านทำความเข้าใจหลายๆครั้ง จนกว่าจะหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ นักเรียนจดบันทึกคำสำคัญที่นักเรียนขีดเส้นใต้

ไว้ เพื่อฝึกตอบคำถามด้วยตนเอง

ขั้นที่ 5 Recite (R) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ โดยพยายามใช้

ภาษาของตนเองถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

ขั้นที่ 6 Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นใน

ประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่ง

ที่ได้อ่าน โดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

2. นักเรียนนำเสนอผลงานบทความจากหนังสือพิมพ์ที่ได้ขีดเส้นใต้ประโยค

ที่มีใจความสำคัญนักเรียนส่งตัวแทนออกมาอ่านประโยคที่มีใจความสำคัญหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟัง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3. ครูสรุปเนื้อหาความรู้ร่วมกับนักเรียนทั้งห้องช่วยกันเสนอแนะประโยชน์ที่มี
ใจความสำคัญไม่สมบูรณ์และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์โดยมีครู
เป็นผู้แนะนำความรู้ที่นักเรียนต้องการทราบเสนอแนะพร้อมชี้แจงสรุปในชั้นเรียน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนร่วมกันทบทวนบทเรียนเพื่อเป็นการสื่อความหมายและสร้างแรงจูงใจใน
การเรียนรู้

2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่องหลักการและกลวิธีการ
อ่านจับใจความ นักเรียนรวบรวมส่งครูพร้อมเฉลยข้อที่ถูกต้องและอธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจ

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่องหลักการและกลวิธีในการอ่านจับใจความ
2. บัตรประโยชน์ที่มีความสำคัญ
3. กระดาษขนาดมาตรฐาน A 4
4. หนังสือพิมพ์
6. ปากกาเคมี

7. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียน
 - 1.2 ตรวจแบบฝึกหัด
 - 1.3 ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน
2. เครื่องมือการวัดและประเมินผล
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
 - 2.2 ใบงาน เรื่อง หลักการและกลวิธีในการอ่านจับใจความ
 - 2.3 แบบทดสอบหลังเรียน
3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล
 - 3.1 นักเรียนได้คะแนนการประเมินร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน
 - 3.2 นักเรียนทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องร้อยละ 80 ขึ้นไปถือว่าผ่าน
 - 3.3 นักเรียนได้คะแนนการทดสอบหลังเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ชั้นสรุป ครูอาจแทรกการเล่นเกมส์หรืออาจใช้การสนทนากับนักเรียนทบทวนความรู้ที่เดิมของนักเรียนเคยเรียนมาก็ได้

10. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหาร

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

10. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการสอน

.....
.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้

เรื่อง หลักการและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

หลักการจับใจความสำคัญ

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิด

ความสละสลวย

การปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความ

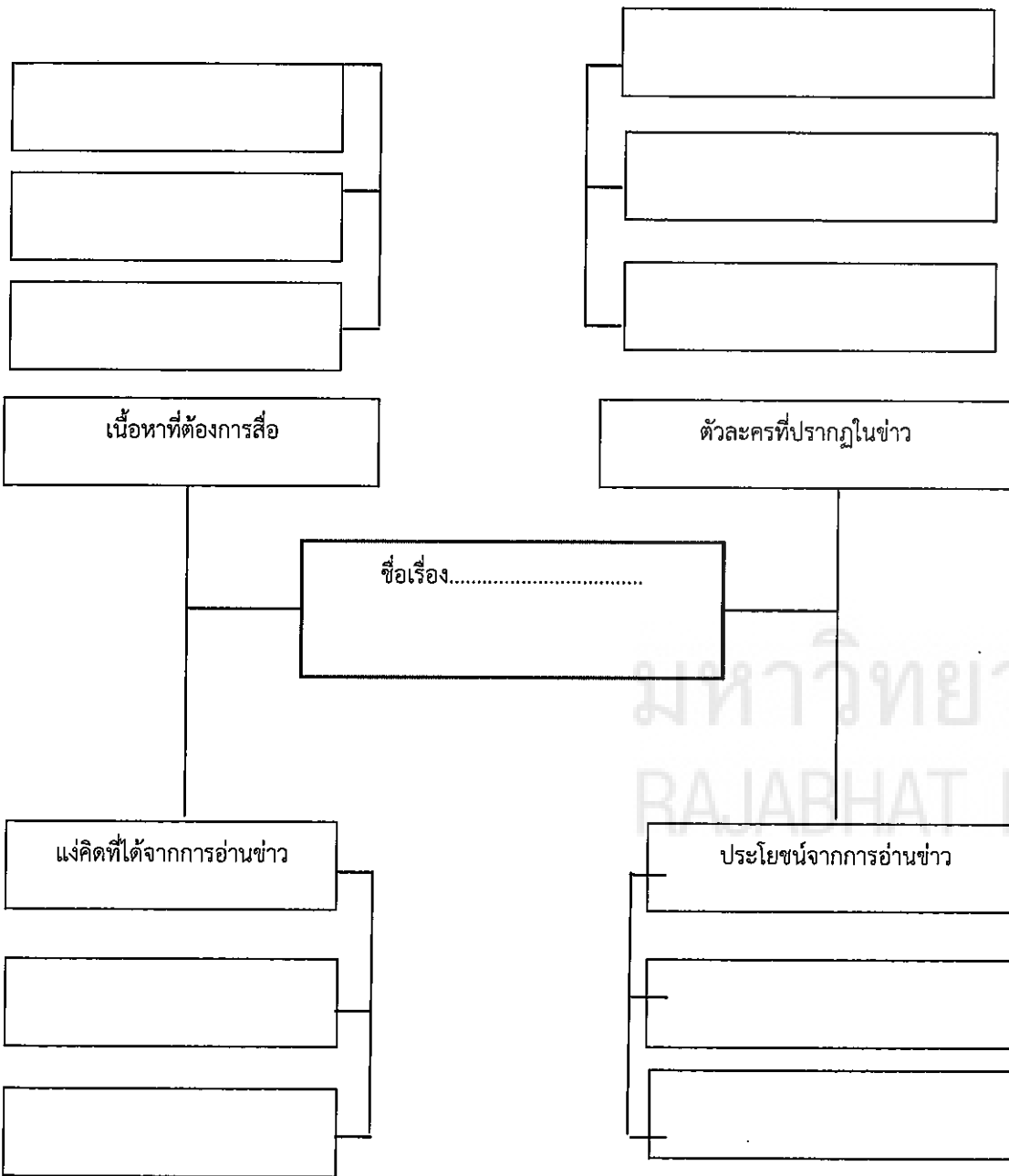
๑. อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร
2. อ่านให้รายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
3. เขียนเรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. อ่านทบทวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยอ่านข่าว โดยเลือกอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่แจกให้ตัด
 เนื้อความข่าวมาติดกระดาษ A4ทำความเข้าใจ แล้ววิเคราะห์ข่าวที่อ่าน จากนั้นทำแผนภูมิความคิด
 (นักเรียนออกแบบเพิ่มเติมได้) (10คะแนน)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน
 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 การอ่านจับใจความบทความ เรื่อง หลักการและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

ชื่อ - สกุล	คะแนน / รายการประเมิน															รวม 16 คะแนน			
	ความตั้งใจ			ความร่วมมือ			ความมีวินัย			การเสนอ ผลงาน			คุณภาพ ผลงาน						
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

<u>ช่วงคะแนน</u> คะแนน 13 - 16 คะแนน คะแนน 10 - 12 คะแนน คะแนน 0 - 9 คะแนน	<u>ระดับคุณภาพ</u> ระดับ 3 หมายถึง ดี ระดับ 2 หมายถึง พอใช้ ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 (12 คะแนน)

สรุปผลการประเมิน ○ดี ○พอใช้ ○ปรับปรุง

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (rubrics)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	(ดี) 3	(พอใช้) 2	(ควรปรับปรุง) 1
1. ความตั้งใจ	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและพยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองทุกครั้ง ผลงานมีคุณภาพดี	ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นบางครั้ง ไม่แก้ปัญหาด้วยตัวเอง แต่คุณภาพผลงานค่อนข้างดี	ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายงานเสร็จล่าช้า ผลงานพอใช้
2. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ร่วมแสดงและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มเป็นอย่างดี	ร่วมแสดงและยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มเป็นบางครั้ง	ไม่ร่วมแสดงและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม
3. ความร่วมมือในการทำงาน	ให้ความร่วมมือและทำงานกับสมาชิกในกลุ่มอย่างเต็มใจทุกครั้ง	ให้ความร่วมมือและแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง	หลีกเลี่ยงและไม่ร่วมมือไม่แสดงความคิดเห็น
4. กระบวนการทำงาน	มีการวางแผนและปฏิบัติตามขั้นตอน	มีการวางแผนแต่ไม่ปฏิบัติตามตามขั้นตอน	ไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงานไม่เป็นระบบ
6. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและการนำเสนอผลงาน	ผลงานถูกต้องชัดเจนครบทุกประเด็น สื่อสารได้ใจความสมบูรณ์ บุคลิกภาพดี มีความมั่นใจในตนเองดี	ผลงานถูกเป็นบางส่วน สื่อสารได้ใจความสมบูรณ์ บุคลิกภาพดี มีความมั่นใจในตนเองดี	ผลงานผิดเป็นจำนวนมาก สื่อสารไม่ได้ใจความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินกระบวนการกลุ่ม และผลงาน
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
การอ่านจับใจความเรื่อง หลักการและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้ประเมินผลงานของกลุ่มในชั้นเรียนตามรายการที่กำหนด โดยประเมินตามความเป็นจริงที่ตรวจสอบได้ และให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

กลุ่มที่	คะแนน / รายการประเมิน															รวม 16 คะแนน		
	การวิเคราะห์เนื้อหา ถูกต้อง			การสรุปแผน การคิดได้ ตรงประเด็น			สมาชิกกลุ่ม มีส่วนร่วม			มีความ คิดริเริ่ม สร้างสรรค์			ทำงานเสร็จ ตามเวลา					
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
กลุ่มที่ 1																		
กลุ่มที่ 2																		
กลุ่มที่ 3																		

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

คะแนน 13 - 16 คะแนน

คะแนน 10 - 12 คะแนน

คะแนน 0 - 9 คะแนน

ระดับคุณภาพ

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 (12 คะแนน)

สรุปผลการประเมิน ○ดี ○พอใช้ ○ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบบันทึกคะแนนการอ่านจับใจความ
เรื่อง หลักการและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน/ คะแนน				คะแนนรวม (60)	ผลการประเมินระดับคุณภาพ
		แบบทดสอบหลังเรียน (10)	คะแนนใบงาน (10)	แบบประเมินพฤติกรรมการ นักเรียน(16)	แบบประเมินกระบวนการ กลุ่ม และผลงาน(16) (10)		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
รวม							
คะแนนเฉลี่ย							

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน	ความหมาย
5	43 – 60 คะแนน	ดีเยี่ยม
4	36 – 42 คะแนน	ดีมาก
3	27- 34 คะแนน	ดี
2	20 – 26 คะแนน	พอใช้
1	0 - 19 คะแนน	ควรปรับปรุง

หมายเหตุ ระดับ 4 ขึ้นไป จะถือว่าผ่านการประเมิน

แบบทดสอบหลังเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง หลักการและวิธีการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

.....

1. การอ่านจับใจความหมายถึงข้อใด
 - ก. การอ่านเพื่อได้รับความรู้เพิ่มขึ้น
 - ข. การอ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง
 - ค. การอ่านได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง
 - ง. อ่านอ่านออกเสียงเพื่อหาข้อความสำคัญ

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 2 – 3

พระคุณแม่ยิ่งใหญ่หาใดเทียบ มีอาจเปรียบแม่ภูผาชาลสินธุ์
น้ำนมกลั่นให้ลูกได้ดื่มกิน ฝ่าถวิลถึงคุณค่าว่าอนันต์

2. ใจความสำคัญของบทความนี้ปรากฏอยู่ส่วนใด
 - ก. อยู่วรรคแรกและวรรคสุดท้ายบทร้อยกรอง
 - ข. อยู่วรรคที่ 2
 - ค. อยู่วรรคที่ 3
 - ง. อยู่วรรคสุดท้ายบทร้อยกรอง
3. สาระสำคัญของคำประพันธ์นี้ตรงกับข้อใด
 - ก. พระคุณของแม่หาที่เปรียบเทียบไม่ได้
 - ข. พระคุณแม่มีมากกว่าที่คิด
 - ค. พระคุณแม่เปรียบเหมือนภูเขา
 - ง. พระคุณแม่คือการทำนงเลี้ยงลูกที่ดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ4-6

เมื่อสามีตายภรรยาและลูก ๆ ก็ยังทำตัวเหมือนเดิม ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ทั้งๆที่ไม่มีรายได้
อะไรอีกไม่นานคงล้มละลาย

4. ประโยคนี้ตรงกับสำนวนใด

ก. กิ่งก่าได้ทอง	ข. วัวลี้มตีน
ค. คางคกขึ้นวอ	ง. จมไม่ลง

5. เพราะเหตุใดจึงคิดว่าอีกไม่นานภรรยาและลูก ๆ คงล้มละลาย

ก. เพราะไม่มีรายได้	ข. เพราะใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
ค. เพราะสามีตาย	ง. ถูกทุกข้อ

6. คำว่าล้มละลายหมายความว่าอย่างไร

ก. สิ้นเนื้อประดาตัว	ข. หมดทรัพย์สมบัติ
ค. เสียใจจนขาดสติ	ง. ถูกทั้งข้อ ก และข้อ ข

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ7

ภพนี้มีไฉ่ห้ำ	หงส์ทองเดียวเลย
กาก็เข้าของครอง	ร่วมด้วย

7. สาระสำคัญของคำประพันธ์นี้ตรงกับข้อใด

ก. การแบ่งชั้นวรรณะ
ข. อิศรภาพของชนชั้นต่ำ
ค. ความภาคภูมิใจของชนชั้นสูง
ง. ความเท่าเทียมกันของคนในสังคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 8 – 9

สงครามอ่าวเปอร์เซียยุติแล้วชาติพันธมิตรสร้างเซอร์ไพรส์ส่งถอนทหารทั้งหมด
ออกจากคูเวตอย่างไร้เงื่อนไขแต่ยังปากแข็งอ้างว่าประสพชัยชนะตามเป้าหมายพันธมิตรสุดคือ
ด้านใดคือจะเอาศอกยันจะทิ้งระเบิดต่อไป หากข้าศึกไม่ยอมทิ้งอาวุธทั้งหมด

8. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นคือ

- ก. สงครามอ่าวเปอร์เซียยุติแล้ว
- ข. แต่ยังปากแข็งอ้างว่าประสพชัยชนะตามเป้าหมาย
- ค. ชาติพันธมิตรสร้างเซอร์ไพรส์ส่งถอนทหารทั้งหมดออกจากคูเวต
- ง. พันธมิตรสุดคือด้านยันจะทิ้งระเบิดต่อไป หากข้าศึกไม่ยอมทิ้งอาวุธทั้งหมด

9. ใจความสำคัญของข้อความนี้ปรากฏอยู่ส่วนใด

- ก. อยู่ต้นย่อหน้า
- ข. อยู่กลางย่อหน้า
- ค. อยู่ท้ายย่อหน้า
- ง. อยู่ต้นและท้ายย่อหน้า

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 10

ความไม่พอใจจนเป็นคนเฉื่อย
จนทั้งนอกและในไม่ได้การ

พอแล้วเป็นเศรษฐีมหาศาล
จงคิดอ่านแก้จนเป็นคนมี

10. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความข้างต้น

- ก. ต้องรู้จักหาวิธีแก้จน
- ข. ไม่มีใครปรารถนาความจน
- ค. จะไม่จนถ้าเป็นคนรู้จักพอ
- ง. จนทรัพย์แล้วอย่าจนความคิด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก จ

แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุด

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 1-4

การเป็นพ่อแม่ที่ไม่น่ากลัวเลย แต่จริง ๆ แล้วการไม่ได้สอนลูกตั้งแต่แรกก็ยิ่งทำให้สอนยากกว่าเดิม การอบรมสั่งสอนลูกที่เคร่งครัดมากเกินไป ก็อาจเป็นผลร้ายได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นวิธีเลี้ยงลูกที่ดีก็คือ เดินตามทางสายกลาง อย่าให้ตั้งหรือหย่อนเกินไป ควรเปิดโอกาสให้เด็กหรือลูกได้ใช้ความคิดได้ทดลอง ได้มีประสบการณ์ต่าง ๆ ได้รู้วิธีช่วยตัวเอง ได้ฝึกแก้ปัญหาของตัวเองให้มาก การอบรมสั่งสอนด้วยความรักและความสมดุลจะช่วยขัดเกลาความคิดของลูกและปลูกฝังมาตรฐานที่ดีในเรื่องศีลธรรมให้เขา อีกทั้งยังช่วยให้ลูกรู้สึกมั่นคงปลอดภัยและโตเป็นผู้ใหญ่ที่รู้จักรับผิดชอบ และการเสริมให้เขาได้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ที่เขาพอใจให้มาก ย่อมดีกว่าการตั้งแต่ข้อห้าม หรือการให้ทำตามคำสั่งแต่ฝ่ายเดียว

1. จากข้อความที่อ่านกล่าวถึงวิธีการอบรมบุตรที่ดีคือข้อใด

- ก. สอนให้รู้จักตนเอง
- ข. สอนให้มีประสบการณ์
- ค. สอนให้อยู่ในกรอบศีลธรรม
- ง. อย่าบังคับและตามใจเกินไป

2. ใจความสำคัญของข้อความที่อ่านคือข้อใด

- ก. การอบรมสั่งสอนเด็ก ๆ ควรควบคุมเฉพาะกรอบแห่งกฎหมายและศีลธรรมเท่านั้น
- ข. การอบรมสั่งสอนเด็ก ๆ ต้องมีความยืดหยุ่นและปลูกฝังในเรื่องของคุณธรรม
- ค. การดูแลบุตรหลานควรเดินสายกลางเพราะเด็กสมัยนี้มีอิสระทางความคิด
- ง. การปลูกฝังคุณธรรมให้เด็กเป็นเรื่องสำคัญมากกว่าเรื่องอื่น ๆ

3. “ การเสริมให้เขาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ที่เขาพอใจ “ จากข้อความนี้ น่าจะหมายถึงอะไร

- ก. การตกปลา
- ข. การเล่นเกมตัวต่อ
- ค. การเล่นเกมคอมพิวเตอร์
- ง. การทำตนเป็นหนอนหนังสือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4. “เดินตามทางสายกลาง อย่าให้ถึงหรือหย่อนเกินไป” ข้อใดเหมาะสำหรับความคิดดังกล่าว

- ก. บังคับให้ทำการบ้าน
- ข. ให้อิสระในการคบเพื่อน
- ค. ปลอ่ยให้คิดว่าจะวาดภาพอะไร
- ง. ให้ตัดสินใจเลือกชมรายการโทรทัศน์

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 5-7

ในครอบครัวที่มีสามีเป็นผู้นำ และหาเงินเลี้ยงครอบครัว เมื่อสามีตายภรรยาและลูก ๆ ก็ยังทำตัวเหมือนเดิม ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ทั้งๆที่ไม่มีรายได้อะไรอีกไม่นานคงล้มละลาย ความฟุ่มเฟือยเป็นบ่อเกิดของความยากแค้น โดยเฉพาะครอบครัวที่ยากจน เงินที่เก็บไว้จึงเป็นการใช้จ่ายเงินในทางที่ไม่เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม

5. ประโยคนี้ตรงกับสำนวนใด

- ก. กิ่งก่าได้ทอง
- ข. วัวลิมติน
- ค. คางคกขึ้นวอ
- ง. จมไม่ลง

6. เพราะเหตุใดจึงคิดว่าอีกไม่นานภรรยาและลูก ๆ คงล้มละลาย

- ก. เพราะไม่มีรายได้
- ข. เพราะใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
- ค. เพราะสามีตาย
- ง. ถูกทุกข้อ

7. คำว่าล้มละลายหมายความว่าอย่างไร

- ก. สิ้นเนื้อประดาตัว
- ข. หมดทรัพย์สมบัติ
- ค. เสียใจจนขาดสติ
- ง. ถูกทั้งข้อ ก และข้อ ข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 8-11

เครื่องดื่มน้ำเพื่อสุขภาพที่สมบูรณ์แบบที่สุด เมื่อมีการประชุมหลายบริษัท เขาเสิร์ฟน้ำจืดร้อนแทนเครื่องดื่มอย่างอื่นผู้เข้าร่วมประชุมพอใจที่จะดื่มน้ำจืดมาก เพราะน้ำจืดเป็นยอดสมุนไพรบำรุงสุขภาพอนามัย นอกจากน้ำจืดจะดื่มสดชื่นแล้ว ยังคุณธาคของร่างกาย ขับลม แก้อืดเพื่อเรอเปรี้ยวได้อีกด้วย

8. สารที่ได้อ่านเป็นสารประเภทใด

- ก. ให้ข้อคิด
- ข. เชิญชวน
- ค. ให้ความรู้
- ง. ให้ความเพลิดเพลิน

9. จากเรื่องที่ได้อ่าน ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

- ก. เครื่องดื่มน้ำเพื่อสุขภาพที่สมบูรณ์แบบที่สุด
- ข. ในการประชุมมีการเสิร์ฟเครื่องดื่ม
- ค. น้ำจืดเป็นเครื่องดื่มชนิดร้อน
- ง. น้ำจืดมีผลต่อสุขภาพ

10. “ คุณธาค ” หมายความว่าอย่างไร

- ก. ดูแลผิวพรรณ หน้าตา เลือดลม
- ข. คุณธาคที่อยู่ในร่างกายให้เป็นปกติ
- ค. ทำให้ธาคทั้งสี่ในร่างกายเป็นปกติอย่างสม่ำเสมอ
- ง. คุณ ดูแล รักษาให้ระบบต่าง ๆ ในร่างกายทุกระบบมีพลัง

11. ใจความสำคัญของข้อความที่ได้อ่าน คือข้อใด

- ก. เครื่องดื่มน้ำเพื่อสุขภาพ เพื่อความแข็งแรงของร่างกายคือน้ำจืด
- ข. จืดช่วยให้สุขภาพสมบูรณ์ ร่างกายสดชื่น ในการประชุมมักจะใช้กัน
- ค. น้ำจืดร้อน ๆ ช่วยทำให้สุขภาพสมบูรณ์ร่างกายสดชื่น มีผู้นิยมใช้กันแพร่หลาย
- ง. เครื่องดื่มน้ำที่สามารถคุณธาคของร่างกาย ขับลม แก้อืดเพื่อเรอเปรี้ยว คือน้ำจืดเท่านั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ 12-13

สงครามอ่าวเปอร์เซีย ยุติแล้วซัดดัมสร้างเซอร์ไพรส์สั่ง
ถอนทหารทั้งหมด ออกจากคูเวตอย่างไม่มีเงื่อนไข แต่ยังคงอ้างว่า
ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย พันธมิตรสุดคือด้านใดคือจะ
เอาศอกยันจะทิ้งระเบิดต่อไป หากเข้าศึกไม่ยอมทิ้งอาวุธทั้งหมด

12. ใจความสำคัญของข้อความนี้ปรากฏอยู่ส่วนใด

- ก. อยู่ต้นย่อหน้า
- ข. อยู่กลางย่อหน้า
- ค. อยู่ท้ายย่อหน้า
- ง. อยู่ต้นและท้ายย่อหน้า

13. คำว่า พันธมิตรสุดคือด้าน มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. ฝ่ายศัตรูจะยังทิ้งระเบิดต่อไป
- ข. ทหารผู้ที่มีมิตรไมตรีที่ดี
- ค. ฝ่ายซัดดัม ถอนกำลังออกจากคูเวต
- ง. ซัดดัมเป็นฝ่ายชนะ

คำชี้แจงใช้ตอบคำถามข้อ 14-16

โรฮิงญาเข้าเมือง : เมื่อเวลา 09.30 น. วันที่ 15 ต.ค. 2550 พล.ต.ต.อภิรักษ์ หงส์ทอง ผบก.ภ.จ.
ระนอง พ.ต.ท.เกรียงไกร ไกรแก้ว สารวัตรเวร สภ.ราชกรูด พ.อ.สรรเสริญ คลายแก้ว รอง ผบ.
ฉก.เสือด้า นำกำลังเข้าปิดล้อมตรวจค้นภายในหมู่บ้านคลองของ หมู่ 6
ต.ราชกรูด อ.เมืองระยอง จับกุมชาวโรฮิงญา ประเทศพม่า ลักลอบเข้าเมืองได้ 109 คน
เป็นชายทั้งหมด (นสพ.ไทยรัฐ วันที่ 15 ต.ค. 2550)

14. เหตุการณ์ในข่าวเกิดขึ้นที่จังหวัดใด

- ก. ระนอง
- ข. ระยอง
- ค. สงขลา
- ง. สระแก้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

15. ผู้ลักลอบเข้าเมืองเป็นคนประเทศใด

- ก. จีน
- ข. พม่า
- ค. ลาว
- ง. กัมพูชา

คำชี้แจง ให้ตอบคำถามข้อ 20 - 21

สับปะรด สับปะรดเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว สามารถทนต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ดี เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เมื่อเจริญเป็นผลแล้วจะเจริญต่อไปโดยตาที่ลำต้นจะเติบโตเป็นต้นใหม่ได้อีก และสามารถตัดแปลงเป็นไม้ประดับได้อีกด้วย สับปะรดเป็นพืชล้มลุกชนิดหนึ่งที่มีต้นกำเนิดมาจากบริเวณทวีปอเมริกาใต้ ลำต้นมีขนาดสูงประมาณ 80-100 เซนติเมตร การปลูกสามารถปลูกได้ง่ายโดยการฝังกลบหน่อหรือส่วนยอดของผลที่เรียกว่า จุก เปลือกของผลสับปะรดภายนอกมีลักษณะคล้ายตาล้อมรอบผล

20. ข้อดีของสับปะรด คือข้อใด

- ก. สามารถนำมาทำอาหารได้
- ข. สามารถรับประทานได้โดยไม่ต้องปอกเปลือก
- ค. สามารถตัดแปลงเป็นไม้ประดับได้อย่างสวยงาม
- ง. การปลูกไม่ต้องขุดดิน ให้นำส่วนยอดไปวางไว้ก็สามารถเกิดได้

21. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือข้อใด

- ก. ลักษณะของสับปะรด
- ข. การจำแนกสับปะรด
- ค. การซื้อสับปะรด
- ง. การบรรจุผลิตภัณฑ์สับปะรด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คำชี้แจง ใช้ตอบคำถามข้อ 22

ในกิจกรรมที่มนุษย์ต้องกระทำ การฟังเป็นกิจกรรมที่ทุกคนทำรองลงมาจาก การหายใจ การฟังมีความสำเร็จในชีวิตส่วนตัวของมนุษย์ อาชีพ สังคม และครอบครัว ถ้าคนทำงานได้ ถ้าฟังแล้วติดตามโดยมีเหตุมีผลและเรียนรู้ถึงการฟังอย่างมี ประสิทธิภาพ

22. ใจความสำคัญนี้คืออะไร

- ก. การฟังเป็นกิจกรรมที่คนทำรองลงมาจากหายใจเท่านั้น
- ข. การฟังมีความสำคัญต่อความสำเร็จของชีวิต
- ค. คนทำงานได้เรียนรู้ถึงการฟัง
- ง. การฟังเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ต้องฟัง

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23-26

สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งมองเห็นพวงองุ่นผลงาม ๆ บนต้น

“ดูน่ากินแฮะ “ มันว่า

“ฉันอยากกินมันเสียแล้ว แต่มันอยู่สูงเกินไปสำหรับฉัน ฉันต้องพยายามกระโดดขึ้นไปกินให้ได้ “ มันจึงกระโดดแล้วกระโดดอีกหลายครั้ง แต่ก็ไม่สามารถจะกระโดดจับถึงผลองุ่นได้ ดังนั้น มันจึงว่า

“ฉันเพิ่งเห็นเดี๋ยวนี้เองว่า ผลองุ่นนั้นเขียวขยิบอยู่ มันคงไม่หวานแน่ แล้วฉันก็ไม่ชอบองุ่นดิบ ๆ ด้วย มันคงเปรี้ยวจัด ฉันไม่อยากกินแล้ว “

มันผละจากผลองุ่นมาได้อะไร แต่มันรู้ว่าแท้จริงแล้ว ผลองุ่นนั้นสุกอร่อยมากที่มันออกปากว่า ผลองุ่นนั้นเปรี้ยวก็เพราะมันกระโดดกินไม่ถึงต่างหาก

23. จากเรื่องที่อ่านกล่าวถึงใคร

- ก. ผลองุ่น
- ข. สุนัขจิ้งจอก
- ค. ความพยายาม
- ง. การกระทำไม่สำเร็จ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

24. จากเรื่องที่ย่านกล่าวถึงอะไร

- ก. สุนัขจึงจอกอยากกินผลองุ่น
- ข. สุนัขจึงจอกมองเห็นผลองุ่นงาม ๆ
- ค. สุนัขจึงจอกพยายามกินผลองุ่นแต่ไม่สำเร็จ จึงปลอบตัวเองว่าองุ่นเปรี้ยว
- ง. สุนัขจึงจอกกินผลองุ่นไม่ได้เพราะอยู่สูงเกินไป มันพยายามแล้วพยายามแล้วแต่ไม่สำเร็จ

25. การกระทำของสุนัขจึงจอกข้างต้น ถ้าจะตั้งชื่อเรื่อง ควรเลือกเรื่องใด

- ก. สุนัขกับผลองุ่น
- ข. องุ่นเปรี้ยวไม่น่ากิน
- ค. สุนัขจึงจอกกับองุ่นดิบ
- ง. สุนัขจึงจอกกับผลองุ่น

26. ใจความสำคัญของเรื่องที่ย่านคือข้อใด

- ก. สุนัขจึงจอกตัวหนึ่งมองเห็นพวงองุ่นแล้วกระโดดงับ
- ข. สุนัขจึงจอกคิดว่า ผลองุ่นนั้นเขียวดิบไม่น่ากิน มันจึงเดินหนีไป
- ค. สุนัขจึงจอกอยากกินองุ่นที่สุด มันกระโดดกินไม่ถึง จึงบอกว่าองุ่นดิบ
- ง. สุนัขจึงจอกรู้ว่าตัวเองไม่ชอบผลองุ่นดิบ ๆ นี้เลย เพราะมันเปรี้ยวแฉ็ด

อ่านประกาศข้างต้น แล้วตอบคำถามข้อ 27 – 30

ประกาศ

ผู้ที่จะไปทำใบขออนุญาตขับรถยนต์หรือจักรยานยนต์ก็ตาม
โปรดติดต่อเจ้าหน้าที่โดยตรง อย่าได้ติดต่อกับบุคคลภายนอก ขั้นตอน
ในการดำเนินงานไม่ยุ่งยากอะไร เตรียมเอกสารให้ครบถ้วน
ให้ยื่นเรื่องราวพร้อมคำร้อง ซึ่งขอได้จากประชาสัมพันธ์แผนกขับขี
โดยไม่ต้องเสียค่าคำร้องแต่อย่างใด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

27. ใจความสำคัญของประกาศนี้คืออะไร

- ก. ขั้นตอนในการทำใบอนุญาตขับรถยนต์ไม่ยุ่งยาก
- ข. การทำใบอนุญาตขับรถยนต์หรือจักรยานยนต์ต้องเตรียมเอกสารให้พร้อม
- ค. การยื่นเรื่องราวทำใบอนุญาตขับรถยนต์หรือจักรยานยนต์ไม่ต้องเสียค่าคำร้อง
- ง. การทำใบอนุญาตขับรถยนต์หรือจักรยานยนต์ควรติดต่อกับเจ้าหน้าที่โดยตรง

28. ประกาศฉบับนี้เป็นเรื่องอะไร

- ก. การแสดงอัญมณี
- ข. การแสดงเครื่องหนัง
- ค. การแสดงเฟอร์นิเจอร์
- ง. การแสดงเครื่องจักรกล

29. ใครเป็นผู้ออกประกาศฉบับนี้

- ก. บริษัทไทยซัมซุง อิเลคโทรนิคส์ จำกัด
- ข. บริษัทเอเชียนพรีตเพอร์ดี
- ค. บริษัทแลนด์ แอนด์เฮ้าส์ จำกัด
- ง. บริษัทรีด เทรดเด็คซ์

30. ข้อใดไม่ปรากฏในประกาศฉบับนี้

- ก. เทคโนโลยีล้ำสมัย
- ข. บรรยากาศเป็นส่วนตัว
- ค. ผู้แสดงสินค้าจาก 48 ประเทศ
- ง. เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ไม่อนุญาตให้เข้าชมงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ฉ

คะแนนทดสอบหลังเรียนและผลการทดสอบสมมติฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

นักเรียน	คะแนน แบบทดสอบ		ผลต่างของ คะแนน (d)	อันดับที่ของ ความแตกต่าง	อันดับที่ตาม เครื่องหมาย	
	ก่อน X_1	หลัง y_1			บวก	ลบ
1	8	24	16	4.5	4.5	-
2	9	23	14	2.5	2.5	-
3	7	24	17	7.5	7.5	-
4	8	25	17	7.5	7.5	-
5	8	24	16	4.5	4.5	-
6	9	25	16	4.5	4.5	-
7	10	24	14	2.5	2.5	-
8	13	25	12	1	1	-
x	72	194	122	34.5	34.5	0
\bar{X}	9	24.25	15.25	4.31	4.31	0
S.D.	1.852	.707	-	-	-	-
sig	.011					

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบ Wilcoxon Signed Ranks Test

NPar Tests

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
ก่อน	8	9.00	1.852	7	13
หลัง	8	24.25	.707	23	25

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Wilcoxon Signed Ranks Test

Ranks

	N	Mean Rank	Sum of Ranks
หลัง - ก่อน Negative Ranks	0 ^a	.00	.00
Positive Ranks	8 ^b	4.50	36.00
Ties	0 ^c		
Total	8		

a. หลัง < ก่อน

b. หลัง > ก่อน

c. หลัง = ก่อน

Test Statistics^a

	หลัง - ก่อน
Z	-2.539 ^b
Asymp. Sig. (2-tailed)	.011

a. Wilcoxon Signed Ranks Test

b. Based on negative ranks.

T-TEST PAIRS=ก่อน WITH หลัง (PAIRED)

/CRITERIA=CI(.9500)

/MISSING=ANALYSIS.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ
ส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม
 ความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
 ดังนี้ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1.นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้					
2.นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมรายบุคคลอย่างมีความสุข					
3.กิจกรรมน่าสนใจ ชวนให้ติดตาม ไม่เบื่อ					
4.กิจกรรมที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามผล การเรียนรู้ที่คาดหวังได้จริง					
5.การอ่านจับใจความ ให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่าน และ รักการอ่านมากขึ้น					
6.เนื้อหามีความหลากหลายน่าสนใจ					
7.นักเรียนชอบเรียนการอ่านจับใจความ					
8.นักเรียนพอใจที่ได้ตอบคำถามในขณะที่อ่านเรื่อง ทำให้เข้าใจเนื้อ เรื่อง ได้ดีขึ้น					
9.นักเรียนพอใจทันทีที่ได้ทำแบบทดสอบทันทีที่ศึกษาแต่ละเนื้อหา					
10.นักเรียนพอใจที่ทราบคำตอบของตนทันทีหลังจากทำแบบทดสอบ					
11.ข้อคำถามทำให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ ได้ฝึกการคิดและการสรุป ความสำคัญ					
12.นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
รวม					

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางวิไลลักษณ์ ไชยอาจ
วัน เดือน ปี เกิด 29 มกราคม 2518
สถานที่เกิด โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดอุดรธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน 434 หมู่ 9 ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมืองจังหวัด หนองคาย 43000
สถานที่ทำงาน โรงเรียนหาดคำบอนวัฒนา ตำบลหาดคำ อำเภอเมือง
จังหวัดหนองคาย
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2539 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
พ.ศ. 2560 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY